

CAKACAKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28										

CHAPTER 1

Ena i matai ni noqu i vola, i Ceofilo, Au a vola na ka kecega sa vakatekivu me cakava ka vakatavuvulitaka o Jisu.

² Me yacova na siga sa kaucake kina o Koya, ni sa tukuna oti na Nona i vakaro ena kaukauwa ni Yalo Tabu vei iratou na apositolo o ira sa digitaka o Koya.

³ O ira oqo sa vakarairaitaki Koya kina, me vasagavulu na siga ni sa tucake mai na mate ka sa bula tiko, e levu na kenai vakadinadina era raica, ka veitalanoataka vata kei ira na matanitu ni Kalou.

⁴ Ena dua na nodra soqoni vata sa vakarota vei ira mera kakua ni lako tani e Jerusalemi, ia me ra waraka ga na Vosa Yalayala i Tamana, "Me vaka dou sa rogoca mai vei Au", sa tukuna o koya vei ira.

⁵ "E dina ni sa dauveipapitaisotaki o Joni ena wai, ia oi kemudou mo dou na papitaiso ena Yalo Tabu ena vica na siga mai oqo."

⁶ Ena dua na nona rairai vei ira, era tarogi Koya ka vaka, "Turaga, ena gauna cava me sa na dua ga na matanitu vakai koya oisireli?"

⁷ Sa qai tukuna vei ira, o Tamaqu ga sa kila tiko na kena gauna, e sega sara ga ni dua na ka vei kemudou mo dou via kila.

⁸ "Ia dou na rawata na kaukauwa ni sa lako mai vei kemudou na Yalo Tabu; mo dou na qai yaco kina mo dou dautukuni Au mai Jerusalemi, mai Jutia taucoko kei Samaria, ka yacova sara nai yalayala kei vuravura."

⁹ Segga ni dede na Nona vosa tiko o ya, era sa raici Koya ni sa lako cake ka la'ki tabogo yani ena loma ni o.

¹⁰ Ena nodra vakararai matua tiko ki lomalagi ena nona sa lako cake me la'ki yali yani, ka raica, e lewe rua na tamata e rau tu voleka vei ira e rau vakaisulu vulavula,

¹¹ E rau sa tukuna, "Oi kemudou na kai Kaleli, na cava dou sa tucake tu kina ka vakararai ki lomalagi? O Jisu ga oqo o Koya sa lako cake ki lomalagi mai vei kemudou, ena lesu tale mai me vaka nai valavala ni Nona lako cake ki lomalagi."

¹² Era sa qai lesu tale ki Jerusalemi mai na ulunivanua sa vakatokai na Veiolive, ni sa voleka tikoga ki Jerusalemi, me vaka nai lakolako ni dua na siga ni Vakacecegu.

¹³ Ia ni ra sa curuma yani na koro, era sa cabe cake sara kina taba vale e cake na vanua era sa tiko kina: O Pita, Jemesa, Joni kei Adriu; o Filipi kei Tomasi; o Pacolomiu kei Maciu; o Jemesa na luvei Alifio kei Saimoni sa vakatokai na Gumatua; kei Jiutasa na luvei Jemesa.

¹⁴ O ira kecega oqo era sa lomavata ka yalovata ena masumasu kei na veimasulaki, kei

na so na marama kei Meri na tinai Jisu, kei iratou na tacina.

¹⁵ E na siga o ya sa qai tucake o Pita e na kedra maliwa na dua na drau ka rua sagavulu era tiko kina, ka tukuna;

¹⁶ Oi kemudou na veiwekani, e dodonu me vakayacori na vosa ni Vola Tabu oqo, sa vosa oti mai kina na Yalo Tabu ena gusui Tevita me baleti Jiutasa, o koya ka liutaki ira mai na mai vesuki Jisu;

¹⁷ "O Jiutasa e vakataki keda ga, ni a digitaki talega me i apositolo."

¹⁸ (Na tamata oqo e la'ki volia e dua na tiki ni qele mai nai sau ni nona caka cala, e a qai lutu me uluna sobu ki ra a sa kacabote na loma ni ketena me kasabura kece na nona gacagaca.

¹⁹ O ira taucoko na tiko e Jerusalemi era kila taucoko na veika oqo;era sa vakatoka kina na tiki ni qele o ya ena nodra vosa, o Akelitama, na qele ni dra).

²⁰ "Ni sa volai ena i vola ni Same: "Me vakalalai na nona i tikotiko, ka me kakua ni dua tale me sosomitaki koya ena nona i tavi."

²¹ Me dua ga vei ira na tamata e dau tomani kedatou tiko, ena gauna se tiko kina na Turaga o Jisu ena nona dau liutaki kedatou voli,

²² "Ka vakatekivu sara mai ena veipapitaisotaki i Joni me yacova na gauna sa mai lako cake kina vei keda " me na dua vei ira na tamata oqo me digitaki ka me mai wili vata kei kedatou, ena kena vunautaki na tucake tale mai na mate."

²³ Sa qai kau cake mai e rua na yaca: O Joseva sa vakatokai o Parisapa na vuniyacana o Jusita, kei Mataiasi.

²⁴ Era sa qai masu ka cavuta, "Oi kemuni na Turaga, koni sa kila na yalo ni tamata kecega, mo ni vakatakila mai, o cei vei rau oqo Ko Ni sa digitaka.

²⁵ Me veisosomitaki mai ena cakacaka vaka apositolo ni vakaitavi tiko mai kina o Jiutasa, o koya qai caka cala ka sa lutu tani mai kina, sa mani lako o koya kina vanua e dodonu me lako kina."

²⁶ Era sa vakawiri madigi ena vukudrau, na madigi oqo sa dusi Mataiasi. Sa mani wili vata kina o koya kei ira nai apositolo e lewe tinikadua.

CHAPTER 2

Ni sa qai yaco dina mai na siga ni Penitiko, o ira kecega oqo era sa tiko lomavata ka yalovata ena dua na yasana.

² Sa vakasauri e dua na rorogo sa rogo mai lomalagi, sa vaka na cagi covulaca kaukauwa, a sa vakasinaita na loma ni vale taucoko ena vanua era dabe tiko kina.

³ Sa basika vei ira na ka sa vaka na yameyame ni buka sa veisebayaki, sa mai toka vakaadua ga vei ira.

⁴ Era sa vakasinaiti kecega ena Yalo Tabu, era sa tekivu mera vosataka na veivosa tani eso, me vaka sa solia vei ira na Yalo Tabu mera cavuta.

⁵ O ira kece na Jiu era tamata lotu, ka ra tu ena veivanua kece e ruku i lomalagi, era soqoni vata yani e Jerusalemi ena siga o ya.

⁶ Ni ra sa rogoca yani na rorogo duatani oqo, era sa lako vata mai me ra mai raica, e ka ni kurabui vei ira ni ra rogoci ira na tisaipeli ni ra vosataka tiko na vosa mai na vanua era cavutu mai kina.

⁷ Era kurabui ka qoroqoro, era veitarogi vakai ira ka vaka,era sega beka ni kai Kaleli o ira era vosa tiko oqo?

⁸ Vakacava na vosa eda sa mai rogoca tiko oqo, na vosa mai na noda vanua eda dui sucu vata mai?

⁹ "O ira na kai Paricia, kei Mitia kei Ilama kei ira sa tiko mai Mesopotemia kei Jutia kei Kapatosia, mai Ponito kei Esia,

¹⁰ Mai Firijia, kei Pamifilia, mai Ijipita, kei na yasayasa vaka Lipea e voleka ki Kirini, kei ira na vulagi mai Roma, o ira na Jiu kei ira na sa tavuki kina lotu vaka Jiu,

¹¹ "O ira na kai Kiriti kei Arepea " eda rogoca taucoko ni ra cavuta tiko ena noda vosa o ira na tamata oqo, na cakacaka mana levu ni Kalou."

¹² "Era sa tucake tu ga ena kurabui ka veilecayaki, era veitukunayaka vaka ira, "a cava nai balebale ni ka oqo?"

¹³ Ia sa so vei ira e vakalialia era tukuna, "era sa mateni ena waini vou." Na Vunau I Pita

¹⁴ Ia sa qai tucake o Pita, kei ira na lewe tinikadua, ka kacivaka vakadomoilevu vei ira na lewe vuqa, ka vaka, oi kemudou na kai Jutia kei kemuni kece sa tiko e Jerusalemi, mo dou kila na ka oqo, ka rogoca matua na noqu vosa.

¹⁵ "O ira oqo era sa sega ni mateni, me vaka na ka dou nanuma, ni se qai ciwa ga oqo na kaloko ena mataka.

¹⁶ "Ia na ka oqo sa tukuna tiko mai na parofita o Joeli:

¹⁷ Ni na yaco ena gauna mai muri,sa tukuna na Kalou, Au na sovaraka na Yaloqu kivei ira na tamata kecega; Era na parofisai kina o ira nomudou gonetagane kei na goneyalewa, Era na raica na raivotu o ira nomudou cauravou, o ira nomudou qase era na tadrataka na tadra eso.

¹⁸ Io vei ira na tagane kei na yalewa dauveiqaravi Au na sovaraka vakatautauvata vei ira na Noqu Yalo Tabu ena gauna o ya; era na qai parofisai kina.

¹⁹ Au na vakaraitaka eso na ka e veivakurabuitaki mai lomalagi e cake, kei na vuravura era eso nai vakatakilakila: na dra kei na bukawaqa kei na o kubou.

²⁰ Ena vakabutobutotaki na matanisiga, na vula ena vaka na roka ni dra,oqo ni se bera na siga ni Turaga, sa namaki ka levu vakaidina.

²¹ Ia ena yaco o koya yadua ena kaciva na yaca i Jiova ena vakabulai."

²² "Dou rogoca mada na vosa oqo oi kemudou na Isireli, o Jisu na kai Nasareci na Tamata sa vakaraitaki koya kina na Kalou ena kemudou maliwa, ena vei cakacaka mana eso, veivakurabuitaki eso kei na veivakatakilakila lelevu eso, me vaka dou sa kila vinaka "

²³ Na Tamata oqo dou qai vakota kina kauveilatai me wili vata kei ira na tamata cala, ia o koya sa solia vei kemudou na Kalou ena nona lewa vuku kei na nona i naki;

²⁴ Na Kalou vakaikoya qai vakaturi koya cake, me sereki kina nai vau kaukauwa ni mate, baleta ni sega ni dodonu me vauci tiko kina o koya.

²⁵ "O Tevita e a tukuni koya mai ka vaka: au a raici Jiova tikoga ni sa tu e mataqu, ni sa tu o koya ena ligaqu i matau, au na sega kina ni rerevaka e dua na ka.

²⁶ O koya oqo sa reki tiko kina na yaloqu, ka vakavinavinaka tikoga kina na yamequ, ni'u sa kila kevaka sa vakacegu yani na bula ena vuravura oqo,sa tu na noqu i nuinui.

²⁷ O ni na sega ni biuti au kina nodra vanua na mate (Etesi), se Mo ni vakatara na Luvemuni Yalosavasava me vuca mai na yagona.

²⁸ O ni sa vakatakila mai vei au na sala kina bula; ka vakasinaiti au ena reki sega ni cavuti rawa, mai na Nomuni serau."

²⁹ Vei kemudou na veiwekani, me'u vakamatatataki Tevita na tamada vei kemudou, o koya e mate ka bulu, na nona i bulubulu e se tu vinaka sara tu ga oqo me yacova mai na siga e daidai.

- ³⁰ "Ni o koya e dua na parofita ka sa tukuna tiko mai na yalayala kei na vosa bubului ni Kalou vei koya, ni na tubu mai ena nona kawa na Karisito, o koya ena qai mai dabeca nai dabedabe vakaturaga (nei Tevita)."
- ³¹ "E raica tu mai vakayawa o koya na ka oqo, ena nona tukuna ni o Karisito ena tucake tale mai na mate, ena sega ni biu tu mai Etesi, se na yagona me vuca mai."
- ³² "O Jisu oqo sa vakaturi koya cake na Kalou, ka keitou sa tu oqo me kena i vakadinadina.
- ³³ Ena gauna oqo sa dabe tiko kina o koya ena i dabedabe vakaturaga mai lomalagi ena yasa ni Kalou, me vaka na ka sa yalataka, sa solia mai kina na kaukauwa vua o Tamana me baleta na Yalo Tabu, ka sa sovaraka mai o koya na Yalo Tabu, me vaka dou sa mai raica ka rogoca.
- ³⁴ E sega ni lako cake ki lomalagi o Tevita, ia sa tukuna mai o koya: "sa tukuna o Jiova vua na noqu Turaga, mo mai Dabe ena yasaqu i matau,
- ³⁵ Me'u na biuti ira sobu na kemu meca mei butubutu ni Yavamuni."
- ³⁶ "O koya oqo, me kila sara kina na mataqali taucoko e Isireli, o Jisu oqo, o koya dou a vakota kina kauveilatai, sa lesia na Kalou me Turaga ka Karisito talega."
- ³⁷ Ni ra sa rogoca oqo, sa lausua na yalodra, era sa tukuna vei Pita kei ira na vo ni apositolo, "Isa kemudou na veiwekani, a cava me Keimami na kitaka?"
- ³⁸ Sa qai tukuna vei ira o Pita, "Dou veivutuni, ka papitaisotaki taucoko ena yaca i Jisu Karisito me bokoci kina na nomudou i valavala ca; dou na qai rawata talega kina nai solisoli ni Yalo Tabu.
- ³⁹ "Na vosa yalayala oqo me baleti kemudou kei ira na luvemudou, kei ira era yawa tu mai, o ira vakaaduaga sa kaciva na Kalou ka noda Turaga.
- ⁴⁰ Sa vosa tale tiko e na so nai vakamacala ka veivakadreti tiko vei ira, ka vaka, "Mo dou solia nomudou bula, mo dou bula kina mai na tabatamata ca oqo."
- ⁴¹ O ira sa vakabauta na nona i vunau, era sa papitaisotaki sara ena siga o ya; ka sa kuri kina vei ira sa lotu tiko, e rauta ni ra lewe tolu na udolu na tamata.
- ⁴² Era sa daugumatua e veisiga nodra veiwaseitaka nai vakavuvuli nodra nai apositolo kei na nodra tiko vakalomavata, ni ra dovia na madrai (sakaramede), kei na masumasu.
- ⁴³ O ira kecega oqo era sa rere ni torova na ca, sa levu kina na ka e veivakurabuitaki kei nai vakatakilakila lelevu era sa kitaka o ira nai apositolo.
- ⁴⁴ O ira kecega sa vakabauta sa sega ni mudu na nodra dau vakasoqoni vata, sa sega ni dua me tukuna ni sa nona nai yau,sa nodra kece na ka e nona.
- ⁴⁵ Era volitaka na nodra qele kei na nodra i yau, era qai vota vei ira era leqa tu kei na i colacola e so.
- ⁴⁶ Ena veisiga era lomavata mera guta na vale ni soro, era sota ena veivale mera dovi madrai, ni ra kania na kedra kakana sa dua na ka na levu ni nodra marautaka kei na vakavinavinaka.
- ⁴⁷ Ni ra sa vakavinavinaka tiko vua na Kalou era sa cici ga mai na tamata kecega ena nodra taleitaki ira. Ia na Kalou sa vakaikuritaka tikoga nai wiliwili ni tamata e veisiga kina i soqosoqo lotu era sa vakabulai tiko mai.

CHAPTER 3

Oqo e rau sa lako cake vata o Pita kei Joni kina vale ni soro, ena auwa ni masumasu, ena i kaciwa ni auwa.

² Sa dua na tamata sa lokiloki mai na kete i tinana sa dau colati voli ga, o koya era sa vakadavora e veisiga ena mata sara ga ni katuba kina vale ni soro, sa vakatokai o Lagilagi me kere ka ni loloma vei ira sa curu ki na vale ni soro;

³ Ni sa raici Pita kei Joni o koya ni rau sa vakarau curu kina vale ni soro, sa kerekere yani vei rau o koya me bau dua na nona ka ni loloma.

⁴ E rau sa qai raici koya matua, sa qai vosa vua o Pita, ka vaka, "Mo raici keirau mai."

⁵ Sa qai vuki yani vakavinaka o koya vei rau, ni sa namaka me so na ka ni loloma me soli mai vua.

⁶ Sa qai tukuna vua o Pita, "na siliva kei na koula e sega vei Au, ia na ka ga sa tu oqo vei Au, Au na solia yani vei iko: Ena yaca i Jisu na kai Nasareci, mo tucake ka lako."

⁷ Sa qai taura na ligana i matau, a sa tubera cake, ka sa vakasauri na kena sa vakaukauwataki na yavana kei na nona qurulasawa.

⁸ Sa sega ni qai wawa o koya ena nona sa lade cake ka tucake tu, a sa curu vata kei rau ki na vale ni soro " a sa lako, ka rika, ena nona vakavinavinakataka tiko na Kalou.

⁹ O ira kecega na tamata era raici koya, ni lako tiko ka vakavinavinakataka tikoga na Kalou.

¹⁰ Era sa qai kila, ni o koya ga ka dau dabe tiko ena mata ni katuba o Lagilagi, mai na vale ni soro me dau kere ka ni loloma; era sa kidrowa ka kurabui ena veika sa yaco oqo vua.

¹¹ Sa sega ni qai biuti Pita kei Joni na tamata lokiloki sa vakabulai, o ira kecega na tamata era sa cici yani vei iratou, ena matamata ni katuba ena vale ni soro nei Solomoni, ena nodra qoroqoro levu.

¹² Ni sa raica na ka sa yaco o Pita, sa vosa vei ira na tamata,ka vaka: "Oi kemudou na mataqali Isireli, na cava dou sa rui kurabui kina ena ka oqo? Se cava dou sa vakasaravi keirau ga kina, me vaka sa neirau kaukauwa se yalododonu, keirau sa vakabulai koya kina na tamata oqo me lako rawa?

¹³ "Na Kalou i Eparama, Aisake kei Jekope, na nodra Kalou talega na noda qase, sa vakarokorokotaka na Luvena o Jisu, dou a soli koya ka beitaka vakailasu ena mata i Pailato, ni sa via sereka o koya.

¹⁴ "Dou sega ni vinakata me sereki o koya na Ledua Yalosavasava ka dodonu sara, dou qai vinakati koya na tamata daulaba me sereki yani vei kemudou,

¹⁵ "Dou sa vakamatei koya na bula, o koya sa vakaturi koya cake mai na mate na Kalou,keirau sa kenai vakadinadina ni keirau sa raici koya ni sa bula.

¹⁶ Na yaca i Jisu sa vakabulai kina na tamata oqo " dou kila vinaka nona lokiloki tu e liu, na yaca i Jisu e vakabauti na vakabauta e solia mai na Kalou vei keirau, dou sa rawa ni raica kina ka vakadinadinataka na taucoko ni veivakabulai oqo.

¹⁷ Oqo au sa kila,na veiwekani,na ka dou cakava e caka sara tu ga ena lecaika,ka vaka talega kina o ira na nomudou i liuliu.

¹⁸ "Ia na veika kece oqo sa vakatakila oti tiko mai na Kalou ena gusudra na nona parofita, ni na sotava na veika rarawa o Karisito, sa mai vakataucokotaka oti o Koya na veika oqo.

¹⁹ "O koya mo dou vei vutuni ka sauvuki lesu mai, me bokoci kina na nomudou i valavala ca, me na talevi kemudou lesu mai kina na veivakasaututaki ni Turaga,

²⁰ "Me na talai Jisu Karisito vei kemudou o koya sa mai vunautaki oti e matamudou,

²¹ "Ena tiko mada ga o koya mai lomalagi me yacova ni sa vakasavasavataki na ka

taucoko, me vaka na nodra vosa na Nona parofita yalosavasava, mai nai tekivu kei vuravura.

22 "Ea tukuna dina o Mosese vei ira noda qase, ena vakatubura cake vei kemudou o Jiova na nomudou Kalou e dua na Parofita me vakataki au, mai vei kemudou ga, mo dou dau rogoca na ka e tukuna veikemudou.

23 Vei koya e sega ni via rogoca na parofita oqori, ena vakarusai tani mai vei kemudou.

24 Mai vei Samuela kei ira kece na parofita era qai muri mai, era sa tukuna oti tiko mai na ka sa mai vakavotukanataki tu ena siga e daidai.

25 Oi kemudou na luvedra sara ga na parofita, o ira noda qase sa vosa yalayala mai kina na Kalou, ena nona cavuta vei Eparama, ena kalouvinaka na vei kawa tamata kecega e vuravura ena vuku ni nomu kawa.

26 "Ena gauna sa vakatura cake tale mai kina na Luvena o Jisu na Kalou, e talai Koya taumada vei kemudou me veivakalouvinakataki ena Nona veisautaki kemudou mai na nomudou i tovo ca."

CHAPTER 4

Ni rau se vosa tiko vei ira na tamata, sa lako mai vei rau o ira na bete, kei na turaga ni vale ni soro, kei ira na Sedusisi,

2 Ena nodra cudru katakata, ni rau sa vakavulici ira na tamata ka vunautaka vei ira, na tucake tale i Jisu mai na mate.

3 Era sega tale ni wawa ena nodra tauri rau, ka sogoti rau ena loma ni vale ni veivesu, me yacova na mataka baleta ni sa karobo mai na vanua.

4 E lewe levu vei ira na rogoca nai vunau o ya era sa vakabauta; ka rauta tiko ni ra lewe lima na udolu.

5 Ni sa yaco mai na siga ka tarava, o ira nodra i liuliu, kei ira na qase, kei ira na vuni vola,

6 Sa vaka talega kina o Anasa na bete levu, kei Kaiava kei Alekisada, kei ira kecega na wili ena vuvale ni bete levu, era sa soqoni vata yani e Jerusalemi.

7 Era sa qai biuti rau me rau tucake tu ena kedra maliwa, era sa qai tarogi rau, ena kaukauwa cava, se na yaca cava, drau sa cakava tiko kina na veika oqo?

8 Sa vakasinaiti o Pita ena Yalo Tabu, me tukuna vei ira "Oi kemudou na nodra i liuliu na tamata kei na nodra qase na Isireli."

9 "Kevaka mo dou na via vaqaqai keirau se rawa vakacava vua na tamata lokiloki o ya me vakabulai;

10 "Mo dou na kila taucoko sara kei ira kecega na mataqali i Isireli, ni sa yaca i Jisu Karisito na kai Nasareci o koya dou a vakota, na Kalou qai vakaturi Koya cake tale mai na mate, ena Vukuna dou sa raica tu kina na tamata lokiloki ni sa veilakoyaki voli e matamudou e daidai.

11 "Sai koya na vatu dou a cata oi kemudou na matai ni vale, sa qai yaco o koya mei vakadei ni tutu ni vale."

12 "E sega ni dua e rawa me veivakabulai, ni sega tale ni dua na yaca e ruku i lomalagi e soli vua na tamata me bula rawa kina."

13 Ena nodra sa raica tiko na nodrau yalo qaqa o Pita kei Joni, ni ra sa kila talega e rau sega ni tamata vuli se me bau dua na ka rau kila tu, era sa kurabui sara kina. E dua ga na ka era sa qai vakasamataka rawa ni rau a dau bula vata kei Jisu.

14 Ia ni ra sa raici koya tale na tamata lokiloki, o koya sa vakabulai ni tucake vata tu

keirau,sa qai sega ga ni dua na ka mera cavuta rawa.

15 Ia ni ra sa vakaroti rau me rau sa vagalala tani e tuba mai na loma ni vale ni bose,era sa qai veivosaki vakai ira,

16 Era tukuna, "Na cava meda na cakava vei rau na tamata oqo? Ni sa kuruseti na vanua o Jerusalemi nai rogorogo ni cakacaka veivakurabuitaki oqo, na ka oqo sa kilai raraba ka sega ni tabonaki rawa.

17 Ia na gaunisala ga me na tarovi rawa kina nai tukutuku sa tete ka sega ni tarovi rawa tiko oqo, o ya me rau sa na vakaroti me rau kakua tale ni vakatavuvulitaka na yaca i Jisu vua e dua na tamata.

18 Era sa qai kacivi rau mai, ka vakarota sara vakaukauwa vei rau, me rau kakua ni vakatavuvulitaka se cavuta mada ga na yaca i Jisu.

19 Ia e rau sa vosa ka tukuna vei ira, ka vaka, mo ni lewa ga se sa dodonu se sega ena mata ni Kalou, me keirau vakarorogo vei kemuni me kakua vua na Kalou.

20 "Ni sa dredre sara vei keirau, me keirau galuvaka na veika keirau sa raica ka vakadinadinataka."

21 Era sa vosa vakacudrucudruya tikoga vei rau me yacova ni ra sa qai raica ni sega ni dua na ka e dodonu me rau cudruvi kina, era sa mani laivi rau me rau sereki ka lako,ena vuku talega ni ra sa vakarokorokotaka na Kalou na tamata kecega ena veivakabulai sa qai caka.

21 Ni sa yabaki vasagavulu vakacaca na tamata, sa yaco vua na cakacaka veivakurabuitaki levu oqo.

23 Ni rau sa lako yani e rau sa vakadodonu sara kivei ira na nodrau i tokani, e rau tukuna kece na ka era vosataka vei rau o ira na bete levu kei ira na qase.

24 Ni ra sa rogoca, era sa yalovata mera sa masuta na Kalou, ka vaka: Kemuni na Turaga, oi Kemuni na Kalou, o ni a bulia na lomalagi kei na vuravura ka vaka talega kina na waitui, kei na ka kecega sa tu kina,

25 O Tevita na Nomuni tamata o ni a tauca e gusuna me tukuna: Sa daucudru na veimatanitu ena vuku ni cava, kei ira na tamata era sa bukia na ka ca?

26 "Era sa tuvai valu na tui kei vuravura, kei ira na veituraga era sa soqoni; vata mera valuti Jiova kei na Nonai Lumuti.

27 O Eroti kei Ponitio Pailato vata kei ira na kai matanitu tani kei ira na Isireli, era sa vakasoqoni vata mera ia dina nai valu ena nodra saga, mera valuta na Luvemuni Yalosavasava o Jisu.

28 Era na sega ni rawa me tarova, na ka o ni sa nakita oti tu mai mera na vakayacora.

29 "Oqo, Turaga, mo ni raica mada na nodra sa tuvai valu tiko mai, mo ni solia kivei ira na Nomuni talatala na yalo e qaqa, me rawa ni ra tukuna vakadoudou kina na Nomuni vosa,

30 "Ka me dodo tale tikoga na ligamuni sa dau veivakabulai, me vakayacori kina na veivakatakilakila eso kei na ka e veivakurabuitaki ena yaca ni luvemuni Yalosavasava o Jisu."

31 Ni sa oti na nodra masu, sa vakayavalati na vale taucoko era sa tiko kina; era sa duivakasainaiti kecega ena Yalo Tabu,era sa tukuna kina na vosa ni Kalou ena yalo e qaqa.

32 O ira kecega sa lotu tiko oqo era sa yalovata ka lomavata; sa sega ni dua me tukuna na ka e nona me nona duadua ga, ia sa nodra kece.

33 Ni ra vunautaka nai apositolo na nona tucake tale mai na mate na Turaga o Jisu, sa duatani na kaukauwa sa laurai vei ira, kei na kena sa sobuti ira taucoko tu na veilomani dina.

34 Sa sega ni qai dua vei ira me vakaloloma ni liga lala; vei ira na tiko nona tiki ni qele era

volitaka, ka vaka talega kina eso e volitaki nona vale, na kenai sau era kauta vata mai;

³⁵ Ka mai tauca kina yavadra nai apositolo era sa qai veiwaseyaka vei ira na vakaloloma ka liga lala.

³⁶ O Josese era sa vakatoka nai apositolo me o Panapasa, (na kenai balebale a luve ni dauveivakacegui), o koya mai na yavusa i Livai ka lewe ni vanua mai na yanuyanua o Saipurusi,

³⁷ E tiko e dua na nona qele, ka sa volitaka, na kena i lavo sa qai kauta mai ka mai biuta e yavadra nai apositolo.

CHAPTER 5

Ia sa dua na tamata na yacana o Ananaiasa kei na yacai na watina o Savaira, e rau sa volitaka talega na nodrau tiki ni qele.

² A sa vunitaka o koya e dua na kenai wase ni sau ni nona qele sa kila talega o na watina,sa qai kauta o koya na kena vo kina yavadrato nai apositolo.

³ Ia sa qai vosa vua o Pita, i Ananaiasa na cava me vakasinaita kina na yalomu o Setani mo mai lasutaka kina na Yalo Tabu, ni o tukuna ni sai koya taucoko oqo nai sau ni nomu qele, ia o sa vunitaka e so me nomu ga?

⁴ Ni se bera ni volitaki, e sega li ni nomu na qele oqori? Ia ni o sa volitaka, e sega li ni o iko ga o sa vakatulewa kina? Na cava mo nakita kina nai vakarau ca oqo e lomamu? O sa sega ni lasu vua na tamata, ia vua sara ga na Kalou."

⁵ Ni sa rogoca o Ananaiasa, na vosa sa tau oqo vua, sa bale sobu ka mate sara ga. Ni ra sa rogoca na tamata na ka sa yaco, sa tuburi ira vakalevu na rere.

⁶ Ara sa tucake yani na cauravou ka solegi koya, era sa colati koya ki nai bili,ka la'ki buluta.

⁷ Ni oti toka e tolu na auwa sa curu talega mai e loma ni vale na watina, ka sega tiko ni kila na veika sa yaco oti.

⁸ Sa tarogi koya yani o Pita, "Sai koya sara ga o ya nai sau drau rawata mai na nomudrau qele drau sa volitaka?" Sa saumai mai na yalewa, "Io, oqori dina sara ga na kenai sau."

⁹ Sa qai tukuna vua o Pita, e rawa vakacava vei kemudrau, mo drau lomavata mai ena nomudrau via vakatovolea na Yalo Tabu? Ena mata ni katuba e rawa ni o raica, ni ratou se tucake tu ga kina na cauravou e ratou se qai lesu mai na buluti koya na watimu, e ratou na colati iko vaka kina, ki nai bili."

¹⁰ E vakasauri ga na nona sa bale matemate sobu kina qele. Era lako mai na cauravou ka raica ni sa mate tu, era taura ka colata yani kinai bili, ka ra la'ki buluta tikiva nai bulubulu kei na watina.

¹¹ Era sa rere vakalevu kina o ira kece na lewe ni soqosoqo lotu, ka vaka kina o ira kecega sa rogoca nai rogorogo oqo.

¹² E levu nai vakatakilakila kei na ka e veivakurabuitaki, sa yaco vei ira na tamata ena ligadra nai apositolo. Ena vei siga kecega era sa dau soqoni vakalomavata ena matamata ni katuba ni vale nei Solomoni.

¹³ Sa sega ni dua vei ira mai tuba me via volekati ira mai, ia e dua ga na ka era sa kitaka na nodra vakarokorokotaki ira nai apositolo.

¹⁴ Sa vakaikuritaki tikoga vua na Turaga, na tagane kei na yalewa era sa vakabauta.

¹⁵ Era sa kauti ira yani sa tauvimate tu kina veigaunisala,mera vakadavori ena i mocemoce kei na ibe, de lakolako ena taubale mai o Pita ena gaunisala o ya, me rawa ni tarai ira mada ga na kenai yaloyalo ni sa lako tiko.

- 16** Era lewe vuqa talega na lako mai ena veikoro sa vakavolivoliti Jerusalemi, era kauta mai na tamata eso sa tauvimate, kei ira sa vakararawataki tu ena yalo velavela eso, era sa vakabulai vakaaduaga na tamata kece sa kau mai.
- 17** Sa qai tucake na bete levu kei ira kece na tiko vata kei koya (o ira na Sedusisi), sa tarai ira tu e dua na tama ni yaloca levu,
- 18** Era sa tauri iratou nai apositolo, ka biuti iratou ki na vale ni veivesu.
- 19** Ia ni sa bogi na vanua sa lako mai e dua na agilosu ni Turaga ka dolava na katuba ni vale ni veivesu, sa qai kauti iratou ki tautuba, ka tukuna,
- 20** "Dou lako, mo dou la'ki tucake tu ena vale ni soro ka vunautaka vei ira na tamata me baleta na bula vou oqo."
- 21** Ni ratou sa taura oti nai tukutuku oqori, e ratou sa lako vakusakusa kina vale ni soro ni se qai malamalawa mai na mataka ka sa tekivu sara nodratou veivakatavulici. Ia na bete levu sa qai lako mai kei ira na dautiko vata kei koya, era sa vakasoqoni ira na mataveilewai kei ira kecega na qase i Isireli, sa qai talai eso me la'ki sereki ratou mai na vesu tiko.
- 22** Ia ni ratou sa curu yani na ovisa ena loma ni vale ni veivesu, ratou sa sega ni laurai nai lala oqo, e ratou sa lesu tale ka la'ki tukuna,
- 23** E ratou tukuna, "E dina ni keitou sa dolava yani na katuba, sa sega ni qai dua me vesu tiko e loma!"
- 24** Ni sa rogoca o koya na turaga ni ovisa levu, kei na turaga bete ni vale ni soro kei na bete levu na veika sa yaco, era sa kidroa taka na ka sa yaco kei na ka ena yaco tarava mai.
- 25** Sa qai lako mai e dua, ka tukuna vei ira, "raica oiratou na tamata dou a biuta kina vale ni veivesu, e ratou sa tu ena vale ni soro, ka vakavulici ira tiko na tamata!"
- 26** Sa qai lako na turaga ni ovisa kei na vica na ovisa, me kauti iratou mai, ni ratou sa la'ki tauri mai sa sega ni ratou vesu mai vakaukauwa, ni ratou sa rerevaki ira na lewe vuqa de ra qai vakaviriki iratou ena vatu.
- 27** Ni ratou sa la'ki kau mai vei ira na ovisa, e ratou sa qai mai vakaturi e matadra na matabose e cake ni lotu. Sa qai tarogi iratou na bete levu,
- 28** Ka vaka, "Keitou a sega beka ni vakarota matua veikemudou, mo dou kakua ni vakatavuvuli ena yaca oqo? Dou raica, o Jerusalemi taucoko dou sa vakasinaita tu ena nomudou i vakavuvuli, dou sa nakita talega me keitou tarogi ena dra ni Tamata oqo!"
- 29** Ia sa qai vosa o Pita kei iratou nai apositolo ka vaka: Keitou na talairawarawa ga vua na Kalou, ka sega vua na tamata.
- 30** Na nodra Kalou na noda qase sa vakaturi Jisu cake mai na mate, o koya dou a vakamatea ena nomudou vakaliliga ena dua na kau.
- 31** Sa laveti Koya cake na Kalou ka vakatikori ena ligana i matau me Ravouvou kai Vakabula, me rawa kina vei ira na Isireli mera veivutuni ena vukuna kei na veivakabokoci ni valavala ca.
- 32** "Keitou sai vakadinadina ni veika oqo, kei na Yalo Tabu talega o koya sa solia na Kalou vei ira ga sa talairawarawa Vua."
- 33** Ena nodra sa rogoca na veika oqo, era sa cudru vakalevu ka ra bosea vata meratou sa na vakamatei.
- 34** Sa qai tucake e dua na lewe ni matabose cecere oqo, a Farisi, o Kamelieli na yacana, o koya na qasenivuli ni vunau, era dau vakarokorokotaki koya na tamata kecega, a sa vakarota yani me ratou kau vakatikikitiki mada e tuba oiratou nai apositolo.
- 35** Sa tukuna vei ira, oi kemudou na Isireli mo dou qarauna vakavinaka naka dou sa nakita

me caka vei iratou na tamata oqo.

³⁶ Ena vica na yabaki sa oti yani e a tubu cake kina e dua na tamata na yacana o Ceutasa ka via vakaraitaka o koya ni sega tale ni dua me rau lewe rua tukuna e vuravura, ka rauta ni lewe va na drau na tagane era sa muri koya. Sa qai vakamatei na tamata oqo, o ira kece na muri koya voli era veisebayaki ka yali sega macala tu me yacova mai oqo.

³⁷ E dua tale na tamata na yacana o Jutusa na kai Kaleli e qai taravi koya mai, o koya talega e tukuna, ni o koya ga, oqo e donumaka tiko na gauna ni wili lewe ni vanua, sa dua na ka na levu ni tamata e drete o koya. Sa mate talega na tamata oqo, o ira kece na dau muri koya era veiseyaki.

³⁸ Au sa tukuna rawa oqo veikemudou, dou kakua ni via tarai iratou na tamata oqo, dou laivi iratou ga; kevaka e ka vakatamata na cakacaka e ratou sa kitaka, ena sega ni rawa ga kina e dua na ka;

³⁹ "Ia kevaka sa mai vua na Kalou, dou na sega ni rawa mo dou vakamalumalutaka " de dou sa yaco tale mo dou veivala kei na Kalou."

⁴⁰ Era sa ciqoma na ka e tukuna, sara qai kacivi iratou mai nai apositolo, me ratou vakanakuitaki ka sa vakaroti sara vakaukauwa vei iratou, meratou kakua tale ni vakatavuvulitaka na yacai Jisu, a ra sa qai sereki iratou meratou lako.

⁴¹ Ni ratou sa lako tani mai ena loma ni matabose cecere oqo, sa dua na ka nodratou reki ni ratou kila, sa dodonu meratou vakacacani ka vakamaduataki ena vuku ni yacana.

⁴² Ena vale ni soro e veisiga, kei na nodra dui veivalevale, era sa sega ni mudu ni vakatavuvuli ka vunautaki Jisu ni sai Koya na Karisito.

CHAPTER 6

Ena gauna o ya, sa tubu cake tikoga na kedra i wiliwili na tisaipeli era sa lotu tiko mai, ka sa basika cake talega mai e dua na kudru mai vei ira na kai matanitu tani vei ira na Iperiu era lotu tiko, era kudruraka ni ra sa guilecavi tiko o ira nodra yada ena kena dau wasei na ka ni loloma.

² Sa ratou qai kaciva e dua na bese na lewe tinikarua me ra tiko taucoko kina, e ratou sa tukuna, sa sega ni dodonu me keitou vakatikitikitaka na vosa ni Kalou, ka me keitou sa qarava ga na votai ni kani loloma ena teveli.

³ "O koya oqo, mo dou vakaraica mai vei kemudou ga e lewe vitu na tamata sa vinaka na kenai rogorogo, ka sinai ena Yalo Tabu kei na yalomatua, me keitou lesi iratou kina cakacaka oqo.

⁴ "Ia oi keitou me keitou sa na solia vakatabakidua sara ga neitou gauna, ena dau masu kei na vakatavuvuli kei na vunautaki ni vosa ni Kalou."

⁵ Sa vinaka vei ira na ka e ratou tukuna, era sa qai digitaki Sitiveni, na tamata sa sinai na vakabauta kei na Yalo Tabu, kei Filipi, o Virikoro, o Nikori, o Taimone, o Amena kei Nikolase mai Anitioki e dua na kai matanitu tani e lotu vaka Jiu, ia sa veisau me lotu Vakarisito,

⁶ Era sa qai kau mai na lewe vitu oqo kina matadra nai apositolo, ni ra sa mai masulaki era sa tabaki iratou ena ligadra.

⁷ Sa teteva yani na veivanua na vosa ni Kalou ka sa sega ni tarovi rawa na kedra i wiliwili na tisaipeli era sa vakabulai tiko mai Jerusalemi, e lewe levu talega na cakacaka tu vakabete era sa talairawarawa mai kina vakabauta.

⁸ O Sitiveni, sa sinai vua na vakabauta kei na kaukauwa ni Kalou, sa cakava o koya na ka e veivakurabuitaki lelevu kei na cakacaka mana eso vei ira na tamata.

⁹ Ia ena dua na siga, era sa mai veileti kina eso na tamata mai nai soqosoqo ni dua na lotu vaka Jiu ka ra vakatokai (o ira sa vakagalalataki), o ira oqo era kai Kirini, kai Alekisadaria, ka so mai Silisia kei Esia sara, era sa lakovi Sitiveni mai.

¹⁰ Ia era sa sega ni vorati koya rawa, ni sa rui vuku na nona vosa ka tu vata kei na kaukauwa ni Kalou.

¹¹ Era sa qai kauta mai e so na tamata mera beitaki koya ni cala, me ra tukuna, "Keimami sa rogoci koya ni vosavakacacataki Mosese tiko kei na Kalou."

¹² Na ka era sa rogoca oqo e rui vakacudrui ira sara ga vakalevu na lewe vuqa kei ira na qase kei ira na vunivola; era lako mai vua ka tauri koya vakaukauwa, era sa qai kauti koya kina matabose cecere ni lotu.

¹³ Sa vakarautaki tale tu ga eso me veibeitaki vakailasu, era tukuna, na tamata oqo sa sega ni bau cegu, na nona vosavakacacataka tikoga na vale ni soro oqo kei nai vunau i Mosese;

¹⁴ "Ni keimami sa rogoci koya ni tukuna tiko o Jisu na kai Nasareci ena mai vakarusa laivi na vale ni soro oqo, ka na mai veisautaka talega nai vakarau sa biuta tu mai vei keda o Mosese meda muria."

¹⁵ O ira kecega na lewe ni matabose cecere oqo era sa vakaraici koya taucoko, ni ra sa raica na matana sa vaka nai rairai ni dua na agilosi.

CHAPTER 7

Sa qai tarogi koya na bete levu, "E dina tiko li na veika o sa beitaki tiko kina?"

² Sa qai sauma o koya ka vaka, dou vakarogoci au mada ena veika oqo oi kemudou na mataveiwekani kei na qase, na Kalou vakaiukuuku sa rairai vua na tamada o Eparaama ni se tiko mai Mesopotamia, ni bera nona la'ki tiko ki Arana,

³ A sa tukuna vua, "Mo lako tani mai ena nomu vanua kei ira talega na wekamu ka lako kina dua na vanua au na vakatakila vei iko."

⁴ Sa qai biuta mai o koya na vanua o Kalatia ka la'ki tiko ki Arana, mai kea sa qai la'ki mate kina o tamana, na Kalou sa qai kauti koya mai me mai vakatikotiko ena vanua dou sa mai tawana tu ni kua.

⁵ E sega ni dua na tiki ni qele e solia vua na Kalou me nona i votavota, e sega sara ga ni bau dua na tikini qele lailai me bau nona, ia sa yalataka ga vua ni na taukena na vanua taucoko na nona kawa, ka dina mada ga ni sega tu na luvena.

⁶ Ia sa tukuna na Kalou ni na vaka oqo na kenai lakolako: ni ra na tiko vulagi na nona kawa ena vanua sa sega ni nodra era na qai kau vakabobula me ra vakararawataki me va na drau na yabaki.

⁷ Na matanitu era na bobula kina, Au na lewa, sa tukuna na Kalou, ni oti o ya era na qai sereki mai mera qaravi Au ena vanua oqo.

⁸ Sa qai vakayacora na Kalou vei Eparama na veiyalayalati ni veicilivi; sa cilivi Aisake o Eparama na tamana ni oti e walu na siga; e cakava vaka kina o Aisake vua na luvena o Jekope, o Jekope e cakava vaka kina vei ira na lewe tini karua na patereaki.

⁹ O ira na patereaki, era dau vuvutaki Joseva ka vakavuna nodra volitaka ki Ijipita, ia na Kalou sa tikovata kei koya,

¹⁰ Sa vakabulai koya mai na veika rarawa taucoko e sotava, sa totaki koya na Kalou ka solia vua na yalo ni vuku me tucake kina ena mata i Fero, na tui Ijipita, sa lesi kina o koya me kovana e Ijipita taucoko, ka me lewa talega na nodra cakacaka na tiko e na vale ni tui.

¹¹ Sa qai yaco e dua na dausiga kei na dua na gauna ni takiveiyaga ena vanua o Ijipita kei

Kenani, sa sega ni dua na vanua mera kune kakana kina o ira noda qase.

12 "Ia ni sa rogoca o Jekope ni sa tiko mai Ijipita na sila, sa qai talai ira na noda qase mera lako mada e liu ki Ijipita,

13 Ena kena i karua ni nodra lesu tale ki Ijipita sa qai vakaraitaki koya o Joseva vei ira na tuakana, ka sa vakaraitaki talega na matavuvale i Joseva vei Fero.

14 Sa qai veitalai o Joseva me la'ki kau mai o Jekope na tamana kei ira kece nona lewe ni vuvale, ka rauta tiko ni ra lewe vitusagavulu ka lima.

15 Sa qai lako sobu ki Ijipita o Jekope; a sa mate mai kea o koya kei ira na noda qase.

16 Na yagodra e kau lesu ki Sikemi mera la'ki buluti ena i bulubulu sa volia oti tu o Eparama, ena vica na tiki ni siliva vei ira na luvei Emori mai Sikemi.

17 "Ia ni sa qai roro tiko mai na gauna sa vosa ni yalayala ka bubului kina na Kalou vei Eparama, sa qai tubu cake vakatotolo na kedra i wiliwili ena nodra tiko mai Ijipita,

18 "Me yacova ni sa buli tale e dua tani na tui ka sega ni kilai Joseva.

19 "Na tui ogo sa qai bukia na vere me baleti ira na kai noda, sa qai vakasaurarataki ira na noda qase me ra vakacakacakataki talega o ira na gone lalai me rawa ni ra mate kina.

20 "Ena gauna vata ogo sa sucu mai kina o Mosese, a sa mata vinaka sara, ka taleitaki koya na Kalou sa vula tolu nona susugi cake mai ena vale nei tamana.

21 Ni sa sega ni vunitaki rawa sa biu me vakacirimi i wai ena waqa kuta, sa kunea na luvei Fero goneyalewa ka susuga me luvena.

22 Sa vakavulici o Mosese ena vuku vaka Ijipita, sa tamata vakatulewa matau ena vosa kei na cakacaka.

23 Ni sa yacova mai na yabaki vasagavulu, sa navuca e lomana me la'ki sikovi ira mada na wekana, o ira na luve i Isireli.

24 Sa raica o koya ni dua na wekana sa mokulaki tiko mai vua na kai Ijipita sa vakamatea o koya na tamata sa veimoku.

25 Sa nanuma o koya ni ra sa kila na wekana ni sa yaco na veisereki ni Kalou ena ligana, ia era sega sara ga ni kila.

26 Ena siga ka tarava e lako yani ka baci tarovi rau e lewe rua e rau veivala tiko, e tukuna vei rau, cava drau sa veivala kina ni drau sa veiwekani dina?

27 Ia e dua vei rau sa veivala tiko sa biligi koya tani na wekana rau sa veivala tiko, ka tukuna mai vua, o cei sa lesi iko mo mai neimami liuliu mo via lewai keimami?

28 O baci via vakamatei au talega, me vaka na nomu vakamatea na kai Ijipita ena noa?

29 Na vosa ogo. E vakavuna sara ga me dro kina o Mosese ki Mitiani me la'ki tiko kina, e rua na luvena e qai la'ki sucu kina.

30 "Ni sa oti e vasagavulu na yabaki, sa qai rairai vua na agilosu i Jiova ena yameyame ni bukawaqa mai na dua na vuni kau sa kama tiko, ogori ena vanua talasiga mai na ulunivanua o Saineai.

31 Ni sa raica o Mosese na ka ogo, erui kidroataka vakalevu ka vinakataka me vakadikeva vinaka, sa qai rogo mai na domo ni Turaga,

32 Ka vaka, oi Au na nodra Kalou na nomu qase " na Kalou i Eparaama, na Kalou i Aisake kei na Kalou i Jekope. Sa sautanini o Mosese ka sega ni vinakata me raica.

33 Sa qai vosa mai vua na Turaga, luvata tani na nomu i vava mai na yavamu, ni sa qele tabu na vanua o tucake tu kina.

34 "Au sa raica dina na nodra rarawa na noqu tamata mai Ijipita; Au sa rogoca na nodra vutugu, Au sa lako sobu mai kina ogo me'u vakabulai ira, ogo mo lako mai, Au na talai iko ki Ijipita."

- ³⁵ O Mosese oqo era sa cata mada mai; ni ra tukuna, o cei sa lesi iko mo mai liutaki keimami? O Mosese sara ga sa tala na Kalou mena liutaki ira, ka me nodra i vakabula talega, ena ligana na agilosu ka rairai vua mai na kau sa kama tiko.
- ³⁶ Sa qai sereki ira tani mai o koya, ena nona cakava na ka e veivakurabuitaki kei na veivakatakilakila eso ena vanua oijipita, kei na loma ni wasawasa damudamu ka vaka talega ena vanua dravuisiga ena loma ni vasagavulu na yabaki.
- ³⁷ O Mosese tikoga oqo sa tukuna oti vei ira na Isireli, o Jiova na nomudou Kalou ena vakatubura cake mai vei kemudou na mataqali i Isireli e dua na Parofita me vakataki Au, ka dou na vakarorogo vei Koya.
- ³⁸ O koya dina sa dauniveisorovaki tiko kei ira vata tukuna na Agilosu, vei ira noda qase na Isireli mai na Ulunivanua o Saineai, ka soli kina vua na vunau ni Kalou “ sai koya na vosa bula me noda,
- ³⁹ "O ira na noda qase era sega ni via talairawarawa vua, sa dua na ka nodra cati koya, kei na yalodra sa dodomo lesu tikoga ki Ijipita,
- ⁴⁰ "Era tukuna vei Eroni, me bulia e dua na nodra Kalou me liutaki ira; ni o Mosese na tamata e la'ki kauti ira tani mai Ijipita, sa yali e sega ni macala sa lako tu kivei.
- ⁴¹ Era sa qai bulia ena siga o ya e dua na luve ni bulumakau, mera sa qarava kina na matakau, sa dua na ka nodra marautaka na cakacaka ni ligadra.
- ⁴² Sa gole tani mai vei ira na Kalou, ka solia vei ira mera sa qarava na veika vakalomalagi, me vaka sa volai ena nodra i vola na parofita: Oi kemudou na yavusa i Isireli, dou sa vakacabora li vei Au na i soro manumanu mai na vanua dravuisiga ena loma ni vasagavulu na yabaki?
- ⁴³ Dou kauta talega na valelaca sa dau tiko kina o Molohe, kei na kalokalo na nomudou kalou o Remani, na kedra i vakatakarakara matakau mo dou la'ki soro kina; na ka oqo Au na kauti kemudou kina vakabobula me yacovi Papiloni.
- ⁴⁴ O ira noda qase era kauta vata tiko kei ira na valevakacevaceva ni ra lako tu ena vanua dravuisiga, sa vakaraitaki oti vei Mosese nai valavala ni nodra torova na Kalou ena vale vakacevaceva oqo.
- ⁴⁵ Na gauna sa veiliutaki kina o Josua, era kauta vata tikoga mai na vale vakacevaceva oqo, ena kena valuti na veimatanitu tani mai vua na Kalou, ena matadra na noda qase, e tikoga me yacova sara mai na gauna i Tevita,
- ⁴⁶ Sa vakalouvinakataki koya vakalevu na Kalou, ka sa kerea kina me tara e dua na vale tudei me nona na Kalou i Jekope.
- ⁴⁷ "Ia sa qai tara na vale oqo o Solomoni.
- ⁴⁸ O koya na Kalou sa cecere oqo, e sega ni mai tiko ena vale ni lotu eda tara, me vaka sa tukuna na parofita:
- ⁴⁹ Sa noqui tikotiko vakaturaga o lomalagi, kei vuravura sai tutu ni yavaqu, na vale cava dou na tara me noqu? Sa tukuna na Turaga, se na vanua cava me na noqu i vakavakacegu?
- ⁵⁰ Sa sega li ni cakava na ka kecega oqori na Ligaqu?
- ⁵¹ Oi kemudou na lomaqa ka sega ni cili na yalomudou kei na daligamudou! Dou sa dau vorata tikoga na Yalo Tabu; me vaka era sa dau cakava na nomudou qase, dou sa cakava tale tiko.
- ⁵² O cei mada vei ira na parofita era sega ni bau vakararawataka o ira nomudou qase? Era vakamatei ira mada ga o ira na tukuna tiko mai ni na lako mai e dua na yalododonu, o koya dou sa qai solia yani oqo me vakamatei,
- ⁵³ "Oi kemudou sa taura oti nai vunau mai na ligadra na agilosu, dou qai sega ni maroroya

vinaka."

⁵⁴ Ni ra sa rogoca na vosa sa tukuni vei ira, sa laucoka na yalodra, era sa quru bati vua.

⁵⁵ Ia o koya, ni sa vakasinaiti tu ena Yalo Tabu, sa rai matua ki lomalagi ka raica nai ukuuku ni Kalou kei Jisu ni tucake tu ena ligai matau ni Kalou,

⁵⁶ Sa qai tukuna vei ira, "Raica! au sa raici lomalagi ni sa tadola tu kei na Luve ni Tamata sa tucake tu ena liga i matau ni Kalou!"

⁵⁷ Era sa qolouvaki koya ena domolevu ka ra sogota na qara ni daligadra, era sa qai cicivi koya yani;

⁵⁸ Era sa tauri koya ka yarataka kina i bili ni koro, ka vakavirika ena vatu. O ira na matabose e cake era vakaitavi kina, era sa qai luvata na nodra kote ka vakatora kina yavana e dua na cauravou na yacana o Saula.

⁵⁹ Ni ra sa botolaka vei Sitiveni na vatu, sa masu o koya vua na Kalou ka tukuna, "Turaga Jisu, ni taura na yaloqu."

⁶⁰ Sa qai tekiduru o koya ka vosa tagitagi ena domo levu, "Turaga ni kakua ni cudruvi ira ena i valavala ca oqo." Ni sa cavuta oti na vosa oqo, sa qai moce yani.

CHAPTER 8

E duavata o Saula ena nona mate oqo o Sitiveni. Ena gauna o ya sa qai tubu cake vakalevu sara na nodra vakararawataki nai soqosoqo lotu era tiko mai Jerusalemi; ka ra sa duiveisebayaki kina ki na veiyasana i Jutia kei Samaria, era sa tikoga nai apositolo.

² Sa qai mai bulu o Sitiveni ka vakalolokutaki mai vei ira na lewe ni lotu.

³ Na tamata oqo o Saula sa vakararawataki ira tiko nai soqosoqo lotu, sa dau curu yani ena veivalevale era soqoni kina, ka yarataki ira na tagane kei na yalewa me biuti ira ki na vale ni veivesu.

⁴ O koya oqo, o ira kece sa duiveisebayaki, era sa laki vunautaka na vosa ni Kalou ena veiyasana era lako kina.

⁵ O Filipi sa qai lako sobu kina koro levu o Samaria ka vunautaki Karisito vei ira.

⁶ E lewe levu sara na tamata era vinakata mera rogoci Filipi ena nona i vunau, ni ra rogoca ka raica sara tu ga e matadra na cakacaka veivakurabuitaki sa yaco tiko.

⁷ Na yalo ni tevoro ka dau curumi ira tu e lewe levu na tamata, me dau veivakatotogitaki tu ka ra dau qoqolou kina sa vagalalataki; era vakabulai talega o ira sa paralase kei na lokiloki.

⁸ Ka sa yaco kina e dua na veimeketi levu ni marau ena koro levu o ya.

⁹ Ia sa dua na tamata o Saimoni na yacana, sa dau cakava makawa tiko mai ena koro levu oqo na qaravi tevoro, edau vakurabuitaki ira na kai Samaria o koya, ka dau tukuna ni o koya e dua etu vua na lewa kecega.

¹⁰ Na gone lalai kei ira na qase sa dua na ka nodra dau raici koya cake, ka ra tukuna, "Na tamata oqo, sa tu vua na kaukauwa levu ni Kalou."

¹¹ Era sa dau vakarogoci koya ga, ni sa vakurabuitaki ira tiko mai ena dua na gauna balavu ena nona qarava na tevoro.

¹² Ia ni sa vunautaka o Filipi na veika me baleta na matanitu ni Kalou kei Jisu Karisito, e lewe levu sa vakabauta na tagane kei na yalewa ka ra sa papitaisotaki sara,

¹³ E dua talega vei ira sa vakabauta o Saimoni; ni sa papitaisotaki oti sa vinakata me sa lako vata tikoga kei Filipi, sa dua na ka nona kurabui ka qoroqoro, ni sa raica na veivakurabuitaki lelevu kei na veivakatakilakila eso sa vakayacori tiko.

- ¹⁴ Ni ra sa rogoca nai apositolo mai Jerusalemi na nodra sa vakabauta na vosa ni Kalou o ira mai Samaria, era sa qai talai rau mai o Pita kei Joni vei ira.
- ¹⁵ Ni rau sa yaco mai vei ira era se qai lotu vou oqo, rau sa masulaki ira mera rawata na Yalo Tabu.
- ¹⁶ Ni ra se qai papitaisotaki oti ga ena yaca ni Turaga o Jisu, se bera ni tarai ira tiko na Yalo Tabu.
- ¹⁷ E rau sa qai tabaki ira ena ligadrau, era sa rawata kina na kaukauwa ni Yalo Tabu.
- ¹⁸ Ni sa raica o Saimoni ni sa rawati na Yalo Tabu ena vuku ni nodrau veitabaki nai apositolo ena ligadrau, sa vinakata me solia vei rau nai lavo,
- ¹⁹ Sa tukuna vei rau, "Drau solia talega vei au na kaukauwa oqo me'u rawa ni tabaka e dua ena ligaqu me rawata kina na Yalo Tabu."
- ²⁰ Ia sa tukuna vua o Pita, na nomui lavo mo drau rusa vata, baleta ni o sa nanuma nai solisoli ni Kalou sa rawa ni voli ena i lavo!
- ²¹ Ena sega ni rawa mo taukena se vakaivotavota ena ka oqo, ni yalomu e sega ni dodonu ena mata ni Kalou.
- ²² Mo veivutuni ena nomu caka cala oqo, ka masu vua na Kalou me vosoti iko, de na rawa ni ciqomi iko o koya ena nomu veivutuni.
- ²³ "Ni'u sa raica na yalomu sa vesuki ka vakasinaita tu na veiwaka ga ni valavala ca."
- ²⁴ Sa qai tukuna vua o Saimoni ka vaka, "Drau masu vua na Turaga ena vukuqu, me kakua ni yacovi au mai kina e dua na ka drau sa vosa kina."
- ²⁵ Ni rau sa tukuna ka vunautaka oti na vosa ni Turaga mai Samaria, e rau sa qai lesu tale ki Jerusalemi, ena nodrau lako tiko na veikoro lalai e donui rau, na koro vaka Samaria e rau sa vunautaka talega kina na kosipeli.
- ²⁶ Sa qai vosa vei Filipi e dua na agilosu ni Turaga, ka vaka, "Mo tucake sara ga oqo ka lako vaka kina ceva ena sala sa lako mai Jerusalemi ki Qasa." Oqo sa vanua dravuisiga.
- ²⁷ A sa tucake o koya ka lako yani ka raica, e dua na kai Iciopea, na euniki se matanivanua levu ka tamata dokai i Kadasi na nodra ranadi na kai Iciopea, e nona dauniyau levu, sa lako tiko mai Jerusalemi.
- ²⁸ Ni sa lesu tiko, sa dabe tiko o koya ena nona dela ni qiqi vakaturaga ka sa wilika tiko nai vola i Aisea na parofita.
- ²⁹ Sa vosa na Yalo Tabu vei Filipi, "Mo toro voleka vua ka la'ki tiko e yasana."
- ³⁰ Sa toro volekati koya o Filipi, ka rogoci koya ni sa wilika tiko nai vola i Aisea na parofita, sa tarogi koya sara, "O sa kila beka na ka o sa wilika tiko?"
- ³¹ E sauma mai o koya ka vaka, "E rawa vakacava vei au ni sega tu ni dua me tuberi au?"
- ³² Oqo nai yatu vosa ena i Vola Tabu sa wilika tiko: "Sa tuberi o Koya me vaka na sipi sa vakarau vakamatei; me vaka na lami sa galu ena matai koya sa kotiva, sa sega ni bau dalaga na gusuna.
- ³³ Ni sa yalomalumalumu sa kautani kina Nona dodonu, o cei me tusanaka rawa Nona kawa? Ni sa kautani mai vuravura na Nona bula."
- ³⁴ Na euniki se matanivanua oqo sa tarogi Filipi ka vaka, "Me'u tarogi iko mada, se sa vosataki cei tiko na parofita, o koya ga se dua tani na tamata?"
- ³⁵ Sa qai tekivu o Filipi me vakamacalataka taumada vua na vosa ni Kalou e taroga mai, ka veisematitaka vata na vei tiki ni Vola Tabu, nona vunautaki Jisu vei koya.
- ³⁶ Ni rau sa lako tiko ena gaunisala, rau donuya sara na wai ni to tu. Sa tukuna na euniki (matanivanua), "Raica, sa to tu oqo na wai. A cava tale me tarovi au, me'u kakua kina ni papitaisotaki?"

³⁷ Sa tukuna vua o Filipi, kevaka o sa vakabauta mai na vuni yalomu mai loma, sa rawa ni o papitaiso, sa tukuna o koya, "Au sa vakabauta ni sa luve ni Kalou o Jisu Karisito."

³⁸ Sa vakarota o koya me tu vakadua mada na qiqi vakaturaga. Rau sa lako sobu ruarua i wai o Filipi kei na euniki (matanivanua), sa papitaisotaki sara o koya.

³⁹ Ni rau sa cabe cake mai wai,sa tauri Filipi na Yalo Tabu ka vakayalitaki koya mai kea me sega ni qai raici koya tale vakadua na euniki (matanivanua) oqo; sa lesu nai lakolako vakaturaga ena reki kei na vakavinavinaka.

⁴⁰ Ia e a qai la'ki laurai o Filipi mai Asoto. E vunau ena veivanua e lakova mai kei na veikoro lelevu me yaco sara mai Sisaria.

CHAPTER 9

Ia o Saula sa tukuna tiko na vosa vakacudrucudruya kei na nona saga tiko me vakawabokotaki vakadua o ira sa lotu vua na Turaga, a sa lako vua na bete levu,

² Ka taroga vua nai vola, ki na valenisoro mai Tamasiko, kevaka e kunea eso era vakabauta na Sala (Lotu Vakarisito), se tagane se yalewa me vesuka ka kauta mai ki Jerusalemi.

³ Ena nona lako oqo, sa voleka sara me yacovi Tamasiko yani ka vakasauri, sa cila vakavolivoliti koya e dua na rarama ka lako vakadodonu mai lomalagi.

⁴ A sa bale sobu kina o koya ki na qele, e dua na domo sa qai rogoca o koya ni vosa mai vua ka vaka, "I Saula, I Saula, na cava o sa vakacacani Au kina?"

⁵ Sa tukuna o koya, "O cei oi Kemuni Turaga?" sa tukuna na Turaga, oi Au o Jisu o koya o sa vakacacana. Ena dredre vei iko mo caqeta tiko e dua na ka e momoto.

⁶ Sa tukuna yani o koya ena nona sautaninini kei na domobula, "Kemuni saka Turaga, na cava o Ni sa vinakata me'u cakava?" E sauma mai vua na Turaga, "Mo tucake ka lako kina koro levu, ena qai tukuni mai vei iko na ka mo cakava."

⁷ O ira na tamata era lako vata tiko kei koya, era sa wavu tu ga vakadua ka sega ni ra cavuta rawa e dua na vosa, era rogoca tiko na domo, ia na tamata ga era sega ni raica.

⁸ Sa qai tucake mai ena qele o Saula, na gauna me dolava kina na matana sa sega ni qai dua na ka me raica rawa. Ia era sa taura ga na ligana ka tuberi koya yani ki Tamasiko.

⁹ E siga tolu nona sega ni raica rawa e dua na ka, e sega talega ni bau kana se gunuva e dua na bilo wai.

¹⁰ E dua na tamata ka tisaipeli dina, sa tiko mai Tamasiko na yacana o Ananaiasa, sa vosa vua na Turaga ena raivotu, ka vaka, "I Ananaiasa," sa qai sauma yani o koya, "Oi Au oqo Turaga."

¹¹ Sa tukuna vua na Turaga, mo tucake ka lako kina gaunisala sa vakatokai o Dodonu, ka la'ki raica ena vale i Jiutasa e dua na tamata o Saula na kai Tarisu e masumasu tiko kina.

¹² "Ena nona raivotu sa raica oti kina o koya e dua na tamata ka yacana o Ananaiasa, sa lako mai vua sa qai tabaki koya ena ligana, sa yaco kina me rai na matana."

¹³ Sa tukuna o Ananaiasa, Turaga sa levu na tamata era tukuna vei au na tamata oqori, ena nona dauvakararawataki ira tiko na tamata lotu mai Jerusalemi.

¹⁴ "Sa solia talega vua na dodonu o koya na bete levu, me cakava ga na ka e via cakava vei ira sa lotu tiko vei kemuni ena vanua oqo."

¹⁵ Ia sa tukuna vua na Turaga, mo lakovi koya, ni sai koya na tamata Au sa digitaka, mena kauta na Yacaqu kina Veimatanitu Tani, ki vei ira na tui, vaka talega kina vei ira na mataqali i Isireli.

- ¹⁶ "Au na qai vakatakila vua na levu ni ka rarawa ena lako curuma ena vuku ni Yacaqu."
- ¹⁷ Sa qai lakovi koya o Ananaiasa ka curu ki na vale o ya; ni sa tabaki koya ena ligana sa tukuna, "I Saula na tuakaqu, na Turaga o Jisu, o koya sa rairai vei iko ena nomu lako tiko mai e gaunisala, sa talai au mai me rai na matamu kei na nomu vakasinaiti talega ena Yalo Tabu."
- ¹⁸ Ka vakasauri ga e dua na ka e vaka na vari ni ika e lutu sobu mai matana, sa yaco kina vua me rai rawa tale; sa sega ni qai wawa tale sa tucake ka papitaisotaki.
- ¹⁹ Sa qai kana, ni sa kana oti sa kaukauwa tale na yagona, sa tiko me vica tale na siga kei ira na lewe ni lotu mai Tamasiko.
- ²⁰ Sa sega ni wawa tale o Saula ena nona vunautaki Karisito ena vei vale ni lotu, ni sai Koya na Luve ni Kalou.
- ²¹ O ira na rogoci koya sa dua na ka nodra kurabui, era tukuna, "E sega ga ni o koya oqo ka dau vakatotogani ira, na dau masuta tiko na yaca e vunautaka tiko oqo mai Jerusalemi, nai naki vata tikoga o ya e lako mai kina eke ena nona veivakadonui na bete levu me mai vesuki eso?"
- ²² Ia sa toso cake tikoga na kaukauwa ni nona i vunau kei na nona vakayavalati ira na Jiu era tiko mai Tamasiko, ena nona tukuna vei ira ni sa Karisito o Jisu.
- ²³ Ni sa oti e vica na siga era sa bukia lo na Jiu mera sa vakamatei koya.
- ²⁴ Ia na buki vere oqo sa kila o Saula. Era sa dauyadrava na veimatamata ni koro ena siga kei na bogi, mera vakamatei koya.
- ²⁵ O ira na tisaipeli era sa qai kauti koya ena bogi ka la'ki vakalutulututaki koya sobu kina taudaku ni bai ena dua na kato levu.
- ²⁶ Ni sa lako mai me mai tiko e Jerusalemi o Saula, sa vakatovolea sara o koya me la'ki maliwai ira na tisaipeli; ia era sa rerevaki koya kecega, ni ra sega ni vakabauta ni sa dua talega na tisaipeli o koya.
- ²⁷ Ia o Panapasa sa qai maroro koya ka kauta vei ira nai apositolo, ka vakamacalataka vei ira na nona rairai vua na Turaga ena gaunisala, kei na veika sa tukuni baleti koya, vaka talega kina nona vunautaka vakadoudou na Yaca I Jisu mai Tamasiko.
- ²⁸ Era sa qai la'ki tiko vata e Jerusalemi, ena veivanua era lakova e lako vata kei ira o koya.
- ²⁹ E vunautaka vakadoudou na yaca ni Turaga o Jisu, e vosataki ira ka veileti vata kei ira na Jiu era vosataka na vosa Vakiriki, ia era sa bukia talega na vere mesa vakamatei o koya.
- ³⁰ Ni ra sa rogoca nai soqosoqo lotu nai naki ca oqo, era sa qai kauti koya sobu ki Sisaria me sa vakasukai lesu tale ki Tarisu.
- ³¹ Era sa qai tiko sautu ka vakatatataki cake, nai soqosoqo lotu taucoko mai Jutia, Kaleli kei Samaria. Era segata mera rerevaka na Turaga ena nodra bula ena veivakaukauwataki ni Yalo Tabu, sa qai vakaikuritaka tikoga mai kina o ira sa lotu.
- ³² Sa dau veilakoyaki o Pita ena veiyasana me dau vakasokovi ira sa lotu, e mani la'ki sikovi ira talega sa lotu tiko mai Lida.
- ³³ E la'ki sotava sara kina e dua na tamata na yacana o Inia, e yabaki walu na nona sa davo tu ga ni tauvi paralase.
- ³⁴ Sa tukuna vua o Pita, "Inia sa vakabulai iko o Jisu Karisito mo tucake ka samaka vakavinaka na nomu i davodavo." Bera ni cavuka na vosa i Pita sa tucake o koya ni sa vakabulai.
- ³⁵ Ni ra sa raica na ka oqo o ira na kai Lida kei Saroni, era sa veisau taucoko me ra lotu vua na Turaga.

- ³⁶ Ena koro levu o Jopa e tiko kina e dua na tisaipeli na yacana o Tapaica, na kenai balebale o Tokasa. Sa dau vakaogai koya sara na yalewa oqo, ena veicakacaka vinaka kei na nodra dau vukei na dravudravua.
- ³⁷ Ia ena dua na siga sa tauvi koya e dua na mate ka mani mate sara kina. Era vakasavasavataki koya vakavinaka ka la'ki vakadavora sara na yagona ena taba vale ga e cake.
- ³⁸ E rau veivolekati toka ga na koro erua oqo o Lida kei Jopa, era rogoca na tisaipeli e keya ni tiko mai Lida to Pita, era sa mani tala kina e lewe rua na tagane, me rau la'ki kerei Pita vakabibi ke rawa ni lako mada mai ki Jopa.
- ³⁹ Sa qai tucake o Pita ka lako vata kei rau, ni sa yaco mai keya era sa kauti koya sara kina taba vale e cake. Ni sa curu yani era sa vakasinaita tu na loma ni rumu o ya o ira na yada kei na domo ni nodra tagi, era dusia vua nai sulu kei na kote e vakacula tu o Tokasa ni se bula voli.
- ⁴⁰ Ia sa tukuna o Pita mera vagalala taucokoi tuba, a sa tekiduru ka masu. Sa qai vuki kina yago sa mate tu, ka tukuna, "Tapaica, mo tucake mai." Sa tadola cake mai na matana, ni sa raici Pita sa duri cake ka dabe.
- ⁴¹ Sa solia yani o Pita na ligana vua ka tuberi koya cake; sa qai kacivi ira mai na lewe ni lotu taucoko kei ira na yada, ka soli koya vei ira ni sa bula tale tu.
- ⁴² Sa kuruseti na vanua taucoko vaka Jopa nai rogorogo oqo, ka sa lewe levu kina era sa vakabauta na Turaga.
- ⁴³ E vica vata tale na siga nona tiko mai Jopa, ka rau tiko mai kea kei Saimoni na dau cula laca.

CHAPTER 10

- E** dua na tamata oqo sa tiko mai Sisaria na yacana o Konilio, e turaga ni valu levu ena mataivalu ka vakatokai na mataivalu i Itali,
- ² Sa tamata dau lotu ka dau rerevaka sara o koya na Kalou kei ira talega nona lewe ni vuvale, e dau loma savu me vukea na tamata era vakaloloma tu, sa dau masu tikoga ena veisiga.
- ³ Ena i ka ciwa ni auwa sa raica kina o koya ena raivotu, ni lako mai vua e dua na agilosu ni Kalou ka mai tukuna vua, "I Konilio!"
- ⁴ Sa vaka me rere o Kolinio ni rau sa veiraici tu, sa qai taroga yani, "Cava saka o ni vinakata vei au?" Sa qai tukuna mai na agilosu, na nomu masu kei nomu dauveivuke vei ira na vakaloloma e sega ni guilecava vakadua na Kalou.
- ⁵ Mo tala sara ga oqo eso na tamata ki Jopa mera la'ki kauti Saimoni mai na yacana talega o Pita.
- ⁶ "E rau tiko mai kea kei Saimoni na dau cula laca, e rau tiko ena dua na vale ka voleka e matasawa, ena tukuna vei iko na ka e dodonu mo cakava."
- ⁷ Ni sa lako na agilosu ka mai vosa tiko vua, sa qai kaciva mai e lewe tolu nona lewe ni matavuvale o Konilio, e ratou sotia rerevaka na Kalou ka ratou dau tu e yasana ena veigauna,
- ⁸ Ni sa vakamacalataka vakavinaka vei iratou na ka meratou la'ki cakava, sa qai vakatalai ratou yani ki Jopa.
- ⁹ Ena siga ka tarava ni rau sa volekata yani na koro levu, rauta tiko nai ka ono ni auwa sa cabe cake ki na dela ni nona vale o Pita me masu.
- ¹⁰ Sa tarai koya mai e dua na via kana levu ka vinakata sara ga me kana mada; ia ni

vakarautaki oti na kena vakasigalevu, sa tarai koya tale e dua na via moce levu.

11 A sa raica kina o koya na lomalagi ni sa tadola tu, e dua na ka e vaka nai tutuvi levu sa lako sobu tiko mai, ka tara taucoko na tutu vava kei vuravura na nona lako sobu mai.

12 Era tu mai kina na veimataqali manumanu yavai va kecega ni vuravura, na veimanumanu kila, na manumanu sa dau qasi voli kei na manumanu vuka kecega.

13 Sa vosa mai vua e dua na domo, "Mo tucake, Pita, vakamatea ka kania sara."

14 Ia sa tukuna o Pita, "Turaga ena sega ni rawa! Baleta na noqu bula, au sega ni dau kania na kakana vakasisila ka sega ni savasava me vaka oqo."

15 Sa vosa tale mai vakarua vua na domo o ya, "na ka sa vakasavasavataka na Kalou, mo kakua ni o nanuma ni se dukadukali tikoga mo vakatabuya tiko."

16 E raica o koya vakatolu na raivotu oqo. Ni sa oti sa qai kau cake tale ki lomalagi.

17 Ni vakataroga tiko e lomana o Pita se cava mada nai balebale ni raivotu oqo, ka raica ena gauna vata o ya, ratou sa kunea mai kina na nona vale o iratou na talai mai vei Konilio, ratou sa tucake sara tu ga ena matamata ni nona vale.

18 Ratou sa kaci sara yani, se sa tiko beka e vale e dua na yacana o Saimoni ka yacana talega o Pita.

19 Ni se vakasamataka tiko o Pita na raivotu, sa vosa vua na Yalo Tabu, "Raica, e lewe tolu na tamata e ratou vakasaqari iko tiko mai.

20 Mo tucake sara ga oqo, ka lako yani vei iratou, mo dou la'ki lako vata sara, kakua ni o vakatitiqa tiko; ni o Au ga Au talai iratou mai vei iko."

21 Sa qai tucake o Pita ka lakovi ratou yani ena mata ni katuba, ka tarogi ratou, "Oi Au sara ga oqo o koya dou sa vakasaqara. Na cava sara mada na vuna dou lakovi au mai kina?"

22 Ratou tukuna vua, "E dua na turaga na yacana o Konilio e turaga ni valu, e tamata yalododonu ka dau rerevaka na Kalou, era taleitaki koya kecega na mataqali i Isireli e a rairai vua e dua na agilosu yalosavasava ni tukuna, mo lako mada kina nona vale, me rogoca kina o koya na vosa o na tauca vua."

23 Sa qai kacivi iratou mai ki loma ni vale me ratou mai nona vulagi ena bogi o ya, ena siga ka tarava sa lako o Pita vata kei iratou, era veitomanu vata kei iratou eso na lewe ni lotu mai Jopa.

24 Ena siga tale ka tarava ratou sa yaco yani kina ki Sisaria. Sa wawa sara tu ga mai o Konilio nona matavuvale kei ira na nona i tokani voleka.

25 Ni sa curu yani ki loma ni vale o Pita sa tavaki koya mai o Konilio, ena nona sa lako sobu me cuva kina yavai Pita ka vakarokorokotaki koya.

26 Ia sa tauri koya cake o Pita ka tukuna, "Mo tucake; oi au e dua ga vakataki iko."

27 Ni rau sa mai veivosaki oti, sa curu sara yani ki loma ni vale ka raici ira kina e lewe levu era tiko ena vakasoqoni vata oqo.

28 A sa tukuna vei ira dou kila ni sega ni rawa ena lawa vaka Jiu, me Keimami veimaliwai se lako kina dua na vale ni kai matanitu tani. Ia na Kalou sa vakaraitaka vei au ena raivotu, me kakua ni dua na tamata me'u wiliki koya me dukadukali se kai tani.

29 O koya oqo, au sega ni qai lomalomaruataka na noqu lako mai oqo, dou tukuna mai, na cava dou vinakata kina me'u lako mai vei kemudou?"

30 Sa tukuna o Konilio, ena va na siga sa oti ena auwa vata sara ga oqo nai kaciwa ni auwa au dau lolo ka masumasu kina ena noqu vale, ka raica, e dua na tamata sa wavu tu e mataqu sa lumilumisa dina na nona i sulu.

31 "Sa tukuna vei au Konilio sa rogoci na nomu masu kei na nomu dau veivuke vei ira na vakaloloma, na Kalou e sega ni guilecava.

³² Mo tala mada e so ki Jopa me kacivi mai o Saimoni ka yacana talega o Pita, e tiko e na vale nei Saimoni na dau cula laca, na vale oqo e volekata na matasawa. Ni sa lako mai o koya, ena qai mai vosa vei iko.

³³ "Sa sega tale ni qai bera noqu sa talai iratou yani vei iko, au vakavinavinakataki iko ni o sa lako mai. O koya oqo keimami sa mai vakasoqoni vata kina oqo ena mata ni Kalou, me keimami rogoca ki na nai vakaro mai vua na Kalou me baleti keimami mai na gusumu,"

³⁴ Sa vosa o Pita, ka vaka, au sa rawa ni kila na dina ni veika oqo, ni Kalou e sega ni nodra ga na Jiu.

³⁵ O ira vakadua ga mai na veimatanitu era rerevaki Koya ka caka dodonu e matana ena ciqomi ira o koya.

³⁶ Dou kila nai tukutuku e solia o koya vei ira na mataqali I Isireli, me ra vunautaka nai tukutuku vinaka ni veivinakati sa rawa ena vuku i Jisu Karisito " ni o koya sa noda Turaga kecega "

³⁷ Nai tukutuku oqori sa vunautaki taucoko ena yasayasa vaka Jutia, ka tekivu mai Kaleli ni oti na nona vunautaka tiko o Joni na papitaiso:

³⁸ Na nona lumuti Jisu na kai Nasareci na Kalou ena kaukauwa ni Yalo Tabu, me dau lako kina ena veivanua me veivakacegui ka vakabulai ira talega sa dau vakatotogani mai vua na tevoro, me vakaraitaka ni tiko vata kei koya na Kalou.

³⁹ Oi keitou sa kena i vakadinadina bula ni veika sa cakava ena nodra vanua na mataqali i Isireli kei na koro o Jerusalemi, ena nodra vakamatei Koya ni ra vakarubeca ena dua na kau.

⁴⁰ Ena i katolu ni siga sa vakaturi koya cake tale na Kalou, ka dau vakaraitaki koya ki vei ira na Nona,

⁴¹ "Sega vei ira na tamata kecega ia vei ira ga na Nona digitaki na Kalou, keitou a mai katalau vata ni oti na Nona tucake mai na mate.

⁴² E a vakaroti keitou me keitou vunautaka vei ira na tamata, ka vakaraitaka ni sa lesi Koya na Kalou me lewai ira na bula kei ira na mate.

⁴³ "Era a tukuni Koya mai na parofita, o koya ga e vakabauta na yacana ena bokoci na nona i valavala ca."

⁴⁴ Ni se vosa tikoga o Pita sa sovaraki na Yalo Tabu kivei ira vakaaduaga na vakarogoci koya tiko.

⁴⁵ Eso na tamata lotu era sa cilivi oti era veitomanu vata tiko mai kei Pita nona lako mai Jopa, ni ra sa raica na nodra sa rawata nai solisoli ni Yalo Tabu, ni sa sovaraki kivei ira na veimatanitu tani era sa kidroataka sara vakalevu.

⁴⁶ Ka salavata nodra rogoci ira ni ra sa vosataka na vosa ni veimatanitu tani kei na nodra vakalagilagia na Kalou. Sa qai vosa o Pita,

⁴⁷ "E dua beka me tarova na kena soli na wai me ra sa papitaisotaki sara ga oqo, ni ra sa vakasinaiti talega ena Yalo Tabu, me vakataki keda?"

⁴⁸ A sa vakaroti ira me ra sa papitaisotaki sara ga ena yaca ni Turaga. Era sa kerei koya me tiko vata tale mada kei ira me vica tale na siga.

CHAPTER 11

Sa rogo yani i Jutia vei ira nai apositolo kei ira na veiwekani, nai rogorogo ni ra sa vakabauta na vosa ni Kalou o ira na Veimatanitu Tani.

² Ni sa lesu cake tale mai ki Jerusalemi o Pita, era sa tavaki koya tu mai o ira sa cilivi me

ra veileti kei koya,

³ Era tukuna vua, "O a lako vei ira na sega ni cili o qai la'ki kana vata tiko kei ira!"

⁴ Sa qai tekivu me vakamacalataka vei ira o Pita nai talanoa taucoko, ka vaka:

⁵ Ena dua na siga au a masumasu tiko mai na koro levu o Jopa: au qai raica e dua na raivotu, e dua nai tutuvi levu ka tara taucoko na mua ni vuravura vava, e lako sobu tiko mai lomalagi ka vakadodonu tiko mai vei au.

⁶ Ni'u saga me'u vakadikeva, au qai raica ni ra tu kina na manumanu yavai va taucoko ni vuravura, na manumanu kila, na manumanu sa dau qasi voli kei na manumanu vuka kecega.

⁷ "E dua na domo e qai vosa mai vei au, "Mo tucake, Pita, vakamatea ka kania sara."

⁸ "Ia au sa qai tukuna, ena sega ni rawa Turaga! Baleta ni se bera vakadua ni tara na gusuqu, e dua na ka sega ni savasava ka vakasisila vaka oqo!

⁹ "Ia sa qai vosa tale mai vei au na domo o ya mai lomalagi, na ka sa vakasavasavataka na Kalou mo kakua ni nanuma tiko ni se dukadukali."

¹⁰ "Au raica vakatolu na raivotu oqo, sa qai kau cake tale ki lomalagi na ka kece oqo.

¹¹ "Ena gauna vata o ya, ratou sa tucake tu kina ena matamata ni noqu vale, o iratou na talai mai Sisaria me ratou mai raici au.

¹² E vosa vei au na Yalo Tabu me'u lako vata kei iratou ka me'u kua ni vakatitiqa tiko. E ratou mani tomani au tu e lewe ono na veiwekani, ka keitou la'ki curuma sara na vale o ya.

¹³ Sa qai tukuna vei keitou na tamata oqo, na nona raica na agilosu ni tucake tu ena nona mata ni vale, ka tukuna vua, me tala eso ki Jopa vua e dua na tamata na yacana o Saimoni, ka yacana talega o Pita me lako mada mai vua,

¹⁴ Ena mai tukuna vei iko o koya, nai tukutuku mo na bula kina kei ira talega na nomu lewe ni matavuvale.

¹⁵ Ni'u se wasea tikoga nai tukutuku vei ira, sa sovaraki mai vei ira na kaukauwa ni Yalo Tabu, me vakataki keda sara ga ena i matai ni gauna.

¹⁶ "Au sa qai nanuma na vosa sa cavuta na Turaga, ena nona tukuna, e dina sa veipapitaisotaki o Joni ena wai, ia oi kemudou dou na papitaisotaki ena Yalo Tabu.

¹⁷ "E vakacava kevaka sa solia vei ira na Kalou nai solisoli vata ga e a solia talega vei keda ena noda vakabauta na Turaga o Jisu Karisito, o cei oi au me'u via veileti tiko kei na Kalou?"

¹⁸ Ni ra sa rogoca oti na vosa sa tau, e sega ni qai dua me vosa rawa; ia era sa vakarokorokotaka ga na Kalou, ka tukuna, isa sa solia na Kalou e dua na ka vinaka vei ira na veimatanitu, me yaco vei ira na veivutuni ka rawata kina na bula."

¹⁹ Ena nona vakamatei oti o Sitiveni era dui veisebayaki kina eso vei ira na tamata lotu ka era lakovaka ki Finiasi, eso ki Saipurusi, eso ki Anitioki, era lako ka la'ki vunautaka na vosa ni Kalou vei ira ga na Jiu.

²⁰ Ia eso vei ira na lako ki Anitioki era kai Saipurusi ka so e kai Kirini, ena nodra yaco ki Anitioki era vunau sara ga vei ira na kai veimatanitu tani me baleta na Turaga o Jisu.

²¹ Sa tiko vata kei ira na liga ni Turaga, e lewe vuqa kina era sa vakabauta ka ra sa veisau mai vua na Turaga.

²² Nai tukutuku ni ka oqo sa la'ki rogo sara i Jerusalemi vei ira nai soqosoqo lotu, era sa mani talai Panapasa me lako sara ki Anitioki.

²³ Ni sa yaco yani kina sa raica na cakacaka loloma ni Kalou, sa dua na ka nona rekitaki ira, sa qai vakayaloqaqataki ira me ra kukuva matua na Turaga ena loma e dina sara.

²⁴ Ni sa tamata vakaturaga o koya, e tamata vakasinaiti ena Yalo Tabu ka tamata

vakabauta dina. Era lewe levu kina na tamata era vakaikuritaka vua na Turaga.

²⁵ Sa qai lako o Panapasa ki Tarisu me la'ki vakasaqara E vei na vanua sa tu kina o Saula.

²⁶ Ni sa kunei koya, sa kauta lesu tale mai ki Anitioki. E dua taucoko na yabaki nodrau tiko e kea ena nodrau vakavulici ira tiko na soli bula vou vua na Turaga, sa dua na ka na kedra lewe levu mai Anitioki na vanua me ra sa qai vakatokai kina na tisaipeli, me sa yacadra na lotu va Karisito.

²⁷ Ena gauna o ya sa lako mai eso na parofita mai Jerusalemi ki Anitioki.

²⁸ E dua vei ira na yacana o Akapusi sa tucake ka vakaraitaka ena veivakauqeti ni Yalo Tabu vei koya, ni na yaco e dua na dausiga levu e vuravura, sa qai yaco ena gauna i Kilotu Sisa.

²⁹ Era sa mani lomavata kina na lewe ni lotu mera sa tausoli me kua tale ni dua na ka me tiko ena kovate kei na baosi, mera solia taucoko me baleti ira na lewe ni lotu mai Jutia.

³⁰ Era sa qai tau soli, ka ra solia vei Panapasa kei Saula, me rau la'ki solia sara vei ira na qase ni lotu mai Jerusalemi.

CHAPTER 12

Ena gauna o ya sa kaukauwa sara kina, nona vakararawataki ira tiko eso sa lotu o Eroti na tui.

² E a vakamatei Jemesa na tuakai Joni ena i seleiwau.

³ Ni raica o koya ni ra marautaka na ka o ya nai liuliu vaka Jiu, sa nakita lo e lomana me na vesuki talega o Pita, me donumaka na gauna ni kana madrai sa sega ni vakaleveni.

⁴ Sa vesuki Pita, ka biuti koya sara ki na vale ni veivesu, ka vakarota me ratou lewe tini ka ono na sotia me ratou yadravi koya, ka sa nanuma tiko o koya me qai kau mai vei ira na lewe vuqa ni sa oti na lako sivia.

⁵ Ena gauna taucoko e vesu tiko kina o Pita ena vale ni veivesu, sa sega talega ni mudu na nodra masulaki koya tiko vua na Kalou o ira nai soqosoqo lotu.

⁶ Ena siga sa nanuma tiko o Eroti me na kauti koya mai vei ira na tamata, ena bogi o ya e moce tiko kina o Pita ena kedrau tadrua e rua na sotia, ka rua na sinucodo e vesuki tiko kina, mai na mata ni katuba ni vale ni veivesu era veivalivali e keya na sotia ena nodra yadravi koya.

⁷ Ka vakasauri sa tucake tu e yasana e dua na agilosu kei na kena sa cila vakavolivolita na loma ni rumu ni vale ni veivesu o ya e dua na rarama, sa tavia na tutui Pita, vakaduria ka tukuna, "Mo tucake sara ga oqo vakatotolo!" na senicodo ka vesuki tiko kina sa taluva talega mai ligana.

⁸ Sa tukuna vua na agilosu, "Mo vauca na toloomu ka daramaka nomui vava;" sa cakava vaka kina o koya. Sa tukuna tale vua, "Mo tokara mai na nomu kote. Ka muri Au mai."

⁹ Sa biuta mai o koya na rumu o ya ka muria yani na agilosu, e sega ni kila tiko o koya ni yaco dina tiko e nanuma tiko ni raivotu.

¹⁰ Ni rau sa sivi ira nai matai ni mata yadra kei na karua ni mata yadra, rau sa yaco sara mai kina matamata kaukamea levu sa vakanamata kina koro levu, ni rau volekata mai e tadola ga vakaikoya; e rau curu sara yani i tuba ka vakamuria sobu na gaunisala, ka vakasauri sa yali tani na agilosu.

¹¹ Ni sa qai kila o Pita na ka sa yaco, sa tukuna, "Au sa kila dina oqo ni sa tala mai na nona agilosu na Turaga, me mai sereki au ena liga i Eroti, ka vaka talega kina mai na veika era sa nakita mera cakava vei au o ira na Isireli."

- ¹² Ni sa vakasamataka oti, sa qai lako kina vale i Meri na tinai Joni ka kilai talega ena yaca Marika, e lewe levu era soqoni tiko ena vale oqo ena masumasu.
- ¹³ Sa tu o koya mai na matamata ni katuba levu ka tukituki, sa qai lako mai e dua na goneyalewa na yacana o Rota me mai rai se o cei.
- ¹⁴ Ni sa mai rogoca ka kila ni sa domo i Pita, sa guilecava mada ga o koya me dolava yani na matamata ena nona sa rui marau vakalevu, sa cici tale o koya ki loma ni vale, ka kacivaka vei ira ni sa tu mai matamata levu ni katuba o Pita.
- ¹⁵ Ia era tukuna vua, "E rairai o iko sa leqa tiko beka!" e sega ni cegu nona vakarota tikoga ni o koya dina sa tucake tu o ya. Era sa mani tukuna yani vua, "Oqori na nona agilosu."
- ¹⁶ Sa sega ni cegu nona tukituki tikoga o Pita; ni ra sa qai dolava na katuba era raici koya kei na nodra kurabui ni o Pita dina ga.
- ¹⁷ Ia sa vakatabataba yani o koya mera tiko lo, sa tukuna vei ira na nona sereki koya mai na Turaga mai vale ni veivesu. Sa tukuna o koya. "Dou lako ka tukuna vei Jemesa kei ira talega na veiwekani." A sa biuti ira o koya ka lako kina dua na yasana tani.
- ¹⁸ Ni sa kida na mataka era sa vaqaga na sotia na vuni nona yali sega ni macala o Pita.
- ¹⁹ Ia o Eroti sa tala eso me la'ki raici koya mai ka sa yali kina o koya, sa vakarota sara ga kina o koya vei ira taucoko na mata yadra era yadravi Pita tiko mera sa vakamatei taucoko. Sa mani lako sobu kina o koya (Eroti) mai Jutia ki Sisaria, me tiko mada kina.
- ²⁰ Sa cudruvi ira sara vakalevu na kai Taia kei Saitoni o Eroti; ena nodra lako mai me mai raici koya. Na mata i lakolako mai na vanua e rua oqo sa sega ni dua na ka me caka rawa vei ira, ni ra sa rawai koya rawa na nona vunivola levu na tui, era sa mai gadreva tiko na veisaututaki, baleta na nodrau matanitu sa vukeyi tiko mai ena matanitu nona na tui.
- ²¹ Ena siga sa lokuci tu, sa qai tokara mai na nona i sulu vakatui o Eroti, ka dabe ena nonai dabedabe vakatui me tauca kina na nona vosa vakatui.
- ²² O ira na tamata era sa kailavaka vua, "Sa domo ni Kalou ka sega ni domo ni tamata!"
- ²³ E vakasauri ga e dua na agilosu ni Turaga qai samuti koya, baleta ni sega ni solia me nona na Kalou na lagilagi. Sa qai kanilaka na yagona na ulo me yacova ni sa mate.
- ²⁴ Ia na vosa ni Kalou sa tubu tikoga ka tete yani, sa vakaikuritaki tikoga na tamata sa vakabulai tiko.
- ²⁵ Rau sa lesu tale mai Anitioki o Panapasa kei Saula ni rau sa vakacavara vinaka na cakacaka rau kacivi ira ki Jerusalemi, e dua na cauravou o Joni ka dau kilai talega Marika e rau sa kauti koya tiko mai.

CHAPTER 13

Ena i soqosoqo lotu mai Anitioki era tiko kina eso na parofita ka so e qasenivuli, me vakataki: Panapasa, Simione o koya sa dau kacivi na tamata loaloa, o Lusiu na kai Kirini, o Manaini o koya e rau susugi vata kei Eroti na tui, kei Saula.

² Ena nodra vei qaravi tiko vua na Turaga ka lolo tale tikoga sa vosa kina na Yalo Tabu ka vaka, dou tawasei rau mai oqo o Panapasa kei Saula me noqu, ena vuku ni cakacaka au sa kacivi rau kina.

³ Ni sa mai oti na nodra gumatua taka tiko mai na lolo kei na masumasu, era sa qai tabaki rau ena ligadra ka vakatalai rau yani.

⁴ Ena veiliutaki ni Yalo Tabu e rau sa lako sobu kina ki Selusia, mai kea e rau sa qai soko tale ki Saipurusi.

⁵ Ni rau sa butuka na koro o Salamisa rau sa lako sara kina nodra vale ni qaravi Kalou na Jiu ka vunau kina. E veitomani vata tiko kei rau o Joni Marika.

⁶ E ratou sa lakova taucoko na veikorokoro ena yanuyanu o ya ka yaco sara ki Pafo, mai keya e ratou raica kina e dua na Jiu daucaka mana lasulasu, e parofita vakailasu ka yacana o Pari- Jisu,

⁷ O koya e sa dau la'ki tu sara ga ena nona vale na kovana ni koro ogo o Sakulusi Palu, e tamata vuku ka lewa matau. Na tamata ogo sa qai kacivi rau mai o Panapasa kei Saula ka gadreva me rogoca mai vei rau na vosa ni Kalou.

⁸ Ia o Elima na daucaka mana lasulasu (oqori nai balebale ni yacana) sa sogoti koya na kovana me kua ni via rogoca na nodra i vunau.

⁹ Ia o Saula, sa vakatokai talega me o Paula, ni sa vakasinati tu ena Yalo Tabu sa vakaraici koya matua.

¹⁰ Ka tukuna vua, o iko sa vakasinaiti ena veivakaisini kece kei na ka ca kecega, o iko na luve ni tevoro, ka meca ni ka vinaka kecega, ena sega beka ni oti na nomu dau saqata na cakacaka ni Turaga?

¹¹ "Ia ogo ena tarai iko na liga ni Turaga, o na mata boko mo sega ni raica rawa na cila ni siga, me yacova mada e dua na gauna," E vakasauri ga na kena solegi na matana na butobuto me sega ni raica rawa e dua na ka, sa qai kere veivuke tu me dua me bau mai tubera na ligana.

¹² Ni sa raica na ka sa yaco na kovana sa vakabauta o koya, kei na nona qoroqoro levu ni sa vakatavuvulitaki vua na vosa ni Turaga.

¹³ Ni ra sa biuti Pafo mai o Paula kei ira nona i tokani ena waqa, era sa qai mai keke i Perika e dua na koro ena yasana o Pamifilia; eke sa mai biuti rau kina o Joni Marika me sa lesu tale ki Jerusalemi.

¹⁴ Ia sa biu tale mai o Perika ka mai keke i Anitioki e dua na koro ena yasana vaka Pasitia ni sa Siga Tabu era sa gole ki na vale ni lotu ka dabe sobu.

¹⁵ Ni sa wiliki oti nai vunau kei ira na parofita, era sa qai kerea na liutaka tiko na lotu o ya, ka vaka, kemudou na veiwekani kevaka e tiko oqori e dua na vosa ni vakavuvuli baleti keimami, mo dou sa talaucaka sara ga ogo."

¹⁶ Sa qai tucake o Paula ka kidavaki ira ena nona yaloyalo ena ligana, ka tukuna, "Oi kemudou na Isireli, kemudou sa rerevaka na Kalou, dou vakarorogo vinaka mai:

¹⁷ Na Kalou ni matanitu ogo o Isireli sa digitaki ira na noda qase ka vakatuburi ira cake ena nodra a tiko vulagi ena vanua o Ijipita, sa qai kauti ira tani mai kina ena ligana mana dauveimaroroi.

¹⁸ Ena loma ni vasagavulu na yabaki ena vanua dravuisiga, e vosoti ira tu ga mai ena nodra i valavala.

¹⁹ Ni sa vakarusa oti e vitu na matanitu ena vanua o Kenani, sa qai vota vei ira na veivanua oqori me nodra i votavota.

²⁰ Kei na nona solia tiko vei ira eso na turaganilewa mai na loma ni va na drau ka limasagavulu na yabaki, me yacovi Samuela na parofita sara mai.

²¹ Sa oti ogo era sa qai vinakata me dua na nodra tui; na Kalou sa soli Saula na luvei Kisi vei ira, mai na yavusa i Penijamini me vasagavulu na yabaki.

²² Ia ni sa kauti koya tani na Kalou, sa qai laveti Tevita cake mai me nodra tui, sa tusanaki koya talega na Kalou ka vaka, "Au sa kunei Tevita na luvei Jese, na tamata sa kila vakavinaka na lomaqu, ena cakava kecega na Noqu lewa."

²³ Na nona kawa na tamata ogo, me vaka na vosa ni yalayala, ena vakatubura cake mai kina na Kalou nai vakabula vei ira na Isireli " o Jisu-

- ²⁴ Sa dau vunautaka tiko mai o Joni ni se bera ni yaco mai o koya, mera veivutuni ka papitaisotaki o ira na Isireli.
- ²⁵ "Ni sa mai vakarau cava tiko na nona gauna o Joni, sa tukuna, o cei mada o ni nanuma oi kemuni ni oi au? Oi au e sega ni mai Koya. Ia raica, o koya ena muri au mai oqo, na wa ni nona i vava au sa sega mada ga ni yacova yani na kenai vakatagedegede, me tu kina na dodonu vei au me'u sereka.
- ²⁶ Vei kemuni na veiwekani, na kawa i Eparama kei ira o ni sa mai tiko vata era rerevaka na Kalou, ena vukumudou sa talai mai kina na vosa ni bula oqo.
- ²⁷ Vei ira sa tiko e Jerusalemi, kei ira na kena veiliutaki, era vakayacora na ka sa parofisaitaki mai ena nodra mai vakamatei Jisu, baleta ni ra sega ni kilai Koya, dina mada ga ni ra wilika tiko ena Veisiga Tabu na nodra vosa na parofita.
- ²⁸ Era sa qai vakamasuti Pailato me vakamatei o Koya, ni ra raica tu ni sega ni dua na ka e dodonu me mate kina.
- ²⁹ Ni ra sa vakayacora taucoko vua na veika sa volai me baleti Koya, era sa qai biuti Koya sobu mai, e na kau ka la'ki vakatora na yagona ena dua na qara watu.
- ³⁰ Ia na Kalou sa vakaturi Koya cake tale mai na mate.
- ³¹ Ena vica vata na siga sa dau vakaraitaki Koya vei ira na nonai lawalawa, era sa dau lako vata tiko mai Kaleli me yaco ki Jerusalemi, o ira sara ga oqo era tukuni Koya tiko vei ira kecega na tamata.
- ³² Keirau sa tu sara ga kina oqo, me keirau tukuna vei kemuni nai tukutuku vinaka ka sa yalataka mai vei ira noda qase.
- ³³ Na Kalou sa mai vakataucokotaka na vosa ni yalayala o ya vei keda na nodra kawa, ena nona vakaturi Jisu cake mai na mate. Me vaka sa volai ena i karua ni Same: 'O iko na Luvequ, E daidai Au sa Vakatururi Iko.'
- ³⁴ Sa yalataka tu mai na Kalou ni na vakaturi Koya cake mai na mate, me kakua tale ni na mate. Sa tukuni oti tu ena i Vola Tabu: 'Au na solia vei iko na, veika uasivi Au sa yalataka tu vei Tevita.'
- ³⁵ O koya oqo ena dua tale na Same sa tukuna: 'O ni na sega ni vakatara na Nomuni le dua Yalosavasava me vuca mai.'
- ³⁶ Vei Tevita, ni sa qarava vaka vinaka na nonai taba tamata me vaka na lewa ni Kalou, sa qai moce ka bulu vata kei ira na nona qase, na yagona sa vuca mai;
- ³⁷ Ia o Koya sa vakatura cake na Kalou sa sega ni vuca mai.
- ³⁸ O koya oqo mo dou kila sara na veiwekani, ena vukuna duadua ga na Tamata oqo (Jisu) sa rawa me bokoci kina nomudou i valavala ca;
- ³⁹ Vei ira vakayadua era vakabauti Koya, era sa vakasavasavataki mai na ka kecega, na ka dukadukali e tu e noda bula ka sega ni vakasavasavataka rawa na vunau i Mosese.
- ⁴⁰ Mo ni qarauni kemuni vinaka de na vakayacori vei kemuni na nodra vosa na parofita, ka vaka:
- ⁴¹ 'Raica, oi kemudou sa veibeci. Dou qai vakasarava tikoga, io dou na rusa! Ena nomudou gauna Au na cakava kina e dua na cakacaka, dou na sega ni vakabauta kevaka mada ga dou sa rogoca mai vua e dua.'
- ⁴² Era sa qai curu taucoko i tuba mai na loma ni vale ni lotu o ira na Jiu, ia o ira na kai Matanitu Tani era sa qai vakamasuta, me vunautaki tale vei ira nai vunau oqo ena siga ni vakacecegu ka tarava.
- ⁴³ Ni ra veisukayaki e lewe levu na Jiu kei ira na lotu vakaJiu, era sa vakamuri rau o Paula kei Panapasa ena gaunisala rau muria, e rau vakauqeti ira ka vosa vei ira, mera ciqoma na loloma soli wale ni Kalou.

- ⁴⁴ Ena Siga Tabu ka tarava e voleka me o ira kece na lewe ni koro levu o ya, era sa mai osota na vale ni lotu mera rogoca na vosa ni Kalou.
- ⁴⁵ Ia ni ra sa raica na Jiu na kena osodrigi na vale ni lotu, sa ca na yalodra, era sa qai vakalasuya ka vosavakacacataka mera saqata kina na vunau i Paula.
- ⁴⁶ Sa qai tuburi rau mai o Paula kei Panapasa e dua, na yalo qaqa, rau sa tukuna, e dodonu me vunautaki mada e liu vei kemudou na vosa ni Kalou; ia dou qai biliga tani ni dou raica ni sega ni ganiti kemudou na bula Sega ni mudu, ia oqo, keitou sa na golevi ira kina na kai Veimatanitu Tani.
- ⁴⁷ Na ka oqo sa vakaroti keitou kina na Turaga me keitou tukuna: "Au sa vakaturi iko mo nodra rarama na Veimatanitu Tani, Mo na la'ki tuberi ira mai na tu ena sauka kei vuravura me ra vakabulai."
- ⁴⁸ Ni ra sa rogoca na vosa oqo na kai Veimatanitu Tani era sa reki ka vakarokorokotaka na vosa ni Turaga. E lewe levu sa vakabauta era sa gadreva bula Sega ni mudu.
- ⁴⁹ Sa sega ni tarovi rawa na kena sa tete na vosa ni Turaga kina veiyasana kecega.
- ⁵⁰ Ia o ira na nodra i liuliu na Jiu era sa vakaculai ira na yalewa lotu, kei ira na marama dokai kei ira na veiliutaki ena koro levu o ya, mera sa vakacibi i valu me rau na vakararawataki kina o Paula kei Panapasa, rau sa qai vakatalai tani ki nodrau vanua.
- ⁵¹ Ia e rau sa kuretaka na kuvu ni qele mai na yavadrau vei ira, ka rau lako ki Ikoniomi.
- ⁵² Era sa vakasinaiti na tisaipeli ena reki kei na Yalo Tabu.

CHAPTER 14

Ni rau yaco yani ki Ikoniomi na ka vata ga o ya e rau cakava, ena nodrau lako kina vale ni lotu nodra na Jiu, ka vunautaka kina e dua na vunau katakata, e lewe levu kina na Jiu kei na kai Kirisi era sa vakabauta.

² Ia o ira na Jiu sega ni vakabauta, era sa solia tiko na veivakaugeti vei ira na kai Matanitu Tani me ra sevaki rau na veiwekani oqo.

³ O koya oqo sa bau dede toka na nodrau tiko ekeya, ka rau vunautaka vakadodonu na Turaga, ka laurai votu na kena vakadinadinataki na kaukauwa ni vosa ni Kalou ena veivakatakilakila kei na veika E vei vakurabuitaki e rau cakava.

⁴ Ia sa yaco kina ena koro levu oqo me ra sa tawase rua na lewena; e dua na yasana era sa gole vei rau nai apositolo.

⁵ O ira na kai Veimatanitu Tani kei ira na Jiu vata kei na nodra i liuliu ni vanua, era sa duavata mai vakaukauwa me ra vakavosacataki rau ka vakaviriki talega ena vatu.

⁶ Na ka oqo e rau sa kila ka rau dro kina koro levu ena vanua vaka Likeonia, o Lisitira kei Tapi kei na veikorokoro vakavolivolita.

⁷ Mai kea e rau vunautaka kina na kosipeli.

⁸ E dua na tamata e tiko mai Lisitira sa malumalumu na yavana ka sa dabe voli ga, e lokiloki sara ga mai na kete i tinana, se bera vakadua ni bau lako o koya.

⁹ Na tamata oqo e vakarorogo tiko ena i vunau i Paula, E raici koya vakadodonu mai o Paula ka Siqema rawa ni tiko vua na vakabauta me vakabulai kina,

¹⁰ Sa vosa yani vua ena domo levu sara, "Mo tucake vakadodonu ena yavamu!" a sa rika o koya ka veilakoyaki.

¹¹ Ni ra sa raica na lewe vuqa na ka sa cakava oqo o Paula, era sa tabalaka cake na domodra ka tukuna ena vosa vaka Likeonia, "Sa lako sobu mai vei keda na kalou ena yago vakatamata!"

- ¹² O Panapasa era sa vakatoka me Jupita, o Paula baleta ni o koya ga sa dau vosa tiko, era vakatokai koya me Makuri.
- ¹³ Ena matamata ni koro levu oqo e dabe toka kina na vale ni soro ka dauqaravi kina o Jupita, na kena bete levu sa tubera mai e dua na bulumakau tagane levu ka vakasalusalu tu mai, mera sa mai cabora kei ira na lewe vuqa e dua na vakacaboi soro.
- ¹⁴ Ia ni rau sa rogoca nai apositolo o Panapasa kei Paula, e rau sa dresulaka na nodrau i sulu ka cici yani vei ira na lewe vuqa, ena nodrau kacivaka vei ira.
- ¹⁵ Ka vaka, kemudou na tamata, keirau talega na tamata vakataki kemuni, na cava dou cakava kina na ka oqo? Keirau vunautaka veikemuni mo dou biuta na ka mate oqo ka qarava na Kalou bula, o koya ka bulia na lomalagi, na vuravura, na wasawasa, kei na ka kecega era tu kina,
- ¹⁶ Ena veigauna sa oti yani e liu, sa vakatara o koya mera cakava ga na ka era via cakava na veimatanitu.
- ¹⁷ "E sega ni vakatara o koya me sega na ka me vakadinadinataki Koya, sa vakaraitaka Nona loloma ena Nona vakatauca na uca mai lomalagi mera tubu ka matua kina na kakana, edau conaka vakavinaka na noda bula ena kakana kei na vakavinavinaka.
- ¹⁸ E dina ni rau cavuta tiko na veivosa oqo vei ira, ia e rau sa sagasagai ira dredre ena nodra sa via vakacabora na nodra i soro vei rau.
- ¹⁹ Era lako sara mai kea na Jiu mai Anitikoki kei Ikoniomi; mera mai cikevaki ira na lewe vuqa oqo, era sa vakaviriki Paula ena vatu ka yarataki koya kina i bili ni koro, ni ra sa kila sa davo matemate tu o koya.
- ²⁰ Ia ni ra sa mai tucake vakavolivoliti koya na tisaipeli, sa tucake o koya ka lako kina koro levu o ya. Ena siga ka tarava e rau sa biubiu mai keya kei Panapasa ka lako ki Tapi.
- ²¹ E lewe levu e rau vakayacori ira mera tisaipeli ni rau sa vunautaka oti na kosipeli ena koro levu o ya, e rau sa qai lesu tale ki Lisitara, Ikoniomi kei Anitioki,
- ²² Ena nodrau i lakolako oqo e rau veivakayaloqaqataki ka tataunaka vei ira na tisaipeli mera tudei ka me tubu cake tikoga na nodra vakabauta nira vakararawataki, e rau tukuna vei ira, "Na bula Segga ni mudu e rawati ni da lako curuma na veivakararawataki."
- ²³ Rau sa qai lesia tiko eso me qase ni vei soqosoqo lotu oqori, rau dau masu ka lolovaki ira ena nodrau cabori ira tiko vua na Turaga ena vuku ni nodra vakabauta.
- ²⁴ E rau sa lako siviti Pisitia ka rau la'ki yaco sara ki Pamifilia.
- ²⁵ Ni rau sa vunautaka oti na vosa ni Kalou mai Perika, rau sa lako sobu ki Atalia.
- ²⁶ Mai keya rau sa soko lesu tale ki Anitioki na vanua rau a tekivu mai kina, ka rau vakavinavinakataka na loloma ni Kalou vei rau, ni mai vakacavari vakavinaka na cakacaka rau a lesi kina.
- ²⁷ Ia ni rau sa yaco ki Anitioki e rau sa kacivi ira taucoko sara na lewe ni lotu mera soqoni vata mai, e rau sa solia na nodrau i tukutuku ni kaulotu kei na veika e cakava na Kalou, ena Nona dolava na katuba mera vakabauta kina na kai Veimatanitu Tani.
- ²⁸ E rau sa tiko tale mada vakalailai kei ira na tisaipeli mai Anitioki.

CHAPTER 15

Ena nodrau tiko mai Anitioki o Paula kei Panapasa, eso na tamata era lako sobu mai Jutia ka mai vakatavuvulitaka vei ira na veiwekani, ka vaka, "Kevaka mo dou na sega ni cili me vaka na vunau i Mosese, ena sega ni rawa mo dou na vakabulai."

² E rau veileti ka veivosaki sara kina vakaukauwa kei ira o Paula kei Panapasa, era sa

mani veilesi kina nai soqosoqo lotu me sa digitaki o Paula kei Panapasa kei na vica na turaga, me ratou sa na kauta cake nai vakavuvuli oqo, vei ira na apositolo kei ira na qase ni lotu mai Jerusalemi, se cava na nodra vakatulewa.

³ Era sa qai mai veitalatala vei iratou o ira nai soqosoqo lotu ena nodratou i lakolako ki Jerusalemi, e ratou lako curumi Finiasi kei Samaria mera sikovi mai kina na lewe ni lotu, e ratou tukuna vei ira ni sa levu na kai Matanitu Tani era sa lotu, nai tukutuku oqo sa ka ni reki sara vei ira.

⁴ Ni sa yaco mai nai lakolako ki Jerusalemi, era sa wawa tu mai ena veikidavaki o ira nai soqosoqo lotu, ira nai apositolo kei ira na qase ni lotu; e rau vakaraitaka sara vei ira nai tukutuku ni nodrau cakacaka kei na nodrau sarava na liga ni Kalou.

⁵ Ia eso vei ira sa mai lotu era se semati ira tu ga ena bula ni Farisi, era sa tucake, ka tukuna, "O ira oqori e dodonu mera cilivi, me vakaroti vei ira me kakua ni kau tani na Vunau i Mosese me maroroi tikoga."

⁶ Na leqa oqo sa dua ga kina nodrau bose vata nai apositolo kei na qase ni lotu me ratou dikeva matua mada.

⁷ Ni sa rui levu na kena veivosakitaki tiko, sa tucake o Pita ka tukuna: Kemudou na veiwekani, dou sa kila vinaka ni Kalou e digitaki au mai vei kemudou ena gauna sa oti, me'u vunautaka nai tukutuku vinaka vei ira na Veimatanitu Tani, me rawa talega ni ra vakabauta.

⁸ Io na Kalou sa kila na yalo ni tamata, ena kena vakadinadinataki ena nona solia na Yalo Tabu vei ira na kai Matanitu Tani me vaka ga na kena soli vei keda,

⁹ Sa sega kina ni tiko e dua na duidui vei ira vata kei keda, na yalodra sa vakasavasavataki ena vuku ni vakabauta.

¹⁰ O koya oqo, na cava mo dou via vakatovolea kina na Kalou, ena nomudou vesuka nai vua ena domodra na tisaipeli, o koya era sa sega ni rawata rawa o ira noda qase kei keda talega?

¹¹ Dou sega beka ni vakadinata, ni oi keda kece eda vakabulai ena sala vata ga era vakabulai kina, ena noda vakabauta na Turaga o Jisu Karisito.

¹² Ni rau sa vakamacalataka o Paula kei Panapasa na ka veivakurabuitaki kei na veivakatakilakila eso, sa kitaka na Kalou vei ira na kai Matanitu Tani, sa sega tale ni dua vei ira me vosa.

¹³ Ni sa oti na nodrau i vakamacala, sa vosa o Jemesa, ka vaka, kemudou na veiwekani dou vakarorogo mada mai vei au:

¹⁴ Sa tukuna oti o Saimoni na nona lako na Kalou vei ira na Veimatanitu Tani, ka la'ki kauta mai kina e dua na kawa tamata me vakalagilagi kina na yacana.

¹⁵ Na ka oqo era sa tukuna tu mai na parofita, me vaka sa volai:

¹⁶ Au na lesu tale mai ni sa oti oqo Au na tara tale na vale ni soroi Tevita, ni sa kasura sobu; Au na vakavoutaka na vanua sa vakacacani, me vakacokotaki tale;

¹⁷ Me ra raica kina na Turaga o ira na tamata kecega, kei ira na kai Matanitu Tani era sa vakatokai ena yacaqu, sa tukuna na Turaga o koya sa cakava tiko na ka kecega oqo.

¹⁸ Sa vakatakila na Kalou na nona cakacaka kecega oqo, ka tekivu mai nai vakatekivu.

¹⁹ O koya oqo au sa lewa kina meda kakua ni i tatao tale tiko vei ira na kai Matanitu Tani, ena nodra sa via veisau mai vua na Kalou.

²⁰ Ia me da sa vola vei ira mera maroroi ira mai na kakana sa cabori kina matakau, na veibutakoci (dautagane, dauyalewa), na manumanu kunati na domona kei na kena dra.

²¹ "Nai tukutuku kei Mosese oqo, sa dau vunautaki makawa tu mai vei ira na Jiu ena vei korokoro, ka dau wiliki mai ena vei vale ni lotu ena vei Siga Tabu."

- ²² Nai tukutuku oqo era sa taleitaka nai apositolo kei ira na qase ni lotu, vakatalega kina o ira taucoko na lewe ni lotu, era sa mani vakatura me sa digitaki eso mai vei ira ga, me veitomani vei rau o Paula kei Panapasa ki Anitioki, sa digitaki kina o Jutasa sa vakatokai talega o Parisapa kei Sailasa, e rau vakaitutu ena i soqosoqo lotu.
- ²³ Era sa vola e dua nai vola, me ratou kauta, ka vaka koto oqo na lewe ni vola: O iratou nai apositolo, na qase ni lotu, kei ira na lewe ni lotu kece, vei ira na veiwekani sa kai Matanitu Tani era sa tiko mai Anitioki, Siria kei Silisia; keimami sa loloma tu yani.
- ²⁴ Keimami sa mai rogoca ni so ga eke vei keimami era lako yani ekeri, ka la'ki vakayalolailaitaki kemudou ena vosa era cavuta, era vaka veilecayakitaki kemudou sara ga, ni ra tukuna, e dodonu mo dou cilivi me maroroi tiko kina na dina ni vunau “ e sega ni dua nai vakaro vaka oqo keitou vakatara me tukuni “
- ²⁵ Keimami sa mai dikeva matua ka vakatulewa sa ra kina vakamatua, ka keimami sa duavata kina me rau sa digitaki na turaga e rua oqo, merau na tomani rau na neimami gone lomani o Panapasa kei Paula,
- ²⁶ Oi rau oqo, sa ka wale tu vei rau na nodrau bula, ena vuku ni yaca ni noda Turaga o Jisu Karisito.
- ²⁷ O koya oqo keimami sa talai Jutasa kei Sailasa, me rau na la'ki cavuta sara ga yani ena gusudrau na ka keimami sa vakadonua vata.
- ²⁸ Ena marautaka na Yalo Tabu kei keimami talega, me kakua ni kani voraki vei kemudou na bula ena i vunau:
- ²⁹ Na vakatatabu ni kania na kakana cabori kina matakau, na dra ni manumanu kunati kei na laukana ni lewena kei na vakatatabu ni veibutakoci. Kevaka mo dou maroroi kemudou mai na veika oqo, ena uasivi cake nomudou bula ka dou na tamata qaqa.
- ³⁰ Ni ratou sa talai yani, e ratou sa vakadodonu sara ki Anitioki; ka kacivi ira vata mai na lewe ni lotu, sa qai soli vei ira nai vola.
- ³¹ Ni sa wiliki oti vei ira nai vola, era sa reki ena vuku ni veivakayaloqaqataki.
- ³² O Jutasa kei Sailasa e tiko talega vei rau nai solisoli ni vunautaka na vosa ni Kalou, edau balavu na nodrau wasea vei ira na lewe ni lotu na vosa ni Kalou, ena nodrau veitarai cake ka veivakaukauwataki.
- ³³ Ni oti e vica na siga nodratou tiko e kea, era sa qai cakava e dua na veitalatala na veiwekani vei iratou, ena nodratou sa lesu tale vei ira na talai ratou mai.
- ³⁴ Ia sa gadreva o Sailasa me sa tiko mada ga e kea.
- ³⁵ Rau sa tiko talega e Anitioki o Paula kei Panapasa, me rau veitomani vei ira eso, ena kena vunautaki ka vakatavuvulitaki na vosa ni Turaga.
- ³⁶ Ni sa oti e vica na siga sa tukuna o Paula vei Panapasa, "me daru sa lesu tale mada ena veikoro. Daru a vunautaka mai kina na vosa ni Turaga, me ra sikovi tale mada na veiwekani se ra sa vaka tu E vei."
- ³⁷ Sa nanuma kina o Panapasa me lako vata talega kei rau o Joni sa vakatokai o Marika.
- ³⁸ Ia sa sega ni vinakata o Paula na vakatutu nei Panapasa, ni o koya mada ga na gone oqori e biuti kedaru tu vakasakasaka mai Pamifilia ka sega ni vinakata me lako vata kei kedaru kina cakacaka.
- ³⁹ A sa tubu kina e dua na veileti kaukauwa sara vei rau, na duidui oqo e rau veitawasei kina. Sa kauti Joni Marika kina o Panapasa ka rau soko ki Saipurusi;
- ⁴⁰ Ia o Paula sa digitaki Sailasa, era sa vosa vakalouvinakataki rau ena loloma ni Kalou na veiwekani, rau sa qai lako.
- ⁴¹ Ea lako sara ki Siria kei Silisia ena nona vakaukauwataki ira na soqosoqo lotu.

CHAPTER 16

Nai lakolako oqo e la'ki yaco sara ki Tapi kei Lisitira. Ka raica, e dua na tisaipeli sa tiko kina, na yacana o Timoci, na tinana e Jiu ka marama lotu, ia na tamana ga e kai Kiriki.

² Sa vinaka na kenai rogorogo vei ira taucoko na veiwekani mai Lisitira kei Ikonioni.

³ Sa taleitaka sara ga o Paula me kauti koya a sa ciliva rawa e liu me baleti ira na Jiu ena yasana o ya, ni ra sa kila taucoko tiko ni kai Kiriki na tamana.

⁴ Ni rau lakova taucoko tiko na veikoro lelevu kece, e rau sa vakaraitaka sara tikoga vei ira na macala ni tukutuku ni bose, me baleti ira na kai Matanitu Tani ka a bosei mai Jerusalemi, vei ira nai apositolo kei ira na qase ni lotu.

⁵ Sa vakaukauwataki kina ena vakabauta nai soqosoqo lotu, ka tubu cake talega nai wiliwili ni tamata era lotu mai e veisiga.

⁶ Ni ratou lakovi Firijia yani kei na vanua vaka Kalatia sa tarova e kea vei ratou na Yalo Tabu meratou kakua ni vunautaka na vosa mai Esia.

⁷ Ratou sa sasaga meratou yaco ki Misia ka lako sara ki Picinia, qai vosa tale na Yalo Tabu me ratou sa yaco ga e kea.

⁸ E ratou sa mani lako siviti Misia ka lako sobu sara ki Tiroa.

⁹ Sa raica o Paula ni moce tu ena bogi e dua na raivotu. Ni tucake tu e dua na kai Masitonia ka vakamasuti koya tiko mai, ka vaka, "Mo lako mada mai ki Masitonia ka mai vukei keimami."

¹⁰ Ni sa raica oti na raivotu, vakasauri na nona sa vinakata me lako ki Masitonia, ni sa qai vakadeitaka ni Turaga e kacivi ratou me vunautaki mai kea nai tukutuku vinaka.

¹¹ O koya oqo keitou sa vodoka e dua na waqa mai Tiroa ka soko vakadodonu sara ki Samoceresa, ena siga ka tarava ki Niapoli,

¹² Mai kea ki Filipai edau vakasakiti sara na koro levu oqo, ka tiko ena yasana vaka Masitonia na koro oqo e qali kina matanitu levu o Roma keitou tiko e kea me vica tale na siga.

¹³ Ia ni sa Siga Tabu keitou dau lako yani ki na taudaku ni koro, ka lako sara kina bati ni uciwai ena vanua sa dau vakayacori tiko kina na masumasu; keitou veivakavulici ena vosa ni Kalou vei ira na marama era dau soqoni tiko kina.

¹⁴ E dua vei ira na yalewa sa rogoci keitou o Litia. A yalewa ni Ceataira ka dau volitaki sulu lokaloka, sa qarava makawa tiko mai o koya na Kalou. Sa dolava na Kalou na yalona me tugana kece kina o koya na vosa i Paula.

¹⁵ Ni sa papitaisotaki oti o koya kei ira na nona lewe ni vuvale, sa mai vakamasuti keitou, ka vaka, "Kevaka dou sa raica dina vei au ni'u dau yalodina vua na Turaga, dou lako mada mai ka mai tiko ena noqu vale." Sa cikevi keitou tikoga o koya me yacova ni keitou sa vakadonuya.

¹⁶ Ena dua na gauna ni keitou lako kina vanua sa dau caka kina na masumasu, keitou qai sota kei na dua na goneyalewa sa curumi koya tu e dua na yalo ni daurairai, edau vakavutuniyautaka sara vakalevu na nona turaga ena parofisai vakailasu.

¹⁷ Na goneyalewa oqo sa muri Paula kei keitou tiko, ena nona kacivaka, ka vaka, "Oiratou na tamata oqo e ratou sai talatala ni Kalou cecere sara, e ratou mai vunautaka tiko vei keda na sala ni veivakabulai."

¹⁸ Ena veisiga taucoko sa dau kacivaka tiko vaka oqo na goneyalewa, ia sa vakararawataki Paula sara vakalevu na vosa sa cavuta tiko, sa qai vuki vua na yalo ca oqo o Paula ka tukuna, "Au sa vakaroti iko ena yaca i Jisu Karisito mo lako tani mai vua." Ena auwa vata tikoga o ya sa lako tani kina na yalo ca oqo.

- ¹⁹ Ia ni sa raica na nona turaga na goneyalewa oqo, ni sa yali tani na ka e ratou dau vutuniyau tiko kina, e ratou sa tauri Paula kei Sailasa vakaukauwa, ka yarataki rau yani kina vanua ni veivoli vei ira na veiliutaki.
- ²⁰ Era sa qai kauti rau kina mataveilewai, ka tukuna, oi rau na tamata oqo e rau Jiu, ka rau sa vakacala vakalevu na koro levu oqo.
- ²¹ "E rau sa mai vakavulica tale tikoga e dua nai tovo vou ka veisaqasaqa kei na lawa ni matanitu levu oqo o Roma."
- ²² Era sa tucake na lewe vuqa ka cicivi rau yani; era luvata tani na nodra i sulu o ira na turaga ni lewa, ka vakarota me rau mokulaki ena kau.
- ²³ Ni rau sa vakanakuitaki oti vakaukauwa, era sa qai biuti rau kina loma ni vale ni veivesu, era sa vakaroti koya nai vakatawa ni vale ni veivesu, kevaka me rau dro ena vakamatei.
- ²⁴ Ni tu vua na lewa, sa biuti rau sara ga ena rumu duadua ka tiko sara eloma, sa vesuka vata vakaukauwa na yavadrau kei na dua na kaukamea ni rumu o ya.
- ²⁵ Ia ni sa lomaloma ni bogi na vanua sa masu ka lagasere vua na Kalou o Paula kei Sailasa, era sa vakarogoci rau o ira na kaivesu.
- ²⁶ Ka vakasauri ga sa yaco e dua na uneune levu, e yavalati sara ga na yavu e toka kina na vale ni veivesu; ka vakasauri talega na kena sa tatadoladola na vei katuba kecega kei na kena sa tasere talega na kedra i vesu kecega.
- ²⁷ A sa yadra mai na moce nai vakatawa ni vale ni veivesu, ka raica ni sa tadola kecega na katuba ni vale ni veivesu, sa kila o koya ni ra sa dro kece na kaivesu, sa sega tale ni bera nona sa ucuna mai na nona i seleiwau me sa vakamatei koya ga kina.
- ²⁸ Ia sa kaci mai ena domo levu o Paula, ka vaka, "Mo kakua ni vakamatei iko, ni keimami se tiko taucoko ga oqo."
- ²⁹ Sa kaciva o koya me kau mada mai e dua na cina, sa cici yani ena sautanini ka tekiduru sobu e matadrau o Paula kei Sailasa.
- ³⁰ Sa kauti rau ki tuba, ka vakamamasu vei rau ka vaka, "Oi kemudrau saka na turaga, a cava me'u na cakava me'u bula kina?"
- ³¹ E rau tukuna vua, "Mo vakabauta na Turaga o Jisu Karisito, o na vakabulai kina o iko, kei ira taucoko nomu lewe ni vuvale."
- ³² E rau sa wasea vua na vosa ni Turaga vei ira talega era tiko e nona vale.
- ³³ Ena bogi tikoga o ya sa kauti rau o koya ka la'ki savata vinaka na mawe ni nodrau mavoa. Ka sa papitaisotaki sara ga o koya kei ira kece nona lewe ni vuvale.
- ³⁴ Sa kauti rau ki nona vale, ka cakava e dua na magiti levu vei rau, ni sa rui rekitaka vakalevu na nona sa mai vakabauta na Kalou kei ira na nona lewe ni vuvale.
- ³⁵ Ni sa mataka cake sa talatala yani na mataveilewai vei iratou na ovisa, ka vaka, "Me rau sa sereki na tamata oqori me rau lako."
- ³⁶ Sa tukuna na vosa oqo nai vakatawa ni vale ni veivesu vei Paula, ka vaka, ratou sa veitalai tiko mai na mataveilewai mo drau sa sereki. O koya oqo mo drau sa lako, ka lako yani ena vakacegu.
- ³⁷ Ia sa tukuna vei ira o Paula, "Ena sega ni rawa mera cakava vaka oqo vei keirau! Ni ra mokulaki keirau ena matadra na lewe vuqa ka ra biuti keirau kina vale ni veivesu, ni se bera mada ga na veilewai keirau vola kawa bula i Roma, ia oqo era sa qai via sereki keirau vuni me kua ni dua me kila? Me ra lako sara ga mai, mera mai sereki keirau."
- ³⁸ Na vosa oqo era la'ki tukuna na ovisa kina mataveilewai, ni ra sa rogoca ni rau kai Roma era sa rere vakalevu sara.
- ³⁹ Era sa lako mai, ka mai kere veivosoti vei rau kei na nodrau sa kerei vakabibi me rau

sa lako ki tautuba, me rau kakua tale ni tiko ena loma ni koro.

⁴⁰ E rau sa lako tani mai vale ni veivesu ka la'ki veisiko ena vale nei Litia; na vanua era dau soqoni kina na veiwekani, rau vunau ni veivakayaloqataki vei ira, rau sa qai lako yani.

CHAPTER 17

E ratou lako sivita mai na koro levu o Amifipoli kei Apolonia, ka ratou lako sara ki Cesalonaika, a sa tiko kina e dua na nodra vale ni lotu na Jiu.

² Me vaka ga sa dau i tovo tu i Paula, me dau lako yani vei ira ena nodra lotu, ena tolu na Siga Tabu e veiwasei kina vei ira o Paula ena i Vola Tabu,

³ E vakamacalataka ka vakaraitaka ni o Karisito e dodonu me kune rarawa, me mate, ka tucake tale mai na mate, au tukuna oqo vei kemudou, "O Jisu ga au vunautaka tiko oqo vei kemudou, sai Koya na Karisito."

⁴ E so vei ira na vakarorogo sa tarai na yalodra me ra sa muri Paula kei Sailasa; oqo e wili kina e lewe levu sara na tamata lotu dina era kai Kiriki, kei na vica tiko na marama era vakaitutu e cake.

⁵ Ia o ira na Jiu lomaqa sa vuvu, era vakasokumuni ira vata mai na dauvakacaca ka ra dau tu ena loma ni koro levu, me sa yaco e dua na vakacaca levu, na vakacaca oqo me basuraki kina na vale i Jesoni, me rawa ni biu mai tuba o Paula kei Sailasa, me rau na la'ki lewai ena matana levu.

⁶ Ia ni rau sa sega ni laurai kina, era sa tauri Jesoni kei na so na lewe ni lotu, ka yarataki iratou yani vei ira na veiliutaki ena loma ni koro levu oqo, era kacivaka tiko oiratou na tamata oqo e ratou vakatanitaka tiko nai vakavuvuli kei vuravura, e ratou sa lako mai vei keda.

⁷ "O Jesoni sa vakacurumi rau e nona vale, kei na ka kece e ratou cakava sa veisaqasaqa sara ga kei na lawa i Sisa, ni tukuni e dua tale tiko na tui " oqori o Jisu."

⁸ Ni ra sa rogoca na veika oqo nai liuliu ni koro kei ira na lewe vuqa, era sa rarawa sara ga vakalevu.

⁹ Ni sa mai tauri taucoko nai vola tukutuku vei Jesoni kei ira na kena vo, era sa qai laivi iratou me ratou lako.

¹⁰ Na ka era cakava na lewe ni lotu, era sa vakatotelotaka na nodrau vakau ena bogi ki Peria o Paula kei Sailasa. Ni rau sa yaco yani ki keya, e rau lako vakadodonu sara kina nodra vale ni lotu na Jiu.

¹¹ E vinaka cake sara na nodra bula vakayalo mai vei ira na kai Cesalonaika, ni ra sa dau vakarautaka tu na yalodra mera ciqoma na vosa ni Kalou, era sa dau vakasaqaqara ena i Vola Tabu ena i veisiga, me ra kila na dina ni vosa ni Kalou.

¹² Na kenai vakaraitaki ni lewe levu era sa mai lotu kina, ka so sara ga vei ira na marama ni Kirisi era vakaitutu e cake ka vaka talega kina eso vei ira na turaga.

¹³ Ia ni ra sa kila rawa na Jiu mai Cesalonaika ni sa vunautaka tiko o Paula na vosa ni Kalou mai Peria, era sa qai lako mai ka mai vakavuna e dua na tiko yavavala vei ira na lewe ni vanua.

¹⁴ Ni ra sa kila na lewe ni lotu era sa sega ni vakaberabera ena nodra sa vakauti Paula me soko tani yani e wasawasa, ia o Sailasa kei Timoci e rau tikoga e Peria.

¹⁵ E so vei ira na veitomania kei Paula era kauti koya sara ki Aceni, sa qai vakauta mai kea e dua nai tukutuku o Paula vei Sailasa kei Timoci, me rau mai tomani koya e kea, sa mani rau biubiu mai. Ira Na Tamata Vuku E Aceni

- ¹⁶ Ni waraki rau tiko mai Aceni o Paula, sa vusolo na yalona ena nona rarawataka ni sa raica, na kena duri tu ena veiyasa ni koro levu oqo na Kalou matakau.
- ¹⁷ Na ka oqo sa lako kina o koya ki na vale ni lotu vei ira na Jiu, kei ira na kai Matanitu Tani sa lotu tiko, me wasea vei ira na cala ni matakau, ka la'ki wasea talega ena veivanua era dau osota tu na tamata, ena loma ni koro levu oqo.
- ¹⁸ E sota talega kei ira na tamata e tu vei ira na vuku vakavuravura, ka ra vakatokai na Epikuro kei na Sitoike. Ni vunautaki Jisu vei ira kei na nona tucake tale, e so e tukuna, oqo e dua na tamata edau levu nona vosa, eso e tukuna e dua tale na kalou tani e usumaka tiko o koya meda taura.
- ¹⁹ A ra sa tauri koya ka kauta kina vanua cecere i Arepakusi, ka tarogi koya, erawa ni keimami kila nai vakavuvuli vou cava o mai vosataka tiko oqo vei keimami?
- ²⁰ "Ni keimami se qai rogoca vakadua ena daligai keimami na ka oqo. O koya oqo keimami via kila nai balabale dina ni veika keimami rogoca."
- ²¹ Vei ira na kai Aceni kei ira na tu vakavulagi kina, e sega ni dua na ka mera dau malele kina, ka vaka vo duadua ga ke ra rogoca e dua nai tukutuku vou. Na Nona Vosa Vei Ena Vale Levu (Aropakasi)
- ²² Sa qai lako o Paula me tucake tu mai ena vanua cecere, ka dau nodra i sotasota na tamata vuli ka kila ka o Arepakusi, ka tukuna mai, oi kemudou na kai Aceni, ni'u veiraiyaki ena veisaqata ni koro, au raica rawa na levu ni lotu dou dau cakava.
- ²³ Ni'u lakova yani na veisaqata ni koro au raica na vanua ni nomudou dau lotu, au mani raica e dua nai cabocabo ni soro sa volai koto vaka oqo: KI VUA NA KALOU SA SEGA NI KILAI. Au tukuna vei kemuni, na cava o ni via lotu kina vua e dua na Kalou o ni sega ni kila:
- ²⁴ Na Kalou ka bulia na vuravura kei na ka kecega sa tu kina, o Koya ga sa Turaga mai lomalagi kei vuravura oqo, sa sega ni tiko o koya ena vei vale ni lotu eda tara ena ligada.
- ²⁵ E sega ni qaravi o Koya ena ka e bulia na tamata e ligana, ni sega vua na leqa, o koya ga e solia tiko na bula, na cagi meda ceguva kei na ka kecega.
- ²⁶ E bulia o koya nai matai ni tamata (Atama) me vakai vakawataka na kawa tamata kecega i vuravura, ka sa lewa talega na nona cadra cake e dua na tamata kei na nona dromu sobu, kei na yalayala ni vanua me taukena,
- ²⁷ Sai naki kecega ni ka oqo mera vakasaqarai Koya ka kunei Koya sara, ni sa sega ni yawa o koya mai vei keda;
- ²⁸ Ni sa vu ni noda bula o koya, noda rawa ka kei na ka eda taukena, me vaka na ka e tukuna e dua nomudou dau ni serekali, 'Oi keda talega na luve ni Kalou.'
- ²⁹ O koya oqo ni sa luve ni Kalou meda kakua kina ni nanuma ni Kalou e tautauvata kei na koula se siliva se na vatu se, na ka e ceuta ga na tamata ena nona vakasama.
- ³⁰ E dina sara, na Kalou sa guilecava na gauna ni lecaika vaka oqori, ia sa vakarota e daidai na tamata kecega ena veivanua kecega mera veivutuni.
- ³¹ "Baleta ni sa lokuci oti tu na siga ena lewai kina na vuravura ena Nona lewa dodonu, mai vua e dua na tamata sa lesia tu o Koya, me na vakayacora nai tavi oqo. Ena vakadinadinataka o Koya vei ira na tamata ni o koya oqo, ena Nona vakaturi Koya cake mai na mate."
- ³² Ni ra sa rogoca ni dua na tamata e tucake mai na mate, era qai vakasesei koya, e so tale era tukuna vua, "Keimami na via rogoci iko tale ena ka o cavuta tiko oqo."
- ³³ Sa biuti ira o Paula ka lako tani mai vei ira.

³⁴ E lewe vica era tomani koya ni ra sa mai vakabauta, e dua vei ira o Taionisio mai na mata bose cecere na Arepakusi, e dua talega na yalewa na yacana o Tamarisi kei na so tale.

CHAPTER 18

Ni sa oti na veika oqo, sa biubiu mai Aceni o Paula me lako ki Koronica.

² A sa kunea kina e dua na Jiu ka yacana o Akuila, sa sucu mai Ponito, o koya kei na watina o Pirisila, e rau se qai yaco walega mai ena nodrau lako mai Itali (baleta nai vakaroi Kilotiu, me ra lako tani taucoko mai Roma na Jiu); sa lako o Paula vei rau.

³ Sa la'ki tiko vata kei rau e nodrau vale o Paula ka cakacaka vata kei rau, ni rau dau cula vale laca na veiwatini oqo ka tautauvata talega kei Paula.

⁴ Ena vei SigaTabu sa tu o Paula ena vale ni lotu me vakamacala vei ira na Jiu kei ira na kai Kiriki me rawai ira.

⁵ Ni rau sa yaco mai o Sailasa kei Timoci ena nodrau sa lesu mai Masitonia, sa sega ni qai cegu tiko o Paula, ena nona vunautaka tiko vei ira na Jiu, ni sa Karisito o Jisu.

⁶ Ia ni ra saqati koya ka vosavakacacataki koya tikoga na Jiu, sa kureitaki o koya na kuvu ni qele mai na nona l sulu, ka tukuna vei ira, "Na nomudou mate sa na baleti kemudou ga, Au sa vuluvulu mai kina. Tekivu oqo, Au sa na golevi ira sa na kai Veimatanitu Tani."

⁷ A sa lako tani mai kea, ka lako kina vale ni dua na tamata ka yacana o Jasitusi, e tamata lotu dina, na nona vale e toka tikiva na vale ni lotu.

⁸ Nai liuliu ni vale ni lotu o Kirisipo sa vakabauta na Turaga, kei ira talega nona matavuvale. E lewe levu vei ira na kai Koronica ni ra sa rogoca, era sa vakabauta era sa papitaisotaki sara.

⁹ Ena dua na bogi a vosa kina na Turaga vei Paula ena raivotu, "Mo kakua ni rere, ia mo vosa tikoga, me kua ni dua na gauna mo cegu kina,

¹⁰ "Ni'u sa tiko vata kei iko, ena sega ni rawa ni dua me via vala vata kei iko me vakacacani iko, ni lewe levu vei ira ena koro levu oqo sa Noqu tu."

¹¹ Sa tikoga mai kea ena nona veivakavulici tiko ena vosa ni Kalou, me rauta ni dua na yabaki ka vula ono.

¹² Ia ni sa mai kovana e Akaia o Kalio, era sa lomavata na Jiu mera lako ka tauri Paula vakaukauwa, era sa qai kauti koya kina i tikotiko ni veilewai vua na kovana,

¹³ Era tukuna, "Na tamata oqo sa cikevaka tiko vei ira na tamata, me ra qarava na Kalou ka sega ni vaka nai valavala ni vunau."

¹⁴ Ni vakarau me vosa yani o Paula, sa vuki o Kalio ka vosa vei ira na Jiu, kevaka e voroki na lawa ni matanitu ena kisi oqo, io, au na vakarogoci kemudou na Jiu.

¹⁵ "Ia kevaka me dua ga na veiletitaki ni tutu se dua na vosa vakasabalua, se dua nomudou lawa vaka Jiu, mo dou sa raica mada ga, na mataqali leqa vaka oqo au sega ni vinakata me'u vakatulewa kina."

¹⁶ Sa cemuri ira taucoko mai na i tikotiko ni veilewai.

¹⁷ O ira kece na kai Kirisi era sa tauri Sosiceni o koya sa lewa na vale ni lotu, era sa qai vakamokulaki koya ena mata ni tikotiko ni veilewai. Ia sa sega sara ga ni via kauwai kina o Kalio.

¹⁸ E vica tale na siga nona tiko e kea o Paula sa qai tatau ni vakamoce vei ira na lewe ni lotu, ka sokota yani na baravi kei Siria, e rau sa lako vata kei koya o Akuila kei Pirisila mai Kenikiria ka la'ki koti tasi kina o koya ni cakava e dua nona bubului.

- ¹⁹ Ni sa yaco mai Efeso nai lakolako oqo, sa biuti rau tu e keya; ia o koya sa lako ki vale ni lotu ka veiwasei vei ira na Jiu.
- ²⁰ Era kerei koya me se tei tiko tale mada me vica na siga, e tukuna o koya ni sa sega ni rawa ni sa lekaleka sara tiko vua na gauna.
- ²¹ Ni sa vakarau me biuti ira, sa qai tukuna, "E dodonu me'u tiko mai Jerusalemi me donuya na soqo ni marau mai oqo, ia au na lesu tale mai vei kemudou, kevaka sa lewa ni Kalou." A sa cavu i kelekele mai Efeso.
- ²² Ka la'ki kele tale na waqa ki Sisaria, a sa cabe cake me sotavi ira na soqosoqo lotu, yavi tale mai kea nai kelekele me soko sobu ki Anitioki.
- ²³ Ni nona tiko vakalailai mai kea, sa biubiu tale mai ka lakova yani na veikorokoro ena yasana o Kalatia kei Firijia, ena nona veivakayaloqaqataki kei na nona vukei ira na tisaipeli, mera tubu cake vua na Turaga.
- ²⁴ E dua na Jiu na yacana o Apolosa, e a sucu mai Alekisadaria, sa tamata dauvunau, ka qasenivuli titobu ni Vola Tabu, a sa lako mai o koya ki Efeso.
- ²⁵ Na tamata oqo e sega ni vakamelei rawa na titobu ni nona i vakavuvuli kei na nona i vunau baleta na Turaga, e dina mada ga ni kila tu ga o koya e dua na tamata o Joni na dauveipapitaisotaki, ka sega tale ni dua e se kila o koya.
- ²⁶ Ni vosa ena loma ni vale ni lotu e sega ni dau rere, Ena dua na siga e rau rogoci koya o Akula kei Pirisila ni vosa tiko baleta na Turaga, ni oti mai na nona vunau katakata, rau sa qai kauti koya vakatikitiki ka la'ki vakamacalataka vua na bula i Karisito ni sa oti mai na gauna i Joni.
- ²⁷ Sa mani nanuma o Apolosa me lako ki Akaia, era vukei koya na lewe ni lotu ena nodra volavola vei ira na lewe ni lotu mai kea mera ciqomi koya, ni sa yaco yani e vakatatataki cake na lewe ni lotu ena nona talaucaka nai tukutuku ni vakacegu.
- ²⁸ E sega ni lolou sobu o koya ni tu ena matadra na lewe vuqa me vakacalai ira na Jiu, sa dusimaka ga vei ira nai Vola Tabu ni sa Karisito o Jisu.

CHAPTER 19

Ni se tiko mai Koronica o Apolosa, sa muria mai na yasana mai cake (Kalatia) o Paula ka yaco mai ki Efeso. E kea e sotava kina eso na tisaipeli.

- ² Sa tukuna vei ira, "Dou sa rawata li na Yalo Tabu ni dou sa vakabauta?" Era sa tukuna vua, "Keimami se bera sara ga ni rogoca vakadua ni tiko e dua na Yalo Tabu."
- ³ Sa tukuna vei ira, "Ena yaca i cei dou sa papitaisotaki kina?" Era tukuna vua, "Ena yaca i Joni na dauveipapitaisotaki."
- ⁴ Sa tukuna o Paula, "O Joni e veipapitaisotaki ena papitaiso ni veivutuni, ena nona tukuna tiko e dua ena muri au mai mo dou vakabauti Koya, oqori e tukuni Jisu Karisito."
- ⁵ Nira sa rogoca oqo, era sa papitaisotaki sara ga ena yaca ni Turaga o Jisu.
- ⁶ Ia ni sa tabaki ira o Paula ena ligana, sa sobuti ira na Yalo Tabu, era sa vosataka kina na vosa tani kei na parofisai.
- ⁷ Vei ira na tiko oqo e rauta ni ra lewe tinikarua taucoko.
- ⁸ Ena vei Siga Tabu rauta e vula tolu e vunau tiko kina vakadoudou o Paula ena nodra vale ni lotu, e wasea ka vakaraitaka tiko vei ira na veika ni matanitu ni Kalou.
- ⁹ Ia eso e yalo vakavatu ka sega ni via vakabauta, era vosacataka na ka dina me baleta na Sala (Lotu Vakarisito), ena matadra na lewe vuqa, sa mani vakasuka mai kina o koya kei ira na tisaipeli, era sa qai la'ki soqoni tikoga ena rumu ni nona caka vuli o Tirano.

- ¹⁰ E rua taucoko na yabaki nona tiko e keya, ira na Jiu kei ira na kai Kirisi era tiko mai Esia, era sa rogoca taucoko kina nai tukutuku ni Turaga o Jisu.
- ¹¹ Sa solia na Kalou ena ligai Paula me cakava eso na ka veivakurabuitaki,
- ¹² Ni tauri mai na nona tavoi se dua na nona i sulu, me kau ka laki vakotori vua sa tauvi mate e yali na tauvi mate, vei koya talega sa curumi tevoru e dro na tevoru.
- ¹³ Ia sa so vei ira na Jiu era dau veilakoyaki ena vei korokoro ena cemuria na tevoru, era sa vakatovolea mera na cemuria talega na tevoru ena yaca ni Turaga o Jisu, e ratou sa qai lako mai vua sa curumi tevoru, ka tukuna, "keitou sa vakaroti iko ena yaca i Jisu o koya sa dauvunautaka o Paula."
- ¹⁴ E ratou lewe vitu talega na veitacini tagane, ka ratou luvei Siva na nodra bete levu na Jiu, e ratou via vakatovolea na ka oqo.
- ¹⁵ Sa qai sauma na tevoru ena gusui koya sa curumi tiko, ka vaka, "O Jisu au kila, o Paula talega au kila; ia o cei oi kemudou?"
- ¹⁶ Qai rikavi ratou mai na tamata sa curumi koya tu na tevoru, ka vaculaki ratou qai basubasuraka na nodratou i sulu, e ratou mamavoavoa ka cici yani i tuba ni sa sega tu na nodratou i sulu.
- ¹⁷ Nai rogorogo oqo e kuruseti na vanua o Efeso vei ira na Jiu kei ira na kai Kirisi; ka salavata na nodra rere kei na nodra vakarokorokotaka na Turaga o Jisu.
- ¹⁸ E lewe levu kina vei ira sa lotu, ka se cakava tikoga na vakatevoru era sa lako mai ka vakatusa na ka era dau cakava.
- ¹⁹ Era kauta mai nai vola ni veika vakatevoru kei nai yaya edau qaravi kina na tevoru, me mai vakamai ena matadra na lewe vuqa. Ni cakacakataki na kenai sau taucoko ni veika sa vakamai oqo, e rauta ni tini na udolu na dola.
- ²⁰ Oqo e vakaraitaka na kena sa tubu, ka dei, ka sa vakayacoka na vosa ni Kalou ena vanua taucoko o ya.
- ²¹ Ni sa oti na veika oqo, sa yaco na veivakauqeti ni Yalo Tabu ena loma i Paula, ena nona sa na lako ki Jerusalemi nai lakolako tikoga o ya me butuki Masitonia mada kei Akaia, sa tukuna talega, "Ni oti me'u na butuki Roma sara."
- ²² Sa tala sara ki Masitonia e lewe e rua rau dau cakacaka vata kei koya, oqori o Timoci kei Irasito, sa tiko tale mada vakalailai mai Esia o koya.
- ²³ Ena gauna vata oqori, sa tubu kina e dua na tiko yavavala levu me baleta na Sala ena vuku ni lotu.
- ²⁴ Na ka oqo e tekivuna e dua na tamata na yacana o Timitirio, na tamata oqo edau ni caka kaukamea ka dau vakacacacakataki ira na dau ceuceu ena kena dau ceuti na matakau kaukamea levu o Daiana.
- ²⁵ Ena nona kacivi ira vata mai na dau ceuceu, ka tukuna vei ira, kemudou na turaga, na bisinisi oqo sa rawa tiko kina na noda i lavo.
- ²⁶ Na ka dou rogoca ka raica tiko oqo e sega ni caka tikoga e Efeso, e yaco taucoko ena vanua vaka Esia, na tamata oqo koPaula sa vunautaka vakaukauwa tiko vei ira kece na tamata, ni tukuna tiko, na ka eda cakava ena ligada e sega ni kalou, e lewe levu era sa vakabauti koya.
- ²⁷ E kuria ni tukuna, e sega walega ni lutu sobu na bisinisi me sega ni rawa mai nai lavo, e sa na kasura sobu talega na vale ni soro totoka i Daiana me sega ni vakasakiti, na kalou yalewa o Daiana nai sarasara ka ra dau raica cake mai, ka sega ni vanua ga vaka Esia o vuravura taucoko.
- ²⁸ Ni ra sa rogoca, sa ka levu na nodra cudru ka ra kailavaka mai, ka vaka, "Sa levu vakaidina o Daiana na kalou ni kai Efeso!"

- ²⁹ Sa tubu kina ena koro levu oqo e dua na tiko yavavala, era sa tauri Keio kei Arisitako vakaukauwa oi rau nai tokani i Paula ka rau kai Masitonia, era sa tuiraki rau kina vale ni nodra soqoni vata.
- ³⁰ Sa baci vinakata o Paula me curumi ira yani na lewe vuqa, ia era sa kerei koya sara ga na tisaipeli me kua ni lako.
- ³¹ Eso vei ira na vakaillesilesi e cake ena yasana vaka Esia ka ra nona i tokani, era vakauta mai nai tukutuku vua me maroroya nona bula me kua ni lako kina vale ni nodra soqoni vata.
- ³² Sa mauwe na loma ni vale o ya ena kaikaila, ia e duidui na ka era dui kailavaka mai, e vaka me sega ni matata tiko mada ga vei ira, na ka era la'ki cakava e kea.
- ³³ Sa kau mai o Alekisada, era tauri koya mai na Jiu ka ra mai vakaduria koya e matadra. Sa laveta o koya na ligana me ra vagagalu mada ni via cavuta o koya e dua na ka vei ira na lewe vuqa.
- ³⁴ Ia ni ra sa kila ni o koya e Jiu, sa qai gu cake ga na domodra ena nodra kailavaka, "Ni sa levu vakaidina o Daiana na kalou ni kai Efeso!" Era kailavaka tu ga me rua na auwa.
- ³⁵ Sa vakamalumulumutaka sobu na domodra o koya na vunivola levu ni koro oqo, ena nona tukuna oi kemudou na kai Efeso, o ira taucoko na tamata era kila tu ni o Efeso duadua ga na vanua e dau mai qaravi kina na Kalou yalewa levu o Daiana, ai vakatakarakara i Jupita ka lutu sobu mai lomalagi?
- ³⁶ Na dina oqo ena sega ni rawa me tabonaki, mo dou kakua ni kitaka e dua nai tovo ca dou galu ga.
- ³⁷ Ni dou sa tuiraki rau tu mai na tamata oqo eke, rau sega ni butakoca nai yaya ni vale ni soro, se me rau vosavakacacataka na nomudou kalou yalewa.
- ³⁸ O koya oqo, kevaka sa via veilewaitaka e dua o Timitirio kei ira vata nona dau ceuceu sa tu na mataveilewai me walia na leqa. E kea na vanua dodonu me kau kina na kisi ni veibeitaki.
- ³⁹ Ia kevaka mo dou via vaqaqa, na kena dina, sa tu na matabose ni koro me na dikeva.
- ⁴⁰ Ena dua na leqa levu vei keda kevaka me na vaqaqa mai na matanitu o Roma na vuni vakacaca levu oqo, au na sega ni rawa me'u solia nai tukutuku dodonu baleta ni sega sara ga ni matata vinaka.
- ⁴¹ Ni sa vosa oti, sa qai tukuna vei ira mera sa dui veisukayaki.

CHAPTER 20

Ni sa malumu sobu na mauwe sa qai kacivi ira vata mai na tisaipeli o Paula me vosa ni veitataunaki kei na vakamoce, a sa biuti ira ka lako ki Masitonia.

- ² Ena veivanua taucoko e lakova mai e vunau ka vakayaloqaqataki ira na lewe ni lotu, ka yaco sara ki Kirisi.
- ³ Sa tiko e kea me vula tolu. Era buki veretaki koya na Jiu, sa vakarau biubiu kina o koya me soko ki Siria, sa mani nanuma me lako curumi Masitonia.
- ⁴ Sa veitomaniki koya ki Esia o Sopate na kai Peria " kei Arisitako kei Sekutu na kai Cesalonaika, kei Keio na kai Tapi, kei Timoci
- ⁵ E ratou sa lako rawa e liu nai lala oqo, meratou laki waraki keitou mai Tiroa.
- ⁶ Ia sa biuti Filipai mai na neitou waqa ni sa oti na kana madrai sega ni vaka leveni, oti e lima na siga keitou sa qai kele yani ki Tiroa, ka vitu tale na siga neitou tiko e kea.
- ⁷ Ena Siga Tabu ni dovi madrai era soqoni vata mai na tisaipeli ni vakarau biubiu tiko o

Paula me lako ena siga ka tarava, e a vunau vei ira o Paula me yacova yani na bogi levu tutu.

⁸ Ena taba vale e cake na vanua e vakayacori kina na soqoni sa cina wavoki ga,

⁹ Ni sa vosa tikoga o Paula me lako tikoga nona i vunau e dua na cauravou na yacana o Autiko e dabe tiko ena katuba leka mai cake, ni vakarorogo tiko ena nona i vunau ka sosovu sara tiko, ka sega ni kila ni sa vakanaulu sobu mai nai katolu ni taba vale ka tau ira, ni sa keveti cake sa mate tu.

¹⁰ Ia sa lako sobu vua o Paula, tauri koya cake, mokota, ka tukuna vei ira, "Dou kakua ni rarawa sa bula tale o koya!"

¹¹ Sa lako cake tale ka dovia na madrai mera kana ka gunu vata ka vunau tale vei ira me yacova na kida ni mataka, ka sa qai lako.

¹² Era sa kauti koya na cauravou oqo ki nodratou ka ra sa marau kina vakalevu.

¹³ E lako ga e vanua ki Aso o Paula, oi keitou sa soko e liu ni vinakata o koya me taubale me keitou qai laki sota ga i Aso.

¹⁴ Ni keitou sa sota mai Aso keitou sa soko vata sara ki Mitilini.

¹⁵ Keitou soko yani ena siga ka tarava keitou sivi Kio kina. Na siga tale ka tarava keitou yacovi Samo kina ka vakaruru e Tauluma, na siga ka tarava keitou kele e Milito.

¹⁶ Sa sega ni vinakata tiko o Paula me kele tale na waqa i Efeso ena gauna oqo, ni vakatotolotaka tiko me tiko rawa mai Jerusalemi qai yaco na siga ni Penitiko. Era Sa Vakadreti Na Qase Ni Lotu Mai Efeso

¹⁷ Ni sa yacoi Milito sa talatala mera lako mada mai vua o ira na qase ni lotu mai Efeso.

¹⁸ Ni ra sa yaco mai vua, sa tukuna vei ira, dou sa kila vinaka nai matai ni siga au yaco mai kina ki Esia, kei na noqu i valavala ena kemudou maliwa ena veisiga kecega.

¹⁹ "Au dau tagi vakalevu ena vuku ni ka rarawa edau vakayacori vei au, mai na nodra buki vere ca na Jiu, ia au sa qarava ga na Turaga ena yalo e lokomi;

²⁰ Au sega ni dau vunitaka eso na ka e yaga vei kemudou, ia au a wasea ga vei kemudou ni'u sa vunau, au dau curuma talega nomudou dui veivalevale ni'u vakavulici kemudou,

²¹ Au sega ni rere me'u tukuna vei ira na Jiu kei ira na kai Kirisi, mera veivutuni ka lesu vua na Kalou ka vakabauta na Turaga o Jisu Karisito.

²² Ia oqo, mo dou raica, sa baci uqeti au tiko oqo na Yalo Tabu me'u lako ki Jerusalemi, au sega ni kila na cava au na la'ki sotava e keya,

²³ Ia ena tukuna rawa na Yalo Tabu vei au, na veikorokoro taucoko au na vunau kina, ena waraki au tu mai kina na sinucodo me'u vesu kina kei na veika rarawa tale eso.

²⁴ Ia au sega ni dau via suka i muri ena veika walega oqo; ni noqu bula au sega ni dau wilika me ka talei vei au, me'u vakacavara ga vakavinaka na kaci oqo, ena cakacaka kei nai tavi sa solia mai vei au na Turaga o Jisu, me'u vunautaka nai tukutuku vinaka ni nona loloma na Kalou.

²⁵ Ka raica, dou a dau raici au ni'u dau lako voli yani vei kemudou ena noqu vunautaka ka vakatavuvulitaka na matanitu ni Kalou, ia sa na vakarau oqo mo dou sega ni raici au tale vakadua.

²⁶ Na nomudou mate sa baleti kemudou ga, au sa savasava mai kina.

²⁷ Sa sega tale ni dua na ka me'u sega ni tukuna vei kemudou, au sa tukuna taucoko vei kemudou nai tukutuku ni Kalou.

²⁸ O koya oqo, mo dou vakaraici kemudou vinaka kei ira kece na qele ni sipi, sa lesi kemudou kina na Yalo Tabu mo dou nodra i vakatawa, dou tubera nai soqosoqo lotu ni Kalou, o ira sa volia o Koya ena Nona dra na luvena.

- ²⁹ Au sa kila tu, ena gauna au na lako tani kina eke, era na basika mai vei kemudou eso na wolifa daukata vakarerevaki, ena sega ni tu vei ira na lomana nai soqosoqo lotu.
- ³⁰ Ena so talega na tamata mai vei kemudou ga, era na tucake mai ka vakatanitaka nai vakavuvuli dina, me ra drete kina e dua nai wase ni tisaipeli vei ira.
- ³¹ O koya oqo, mo dou sa yadrava tiko, dou nanuma ni tolu na yabaki au sega ni cegu tiko kina noqu dau vakasalataki kemudou, ka salavata tiko na noqu dau masulaki kemudou ena tagi.
- ³² Ia oqo na veiwekani, au sa na cabori kemudou vua na Kalou me maroroi kemudou ena veimaroroi ni Nona vosa, me rawa ni vakatuburi cake kina nomudou vakabauta, ka mo dou vakaivotavota vata kina kei ira sa tawasei tani tu.
- ³³ Na yaloqu e sega ni bau kocova na siliva se na koula se dua nai sulu.
- ³⁴ Kemudou sa kilai au vinaka, ni liga ga oqo e sotava tiko na noqu kana kei na noqu dau veilakoyaki, e sotavi tale tikoga kina o ira era cakacaka vata tiko kei au.
- ³⁵ "Au tukuna vei kemudou ni tamata e dodonu me cakacaka tiko vakataki au me rawa ni kana kina, mo dou cakacaka mera sotavi kina na dravudravua, dou nanuma na vosa ni Turaga o Jisu, ni tukuna, ena vakalouvinakataki vakalevu sara o koya sa solia, mai vei koya sa taura."
- ³⁶ Ni sa mai tauca oti na nona vosa vei ira, sa qai tekiduru sobu, ka masu vata kei ira vakaduaga.
- ³⁷ Era sa roqoti Paula ka reguci koya ka ra sa veitagici sara vakalevu,
- ³⁸ Era rarawa vakalevu ni tukuna o Paula na nona lako o ya era na sega ni na sota tale vakadua. Era sa qai kauti koya ki waqa me ra la'ki talaci koya kina.

CHAPTER 21

Ni keitou sa biuti ira mai na qase ni lotu mai Efeso, keitou soko vakadodonu sara ga mai ki Kosa, ena siga ka tarava ki Rota, mai Rota ki Patara.

- ² Mai kea keitou laki vodoka kina e dua na waqa sa vakavakarau tiko me soko ki Finiasi.
- ³ Ni keitou sa soko yani keitou raica ena yasai keitou i mawi na yanuyan u o Saipurusi, keitou sivita ka keitou la'ki kele sara kina toba o Taia ena yasana o Siria, e kea e la'ki vakasoburi kina nai usana ni waqa.
- ⁴ Keitou sobu ki vanua ka sotava kina eso na tisaipeli, ka keitou tiko e vanua me dua na macawa. A sa vosa vei ira na Yalo Tabu me ra tukuna vei Paula me kua mada ni lako cake ki Jerusalemi.
- ⁵ Ni sa oti e dua na macawa keitou mani lesu tale i waqa, era tomani keitou sobu ki matasawa o ira na qase kei na gone. Ni keimami sa yaco ki matasawa keitou sa tekiduru sobu ka masu vata kei ira.
- ⁶ Ni oti na veireguci ni veitalatala, keitou vodoi waqa, era sa lesu tale ki vanua.
- ⁷ Ni keitou biuti Taia keitou laki kele sara ki Potamia, ka sotavi ira kina na veiwekani (lewe ni lotu) keitou tiko kina me dua na siga.
- ⁸ Ena siga ka tarava keitou sa biubiu tale ka lako ki Sisaria, ka keitou la'ki curu sa ra kina vale I Filipi na dauveivakalotutaki, o koya e dua na tuirara ka digitaki, keitou sa mani tiko ena nona vale.
- ⁹ E ratou lewe va tiko na luvena goneyalewa, e tiko vei ratou nai solisoli ni parofisai.
- ¹⁰ Keitou tiko e kea me vica tale na siga, e dua na parofita na yacana o Akapusi e lako sobu mai Jutia.

- ¹¹ E mai sikovi keitou, sa qai taura mai o koya na beleti nei Paula, ka vesuka kina na yavana kei na ligana, sa vakaraitaka, ka tukuna vei keitou, "Sa tukuna na Yalo Tabu, era na vesuka nai taukei ni beleti oqo na Jiu mai Jerusalemi, ka oti ena qai soli kina matanitu o Roma."
- ¹² Ni keitou sa rogoca nai tukutuku oqo, oi keitou kei ira na lewe ni vuvale, keitou sa vakamasuti koya sara ga me kua ni lako cake ki Jerusalemi.
- ¹³ Sa vosa o Paula, "Na cava mo dou tagicaka? Oi kemudou sa kauta ga mai vei au na yalo e luluvu! Ni'u sa vakarau tu, ka sega walega me'u la'ki vesu ki Jerusalemi me'u mate sara ga ena vuku ni yaca ni Turaga o Jisu."
- ¹⁴ Ni sa vodi na neitou vakamamasu vua, keitou sa tukuna ga, "Me sa yaco ga nona lewa na Turaga."
- ¹⁵ Ni oti e vica na siga keitou sa tekivu vakasosolotaka taucoko na neitou i yaya, ka keitou sa lako cake ki Jerusalemi.
- ¹⁶ Ka so na tisaipeli mai Sisaria sa lako vata kei keitou, ni keitou sa yaco yani keitou la'ki cegu vakalailai ena vale nei Nasoni e dua na kai Saipurusi, ka dua talega sa tisaipeli makawa tiko mai.
- ¹⁷ Ni keitou sa butuki Jerusalemi, era sa wawa tu mai ena mata mamarau o ira na veiwekani ena nodra kidavaki keitou.
- ¹⁸ Ena siga ka tarava sa kauti keitou o Paula me keitou la'ki sotavata kei Jemesa kei ira na qase ni lotu.
- ¹⁹ Ni sa oti na veikidavaki, sa tukuna vei ira o Paula, na veika lelevu e a vakayacora na Kalou ena nona cakacaka, vei ira na kai matanitu tani.
- ²⁰ Ni ra sa rogoca, era sa vakavinavinakataka na Turaga. Era sa qai tukuna vua, sa dina oqori ia mo kila vinaka, o iko na wekai keitou, sa dua na ka na levu ni Jiu era sa vakabauta ka sa dredre tiko vei ira, mera lako tani mai ena i tovo kei na bula vaka Jiu.
- ²¹ Sa tukuni tiko vei ira na Jiu lotu Vakarisito e ke, ni o saqata tiko nai vunai i Mosese, ka via kauta laivi tiko nai tovo vakaJiu, o vakavuvulitaka talega me kua ni ra cilivi na gonetagane lalai.
- ²² Ia oqo ni o sa tiko, na cava mada era na tukuna?
- ²³ "O koya oqo, mo cakava na ka keitou tukuna vei iko: sa tiko oqo e ratou lewe va na tamata me ratou sa na bubului.
- ²⁴ Mo na lako vata kei iratou kina vale ni soro ka la'ki sauma kina na kena koti tasi na uludratou kei iko talega mo koti tasi. Me ra na kila kina o ira na Jiu eke ni o sa mai rogoca na ka me baleti iko, ka o sa duavata na kena bulataki tikoga na lotu vakaJiu vei ira na Jiu.
- ²⁵ "Vei ira na veimatanitu sa vakabauta keitou sa vakauta nai vola vei ira, na neitou vakatutu mera kakua ni mai muria na lawa vakaJiu, na kena vakatabui na kakana cabori kina matakau, na kana dra ni manumanu musu na domona kei na veibutakoci."
- ²⁶ Ena siga ka tarava sa cavutu o Paula kei iratou na lewe va sa vakasavasavataki, ka ratou curu kina vale ni soro, me la'ki vakaraitaki kina na vosa ni bubului ka musuki ratou kina me vitu na siga.
- ²⁷ Ni vakarau me mai cava na siga vitu, era raici koya eso na Jiu mai Esia ni tiko ena vale ni soro, era sa vakacula e kea eso na tamata mera vesuki koya,
- ²⁸ Era kacivaka oi, "Kemudou na Isireli, dou mai vukei keitou mada! Oqo na tamata ka vakatani taka tiko na noda bula na Jiu, nai vunau kei na vale ni soro oqo; e vakadukadukalitaka o koya na vale ni soro ena nona vakacurumi ira kina na kai matanitu tani."
- ²⁹ (Ni siga o ya era raici Paula kei Tirofimo e dua na kai Efeso, ena loma ni koro rau sala

vata voli, era tukuna ni o Paula e vakacurumi koya kina vale ni soro).

³⁰ Ni ra rogoca na lewe ni koro taucoko, qai tuburi ira mai e dua na cudru katakata, era sa cici taucoko kina vale ni soro ka tauri Paula vakaukauwa ka yarataki koya mai tuba; ka vakasauri na kena sa tasogo na katuba.

³¹ Ena nodra sa saga tiko me ra vakamatei koya, sa rogoca na kanala ni mataivalu, ni sa tiko yavavala o Jerusalemi taucoko.

³² Segaga ni bera, ni sa lako mai o koya kei na nona sotia digitaki kei na so na turaga ni valu, ka ra ciciva yani na vanua e katakata tiko kina na yavavala. Ni ra sa raica na kanala kei ira na nona sotia, e vakasauri na nodra sa vakasuka mai ena nodra mokulaki Paula tiko.

³³ Sa lako vua na kanala ka tauri koya cake, ka vakarota me vesuki ena dua na sinucodo; sa taroga, ocei o koya, na cava e cakava.

³⁴ Sa duidui na veika era kacivaka mai me baleti koya na lewe vuqa. E sega sara ga ni taura rawa kina o koya e dua na dina, sa mani vakatauca kina o koya na nona lewa, me sa kau kina tikotiko ni mataivalu.

³⁵ Ni sa tuberi mai o koya me yacova nai cabecabe, era roqoti koya sara ga mai na sotia ena vukudra na lewe vuqa ni ra via basuraki koya.

³⁶ Era sa qai muri tiko mai na lewe vuqa ka lako vata tiko mai nodra kailavaka tiko, "Me kau tani, me kau tani!"

³⁷ Ni sa vakarau me sa curu ki loma ni tikotiko ni mataivalu o Paula, sa kerekere o koya vua na kanala, "E rawa ni'u vosa mada vei kemuni?" E tukuni mai vua, e rawa ni o vosa va Kirisi?

³⁸ "E sega beka ni o iko ga na kai ljiipita ka liutaka e dua na vakacaca levu ena vica na yabaki sa oti, o a kauti ira kina na dau veivakamatei rauta ni ra lewe va na udolu kina vanua dravuisiga?"

³⁹ Ia sa tukuna o Paula, oi au na Jiu mai Tarisu ena yasana o Silisia, sega ni koro me raici sobu; au kerei kemuni mo ni vakadonuya me'u vosa mada vei ira na lewe vuqa.

⁴⁰ A sa vakatara na kanala me vosa, sa laki duri mai o koya ena dua na kabakaba ka tukuna vei ira na lewe vuqa mera vagagalu mada. Sega sara ga ni qai dua na rorogo me rogo tale, a sa qai vosa o koya vei ira ena vosa vaka Iperiu, ka vaka,

CHAPTER 22

"Vei kemuni na veiwekani kei kemuni na qase, dou vakarorogo me'u na tukuni au mada vei kemuni."

² Ni ra sa rogoca ni vosa mai o koya ena vosa vaka Iperiu, era sa vagagalu vakalevu sara sa qai tukuna:

³ Oi au na Jiu dina, au a sucu mai Tarisu ena yasana o Silisia, au vuli ga ena koro oqo mai na veivakavulici nei Kamalieli, au vakavulici ena i valavala kei na kena maroroi nai vunau nodra na noda qase, sa dua na ka noqu soli bula vua na Kalou me vakataki kemudou e daidai.

⁴ Au vakararawataki ira na lotu me yacova ni ra sa mate, au vesuki ira na tagane kei na yalewa ka'u biuti ira kina vale ni veivesu.

⁵ Na bete levu se dua vei ira na matabose e cake e rawa ni vakadinadinataka na ka oqo, ni'u lako vei ira me soli mai kina vei au nai vola ni veivakadonui, baleta ira na lewe ni lotu era tiko mai Tamasiko, me'u vesuki ira mai ena sinucodo, ka kauta mai ki Jerusalemi me ra mai totogitaki.

⁶ "E dua na ka e qai yaco, ni siga levu tutu ena noqu taubale tiko ka volekati Tamasiko, ka vakasauri e dua na rarama e lako mai lomalagi sa cila vakavolivoliti au.

⁷ "E a vakadavori au kina qele, e dua na domo au qai rogoca ni tukuna, Saula, Saula, na cava o vakacacani Au tiko kina?"

⁸ "Au taroga, 'O cei beka oi Kemuni, Turaga?' qai tukuna mai vei au, oi Au o Jisu na kai Nasareci, o koya o sa vakacacana tiko.

⁹ O ira na noqui lawalawa era raica dina talega na rarama ka ra sa rere kina, ia era sega ga ni rogoca na domo i Koya e vosa tiko vei au.

¹⁰ "Au a tukuna, na cava me'u cakava Turaga?" sa tukuna mai, mo tucake ka lako ki Tamasiko, ena qai tukuni taucoko mai vei iko e keya, na ka o sa kacivi kina.

¹¹ Nai serau ni rarama o ya e sega sara ga ni'u rai rawa kina, o ira na noqu i lawalawa era sa qai tuberi au ki Tamasiko.

¹² E dua na tamata o Ananaisa na yacana, e tamata lotu dina me vaka nai vunau, era vakadinadinataki koya na Jiu taucoko ena vanua o ya,

¹³ Sa mai tavaki au, ka tucake tu e mataqu, sa tukuna, 'Saula na wekaqu, me rai na matamu.' Ena auwa vata o ya au rai cake ka'u raici koya.

¹⁴ Sa tukuna vei au, sa digitaki iko na nodra Kalou na noda qase mo kila na lomana, ka raici koya na Mesaia, mo rogoca talega na vosa e cavuta.

¹⁵ O iko mo na dauvunautaki Koya vei ira na tamata kecega ena ka o sa raica ka rogoca.

¹⁶ Na cava tale mo waraka? Mo tucake ka papitaiso, me bokoci kina na nomu i valavala ca, ni o sa masuta na yaca ni Turaga.

¹⁷ Ena dua na siga ni'u sa lesu tale mai ki Jerusalemi au a laki masumasu tiko kina vale ni soro, au a raica kina e dua na raivotu.

¹⁸ Au raici koya ni tukuna vei au, Mo totolo biuti Jerusalemi ni o ira na lewe ni vanua era sega ni vakabauta nai tukutuku Au solia vei iko mo tukuni Au kina.

¹⁹ Au a tukuna vua, Turaga, o ira e kila tu ni'u dau vakanakuitaki ira ni ra lotu tiko, au biuti ira ena vale ni veivesu.

²⁰ Ena gauna e vakadavei kina na dra ni nomuni tamata o Sitiveni, au duri sara tu ga kina ena noqu tokona na nona mate, au la'ki maroroya talega na nodratou i sulu na vakamatei koya.

²¹ "Sa tukuna vei Au, mo biuti Jerusalemi, au na talai iko vakayawa sara ki vei ira na Veimatanitu Tani."

²² Era vakarogoci koya me yacova ni sa oti na nona vosa, era sa qai kailavaka, ka vaka, "Me vakawabokotaki na tamata vaka oqo mai vuravura, ni sa sega ni dodonu me bula tiko!"

²³ Era qoqolou ka ra dui basuraka ga na nonai sulu vakataki ira, kei na nodra kaburaka na kuvu ni qele kina mata ni cagi.

²⁴ Sa vakarota na kanala me sa kau mada mai o Paula kina i tikotiko ni mataivalu, me tau mada vua nai kuita me na rawa ni tusanaka kina, na vuna era rarawataki koya kina vakalevu na lewe vuqa.

²⁵ Ni sa vesu tiko na ligai Paula me vakarau vakanakuitaki, sa tukuna o koya vua e dua na turaga ni valu e duri volekati koya, e dodonu li vei kemudou mo dou kuitataka e dua na kai Roma ni se bera na veilewai?

²⁶ Ni rogoca na turaga ni valu na vosa oqo, sa lako sara ga vua na kanala, ka tukuna, "Mo qarauna na ka o via cakava vua na tamata oqo, ni o koya e kai Roma."

²⁷ Sa lako mai na kanala ka tarogi koya, "Tukuna vei au, o iko dina na kai Roma?" Sa

sauma mai, "io".

²⁸ Sa tukuna na kanala, "Kemudou o au, e dua nai lavo levu au vakayagataka me'u wili kina me'u kai Roma." Sa tukuna o Paula, "Ia oi au, au sucu sara ga kina."

²⁹ E vakasauri na nodra sa dui taseba o ira vakadua sa lesi tu mera vakanakuitaki koya; o koya talega na kanala sa rere vakalevu ni sa kila o Paula e kai Roma, ni sa mai vesuki koya ni se bera na veilewai.

³⁰ Ena siga ka tarava, sa sereki Paula ni sa vinakata me vaqaqa se cava mada na vuna era sevaki koya tiko kina na Jiu, sa vakarota o koya, me kacivi mada mai na bete levu kei ira na matabose e cake, mera rairai mada mai vua, sa kauti Paula mai ka vakatura e matadra.

CHAPTER 23

Sa raici ira vinaka na matabose cecere oqo o Paula, ka tukuna, vei kemuni na mataveiwekani, me yacova mai oqo na yaloqu e vinaka sara tu ga ena noqu qarava tiko na Kalou.

² A sa vakarota o Ananaiasa na bete levu vei ira na duri tu e yasana me lausaba na gusuna.

³ Sa tukuna vua o Paula, na Kalou ena yaviti iko, o iko na lalaga boro vulavula! Mataqali liuliu ni lotu vakacava o iko, mo voroka na vunau ena nomu tukuna me dua e sabaka na gusuqu?

⁴ Era tukuna vei Paula na duri tu e yasana, na vosa oqori e dodonu li me tauci vua na bete levu?

⁵ Sa tukuna o Paula, kemuni na veiwekani au sega ni kila ni o koya na bete levu; ni tukuna nai Vola Tabu, "Mo kakua ni vosa vakacacataki ira na veiliutaki ni nomu vanua."

⁶ Ia sa taura rawa tiko o Paula, ni so e tiko e kea era Sedusisi ka so e Farisi, sa kacivaka yani vei ira na matabose cecere oqo, "Kemuni na veiwekani, oi au na Farisi, noqu kawa kece era Farisi' na noqu mai lewai tu oqo baleta ni'u vakabauta na tucake tale mai na mate!"

⁷ Ni sa vosa oti o koya, sa tubu na veileti vei ira na Farisi kei ira na Sedusisi; sa tawase rua kina na matabose cecere oqo.

⁸ Ni ra tukuna na Sedusisi ni sega na tucake tale mai na mate " e sega na agilosu ka sega talega vei keda na yalo o koya e sega ni mudu; ia na Farisi era vakatusai rau ruarua.

⁹ Era sa tabalaka cake na domodra ena domo ni nodra kudru. Sa tucake o ira na vunivola ni Sedusisi mera vakaraitaka na nodra kudru, ka vaka, keimami raica ni sega ni dua na cala vua na tamata oqo, "Ia de dua na agilosu se dua na yalo e vosa tiko vua, me kakua ni da veivala tiko kei na Kalou."

¹⁰ Sa tubu vakalevu cake kina na veikailavaki kei na veivosavakacacataki mai na yasana ruarua, era sa veidretaki Paula sa qai vakarota na kanala mera tauri Paula mai vakaukauwa na sotia, de ra basuraki koya, ka me kau sara kinai tikotiko ni mataivalu.

¹¹ Ena bogi o ya sa tu voleka vua na Turaga, ka tukuna vua, "Mo yalo qaqa tiko, Paula, me vaka ga na nomu tukuni Au e Jerusalemi, mo la'ki tukuni Au talega vaka kina i Roma."

¹² Ni sa mataka mai, era sa bukia na kena vere o ira na Jiu ka yaco na kena vosa bubului, me ra na kua ni kana se gunu wai me yacova ni sa vakamatei o Paula.

¹³ E sivia toka na lewe vasagavulu na tamata era bukia na vere oqo.

¹⁴ Era lako vua na bete levu kei ira na qase, ka tukuna, keimami sa yalataka ena neimami bubului, ni keimami na sega ni kana se gunu wai, me yacova ni sa vakamatei o Paula.

- ¹⁵ "Mo dou sa vakatututaka rawa oqo kei ira na matabose e cake, me tukuni vua na kanala me kau sobu mai o koya vei kemudou ni mataka, ni so na ka mo dou vaqaqa mada vua; ia keitou sa tu vakarau me keitou vakamatei koya koso, ni se bera ni yaco mai vei kemudou."
- ¹⁶ Ia sa rogoca na luvena tagane na ganei Paula na buki vere ca oqo, sa lako o koya kina tikotiko ni mataivalu ka tukuna vei Paula na ka taucoko.
- ¹⁷ Sa kaciva mai e dua na turaga ni valu o Paula, ka tukuna, "Mo kauta na gone tagane oqo vua na kanala, ni tiko e dua nai tukutuku me tukuna vua."
- ¹⁸ Sa kauta me rau lako vua na kanala, a sa tukuna vua, "Na kaivesu o Paula sa tukuna vei au me'u kauti koya mai vei kemuni. E tiko vua e dua nai tukutuku me tukuna vei kemuni."
- ¹⁹ Sa taura na ligana ka kauti koya vakatikitiki na kanala, ka tarogi koya lo, "Na cava e tiko vei iko mo tukuna vei au?"
- ²⁰ Sa tukuna o koya, era sa vakatututaka tiko na Jiu, mo ni mai kerei me kau sobu yani o Paula kina nodra matabose ni mataka, baleta ni tiko eso na ka mera vaqaqa vua.
- ²¹ Ia mo ni kakua ni vakarogoci ira, ni sivia e lewe vasagavulu na tamata era sa waraki koya tu me yaco yani, era sa yalataka ira tu ena nodra vosa bubului ni ra na sega ni kana se gunu wai, me yacova ni ra sa vakamatei Paula, era sa waraka tu ga na nomuni veivakadonui."
- ²² Sa tukuna vua na kanala mo lako, "Ia kakua sara ni tukuna vua e dua na tamata ni o sa mai vakaraitaka vei au na veika oqo."
- ²³ Sa kaciva mai e dua na turaga ni valu na kanala, ka tukuna vei rau, drau vakarautaka e lewe rua na drau na sotia, me vitusagavulu na tamata era vodo ose, kei na rua na drau na sotia era colai yaragi, mera na lako ki Sisaria ena ciwa na kaloko ena bogi.
- ²⁴ Me vakarautaki e dua na ose me vodo kina o Paula, ka me yaco vakavinaka sara o koya vei Filikesa na kovana.
- ²⁵ Sa qai vola e dua nai vola vua na Kovana, ka vaka koto oqo:
- ²⁶ Mai vei, Kelotiasa Laisiasa, Ki vua, na Kovana cecere o Filikesa; Ni sa bula vinaka saka.
- ²⁷ Na tamata oqo era vakamokulaki koya na Jiu ka voleka sara mera vakamatea, ke sega na neitou veivuke na mataivalu ke sa mate, au sa mai maroro koya ni'u sa qai kila ni kai Roma.
- ²⁸ Au kauti koya kina nodra matabose ena noqu via kila na vuna era rarawataki koya kina.
- ²⁹ Au sa qai la'ki raica rawa kina na vuni veileti me baleta tikoga na nodra vakabauta na Jiu, ka sega kina ni dua na lawa e dodonu kina me vesu se me vakamatei.
- ³⁰ Ni sa mai tukuni vei au ni ra sa namakiti koya tiko na Jiu mera vakamatei koya, au sa vakauti koya sara ga kina vakatotolo vei kemuni, au sa vakaroti ira talega na beitaki koya tiko, me sa na la'ki rogoci taucoko na nodra kisi ni veibeitaki, ena matamuni na Kovana cecere. Au sa loloma tu yani.
- ³¹ Sa kauti Paula o ira na sotia me vaka sa vakaroti vei ira, era sa kauti koya ena bogi ki Atipatiri.
- ³² Ena siga ka tarava era sa suka tale mai kinai tikotiko ni mataivalu na sotia, o ira ga na mataivalu ose era sa kauti koya ki Sisaria.
- ³³ Ni ra sa yaco ki Sisaria, sa soli o Paula kei nai vola vua na Kovana.
- ³⁴ Ni sa wilika na Kovana nai vola, sa taroga, na yasana cava o lako mai kina. Silisia, e

sauma o Paula.

³⁵ Sa tukuna, "Ena qai rogoci na nomu kisi ni ra sa yaco mai o ira na beitaki iko tiko." A sa vakarota me tauri vakavesu tiko ena vale levu nei Eroti na tui.

CHAPTER 24

Ni oti e lima na siga, sa basika mai o Ananiasa na bete levu kei na so na qase ni lotu, kei na dua na loya na yacana o Teritulu, mera mai vakaraitaka vua na kovana na nodra i le me baleti Paula.

² Ni sa kacivi mai o Paula, sa tucake o Teritulu me vakamacala, ka vaka, keimami mai vakila tu ogo na vinaka sa ka ni nomuni vakatulewa, ena kena drodro vinaka tu na vei qaravi ka sa basika na bula sautu, ogo saka nomuni rai yawa na kovana,

³ Ena vuku saka ni ka ogo, sa dua na ka neimami vakamuduo levu vei kemuni na turaga cecere saka Filikesa.

⁴ Au sa kerei kemuni saka ki na vakabibi, mo ni vosota vakalailai ka rogoca mada na vosa keitou na tauca e matamuni.

⁵ Keitou kunea vua na tamata ogo ni dua na dau vakacaca, ka dua e vakaculai ira na Jiu ena veiyasai vuravura taucoko, mera dau vakavunene ena kena saqati na veiliutaki ni matanitu o Roma, o koya e nodra i liuliu na Nasarini.

⁶ E vaka dukadukalitaka tiko o koya na vale ni soro ena gauna keitou vesuki koya kina, na neitou lawa sa rawa sara ga me keitou sa lewai koya.

⁷ Ia na kanala o Laisiasa kei ira na nona mataivalu, era qai mai kaliraki koya vakaukauwa ena liga i keimami,

⁸ Ka vakarota mai o koya me keimami lako mai eke, ni o ni na dikeva vinaka na nona kisi, o ni na qai kila na dina keitou valataka tiko.

⁹ Ni vosa oti o Teritulu era tokona kece na Jiu na nona vosa ena nodra vaka io kina.

¹⁰ Ni sa gauna i Paula, sa vakatara na kovana me tucake o Paula ka me dua nona vosa, ka vaka, au yalo vakacegu ni'u kila ni sa dua na gauna balavu mai ogo o ni liutaka tiko kina na matanitu ogo, ka dei kina na yaloqu me'u na tusanaki au,

¹¹ Kemuni sa rawa ni kila, se bera ni sivia e tini ka rua na siga noqu lako cake ki Jerusalemi me'u la'ki lotu.

¹² Era sega ni raici au me'u vakatubura tiko e dua na veivala, se dua na tiko yavavala ena loma ni vale ni lotu se loma ni koro.

¹³ E sega ni dua nai vakadinadina mera kauta mai, me vakaraitaka ni cala na ka era beitaki au kina.

¹⁴ Ia au vakatusa vei kemuni saka, me vaka na nodra i valavala o ira sa musuki ira (Nasarini), au sa qarava na nodra Kalou na tamaqu, ka vakabauta na ka kecega sa volai ena i Vunau kei na nodra i vola talega na Parofita.

¹⁵ Au vakabauta na Kalou kei ira talega ogo, ni ra na tucake tale mai na mate o ira na yalo dodonu kei ira nai valavala ca.

¹⁶ Ena vuku ni ka ogo au dau saga kina ena noqu kaukauwa taucoko, me donu tiko na vakatulewa ni lomaqu vua na Kalou kei ira talega na tamata.

¹⁷ Ena vica na yabaki sa oti, au lesu mai kina i Jerusalemi ena noqu kauta mai nai lavo me mai vukeyi ira na Jiu, ka me'u mai vakacaboi soro talega vua na Kalou.

¹⁸ Ni'u cakava tiko na noqu vakasavasavataki ena loma ni vale ni soro, eso na Jiu mai Esia era tu e kea era vakadinadinataka, ka sega mada ga ni dua nai lawalawa e tu

volekati au se dua na veivala me yaco.

¹⁹ E dodonu me so vei ira o ya mera tiko eke kevaka au cala dina.

²⁰ Se mera tarogi na tamata oqo na cala cava sara mada era raica vei au ni'u tucake tu e matadra na nodra matabose cecere (Sanidrini).

²¹ Ka vaka vo ga e dua na ka au tukuna ka sega ni dodonu me'u cavuta, ena noqu kailavaka ena matabose cecere o ya, ni ra na tucake tale o ira na mate.

²² Ia ni sa rogoca o Filikesa na nonai vakamacala, e kila vinaka sara tu ga ni sega ni rawa vei ira sa lotu mera vakavuna na vakacaca, sa vakarubeca ga na kisi ni veilewai, ka tukuna, me sa waraki mada ga o Laisiasa na kanala levu me lako mai, au na qai mai vakatauca kina na noqu lewa.

²³ Sa mani vakarota vua na turaga ni valu me tauri tiko mada vakavesu o Paula, ia me soli tiko vua na galala ni veika kece, ka me kakua ni tarovi e dua na wekana ni mai sikovi koya, se kau kani loloma vua.

²⁴ Ni oti e vica na siga rau sa qai lako mai vei Paula o Filikesa kei na watina o Rusila ka yalewa ni Isireli, sa lakovi o Paula ka mai wasea vei rau nai tukutuku i Jisu Karisito.

²⁵ Ni sa wasea vei rau na kena bulataki na yalododonu, na yalo e qaqarauni, kei na lewa dodonu e se bera ni yaco mai, sa domobula o Filikesa ka tukuna, "Mo lako tani sara ga oqo; au na qai kacivi iko tale mai ke sa dua na gauna au galala tale kina."

²⁶ E vinakata tale tikoga o koya, me vaqumia vua nai lavo o Paula me sereki kina, ka veitalai tikoga kina o koya, me lako mai o Paula ena vuqa na gauna me rau dau veitalanoa.

²⁷ Ni sa oti e dua na yabaki sa mai sosomitaki Filikesa o Posese Vesito; ka sa lewa kina o Filikesa me sa vesu tikoga o Paula, ena nona vinakata me vakalomavinakataki ira tiko kina na Jiu.

CHAPTER 25

Ni oti e tolu na siga ena i tutu vou sa mai taura o Vesito, sa biuti Sisaria me lako cake ki Jerusalemi.

² O ira na nodra i liuliu na Jiu kei koya na bete levu era soli tukutuku vua me baleti Paula; ka ra cikevi koya,

³ E ra kerei koya me kau mai ki Jerusalemi - ni ra sa bukia oti tu na kena vere me na vakamatei ga ena tolo ni sala.

⁴ E tukuna o Vesito ni sa vesu tikoga mai Sisaria o Paula, ena vakarau lesu tale kina o koya.

⁵ "O koya oqo, sa tukuna kina o koya, o ira era veiliutaki tiko vei kemudou mera na lako sobu vata kei au, ka la'ki vakaraitaka na cala cava e cakava."

⁶ E sivia e tini na siga mai kea, ka lako sobu tale mai ki Sisaria, ena siga ka tarava sa kau mai o Paula me veilewai, ena i dabledabe ni vakatulewa e dabe toka mai kina o Vesito.

⁷ Ni sa curu mai o Paula, era tucake o ira na Jiu ka lako mai Jerusalemi mera vosa ka beitaki koya, ka sega ni tu e dua na kena dina me tokona,

⁸ E vakalasuya kece o Paula, ka tukuna, "Au sega ni saqata na lawa vakaJiu, se vakacacana na vale ni soro, se me'u voroka na lawa i Sisa, e sega ni dua na cala au cakava."

⁹ Ia o Vesito sa vakalomavinakataki ira ga na Jiu, sa tarogi Paula, "O vakadonuya mo kau cake ki Jerusalemi mo la'ki lewai vei au ena veika oqo?"

- ¹⁰ Sa tukuna o Paula, kemuni sa kila vinaka, ni dodonu me'u na lewai ga ena mataveilewai nei Sisa, ni kovuti au na lawa eke, ka sega ni kovuti au na nodra lawa na Jiu, me'u la'ki lewai kina vei ira.
- ¹¹ "Kevaka na cala au cakava e dodonu me'u vakamatei kina au sega ni rere me'u mate! Ia kevaka e sega kina ni dua na dodonu me tukuni vei ira ogo mera vakamatei au. O Sisa mena dikevi na lewa ogo."
- ¹² Ni sa oti mai nodratou bose lekaleka o Vesito kei ratou na nona matabose, sa tukuna, "Ni o sa vinakata me la'ki rogoca o Sisa na nomu lewa? Mo sa kau sara ga vei Sisa!"
- ¹³ Ni oti e vica na siga sa lako mai Sisaria me kidavaki Vesito o Akariva na tui kei Piniasi.
- ¹⁴ E rau tiko e kea me vica tale na siga, sa mani vakamacalataka o Vesito vua na Tui na bula I Paula, ka vaka; e dua na tamata sa mai vesu tu ogo ena lewa i Filikesa,
- ¹⁵ Ena noqu tiko mai Jeruislaemi e tukuna vei au na bete levu kei ira na qase ni lotu vaka Jiu, na nona bula era kerei au kina me vakamatei.
- ¹⁶ Au qai tukuna vei ira, e sega ni rawa ena matanitu o Roma me vakatauca na nona lewa vua e dua ni cala, kevaka me sega ni lako mai o ira era veibeitaki mera vakadinadinataka, ka me vakamacalataki koya talega na tamata beitaki.
- ¹⁷ Ni ra sa yaco mai au sa vakarota sara ga ena siga ka tarava, me sa kau mai na tamata beitaki me'u liutaka na veilewai.
- ¹⁸ Ia ni ra sa tucake me ra vosa beitaki koya, e sega sara ni vaka me dua na cala levu mai na ka au nanuma tu,
- ¹⁹ E dua ga na ka me baleta na nodra lotu kei na dua na tamata o Jisu o koya ka mate, e tukuna tiko o Paula ni o koya sa bula tale.
- ²⁰ E sega sara kina ni matata vei au na dina ni veika ogo, au sa mani kerei koya kina me kau ki Jerusalemi me la'ki wali kina na leqa ogo.
- ²¹ "Ia sa kerea o Paula me sa rogoca ga na nona vakatulewa o Aqasitasi, au sa mani vakarota kina me tauri tiko mada vakavesu me yacova ni kau ena matai Sisa."
- ²² Sa tukuna o Akariva vei Vesito, oi au talega au via rogoca na tamata oqori. "Ni mataka", "O na rogoci koya kina," sauma o Vesito.
- ²³ Ena siga ka tarava rau sa ukucavu tu mai ena i ukuuku vaka tui o Akariva kei Pinaisi, ka ra veitomania tiko mai ena i lakolako vakatui o ya o ira na turaga ni valu lelevu kei ira na vakaillesilesi e cake ni matanitu, me ra mai dabe ena vale ni veilewai levu sa qai vakarota o Vesito me kau mai o Paula.
- ²⁴ Sa qai vosa o Vesito: kemuni saka Akariva na tui kei kemuni na vakaillesilesi ni matanitu o ni tiko e daidai, mo ni raica na tamata ka duri tu ogo, era vakamasuti au kina o ira taucoko na Jiu mai Jerusalemi kei ira talega eke, era vinakata me kua ni qai vakabulai tiko.
- ²⁵ Ia au raica e sega ni dua na cala e cakava ka dodonu kina me vakamatei, kei na nona vinakata me dikeva na lewa ogo o Aqasitasi, o ya na vuna au kacivi koya mai kina ni kua.
- ²⁶ E sega sara ga ni dua nai tukutuku me baleti koya me'u vola rawa vua na noqu turaga. O koya ogo au kauti koya mai kina ena mata veilewai cecere ogo Mo dou vakatauca nomudou lewa, ka vakauasivi na lewa cecere nei Akariva na tui, ni oti nomudou dikeva nona kisi au sa na qai rawa ni vola vakaitukutuku.
- ²⁷ e sega ni vakaibalebale me dua e bala ki vale ni veivesu ka sega ni dikevi vakavinaka na cala e beitaki kina."

Sa tukuna vei Paula o Akariva, "Ena gauna ogo sa soli vei iko na galala, mo talaucaka mai kina na veika kece me baleti iko," Sa qai dodoka na ligana o Paula, ka tukuni koya:

² "E daidai e dua na siga marautaki vei au, kemuni Akariva na tui, ni rawa me mai rogoci na noqu kisi e matamuni, ena veika era Beitaki au tiko kina na Jiu,

³ "Au kila ni matata vinaka tu vei kemuni, nai tovo ni nodra bula kei na lawa ni nodra lotu na Jiu,

⁴ "Era kila taucoko na Jiu noqu a susugi cake mai, kei na veika au vulica ni'u mai tiko e Jerusalemi.

⁵ Kevaka mera vakamacalataki au era kila vinaka, ni o au na luve ni Farisi dina au maroroya ka'u valataka nai vunau.

⁶ "Ia au sa tu ogo ena noqu sa mai lewai, ni'u sa mai ciqoma ka vakabauta, na neimami i nuinui ka yalataka mai vei ira na neimami qase na Kalou.

⁷ Na ka yalataki ogo na neimami yavusa e tinikarua, era sega ni cegu kina ena siga kei na bogi, ena nodra lotu vua na Kalou mera taukena. Ena vuku ni nuinui ogo kemuni Akariva na tui era beitaki au tiko kina na Jiu ni'u cala.

⁸ "Cava dou sa rui wilika kina me cala bibi nona vakatura cake na Kalou na mate?

⁹ Na noqu rai e vaka tu o ya e liu, ena noqu dau vakararawataki ira e cavuta tiko na yaca i Jisu na Kai Nasareci.

¹⁰ Au cakava sara ga mai Jerusalemi ena noqu biuti ira kina vale ni veivesu, ena veivakadonui e solia vei au na bete levu; ni vakamatei eso au tu sara ga kina ena noqu tokona.

¹¹ Ni ra lotu tiko ena nodra vale ni lotu au mokulaki ira ka vosa vakacacataki ira; ni'u raici ira e se na votuqu ka tuburi au na cudru katakata, au dau lakova eso tale na matanitu me'u laki vakararawataki ira kina.

¹² "Ena veivakadonui kei na veitalai nona na bete levu e soli kina vei au nai tavi me'u lako ki Tamasiko,"

¹³ "Ni siga levu tutu, kemuni na tui, ni keitou lako tiko ena gaunisala au qai raica ni dua na rarama mai lomalagi e rarama cake sara mai na matanisiga, ni cilavi keitou mai.

¹⁴ Ni keimami sa bale sobu kece ki na qele, au a rogoca e dua na domo ni vosa mai vei au ena vosa vaka laperiu, ka vaka, "Saula, Saula, na cava mada o vakacacani Au tiko kina? Ena dredre vei iko (o na mavoa walega) mo caqeta tiko e dua na ka momoto.

¹⁵ "Au taroga, 'O cei oi Kemuni, Turaga? Qai tukuna mai, oi Au o Jisu, o koya o sa vakacacana.

¹⁶ "Ia mo tucake ka tu e yavamu; na vuna Au rairai kina vei iko me'u lesi iko moi talatala, ka dau vunautaka talega na veika kece, o raica kei na veika Au na qai dau vakatakila tiko vei iko.

¹⁷ Au na taqomaki iko mai vei ira na Isireli, ka vaka talega vei ira na veimatanitu tani, o koya au sa talai iko kina ogo,

¹⁸ Mo dolava na matadra me rawa ni ra lako tani mai ena i vesu kaukauwa ni butobuto o Setani, ka lako vua na Kalou na vuni rarama, me bokoci kina na nodra i valavala ca ka vakaivotavota vata kei ira sa yalosavasava ena nodra vakabauti Au (Jisu).

¹⁹ "O koya ogo, Akariva na tui au sega ni talaidredre ki na raivotu vakalomalagi ogo,

²⁰ Ia au vunautaka sara ga e liu vei ira mai Tamasiko ka tarava mai Jerusalemi kei na yasana taucoko vaka Jutia ka, vaka talega kina ki vei ira na veimatanitu tani, mera veivutuni ka lesu vua na Kalou, ka kitaka na cakacaka me vakaraitaka ni sa yaco na veivutuni dina.

- ²¹ Oqo na vuna era tauri au kina vakaukauwa ena loma ni vale ni soro, nodra sa vinakata mera vakamatei au.
- ²² Ia na Kalou ga sa maroroi au tiko me yacova mai ni kua, me'u tukuna kina na dina oqo vei ira na cecere kei ira talega na lolovira, e sega ni dua na ka vou me'u cavuta o koya ga sa tukuna tiko mai o ira na parofita kei Mosese ni na yaco mai “
- ²³ "Ni o Karisito ena mate, ka yaco me kedra i sevu na tucake tale mai na mate, ena kauta mai na rarama vei ira na mataqali Isireli kei ira na Veimatanitu Tani."
- ²⁴ Ni se soli vakamacala tiko o Paula, sa vosa yani ena domo levu o Vesito, "Paula sa rairai ca tiko beka na ulumu! Ena levu ni veika o vakavulica tu!"
- ²⁵ Ia sa tukuna o koya, e sega ni ca na uluqu kemuni saka Vesito, au cavuta tiko na vosa sa dina ka vuku.
- ²⁶ Na ka'u cavuta tiko oqo e kila vinaka sara tu ga na tui, o ya na vuna e dei kina na yaloqu ni'u cavuta tiko, baleta na vei ka kece au tukuna tiko oqo e sega ni vunitaki e kila taucoko na tamata.
- ²⁷ "Akariva na tui, kemuni vakabauti ira na parofita? Au kila ni kemuni vakabauti ira."
- ²⁸ Sa tukuna o Akariva vei Paula, "Sa voleka sara mo rawai au me'u lotu yani."
- ²⁹ Sa tukuna o Paula, "Noqu masu vua na Kalou sega ni o iko ga, ia o ira talega era rogoci au ni kua mo dou yaco me vakataki au, ka me kakua ena i vesu sinucodo oqo."
- ³⁰ Ni sa vosa oti o koya, sa tucake na tui kei, o ira na veiliutaki ni matanitu kei Pinaisi kei ira na dabe vata tiko.
- ³¹ Era sa lako kina dua na tikina mera la'ki veivosaki kina vakai ira, ka vaka, "Na tamata oqo e sega ni dua na cala e cakava, ka dodonu kina me mate se me vesu."
- ³² Sa tukuna o Akariva vei Vesito, "Na tamata oqo sa dodonu me sereki, ia baleta ga ni vinakata me laki rogoca sara o Sisa na nona lewai."

CHAPTER 27

Sa mani nanumi na soko oqo me na lako mada e liu ki Itali, sa soli kina o Paula kei na so na kaivesu kina liga i Jiuliase e dua na turaga ni valu nei Aqasitasi.

- ² Keimami vodoka e dua na waqa ni Aramatiu me keimami sa sokoravita na baravi kei Esia. E dua na kai Cesalonaika mai Masitonia o Arisitako e lako vata tale tikoga kei keimami.
- ³ Ena siga ka tarava keitou kele yani ki Saitoni, o Jiuliase sa dua na ka nona taleitaki Paula, sa solia vua na galala me gole ki vanua me la'ki veisotavi kina kei na so na wekana.
- ⁴ Ni keitou biubiu mai kea, sa tadravi keitou sara tu ga na mata ni cagi, ka dredre kina neitou tosoi liu, keitou sa mani sokota na vualiku kei Saipurusi ena kedrau tadruga na yanuyanua ki na vanua.
- ⁵ Ka sokota yani na wasawasa ena baravi ni yasana vaka Sisilia kei Pamifilia, keitou la'ki kele sara i Mira ena yasana o Lisia.
- ⁶ Mai kea sa kunea kina na Turaga ni valu e dua na waqa ni Alekisadaria ka vakarau tiko me soko ki Itali, sa mani vakavodoki keimami kina.
- ⁷ E vica vata na siga neimami tosotoso dredre sa qai yacovi o Kanitu, sa liwavi keimami vakaukauwa na cagi keimami sa mani soko raviti Kiriti ka soko baleti Salemonea.
- ⁸ Vovoleka me keimami sega ni sivita rawa na ucu ni koro oqo, keimami sa qai kele yani kina dua na toba vinaka ka volekata na koro levu o Lasea.

- ⁹ E vica tale na siga na kena keke tiko e keya na waqa, ka sa donumaka talega mai na gauna dredre ni soko, baleta sa oti na gauna ni lolo mua ni yabaki, sa tukuna na nona i vakasala o Paula,
- ¹⁰ Ka vaka, kemuni saka, au sa siqema tiko ni na dua na ka rarawa ena tarai keda, eda na vakayalia kina e levu na noda i usana, na waqa ena vakila kei keda talega.
- ¹¹ Ia na turaga ni valu sa vakarogoci koya ga na kavetani kei koya nai taukei ni waqa, ka sega ni via rogoca nai vakasala i Paula.
- ¹² Ni sega ni vinaka sara na toba o ya me keke kina na waqa ena vula i batabata, sa vaka muri kina na nodra i vakasala na lewe levu mera sa soko ga, ka mera sasaga me keke yani i Finiki ka dua na toba e Kiriti, ka vakanamata tu kina ceva i ra kei na vua i ra, e toba vinaka ni draki batabata.
- ¹³ E malumu ga qai vakaliwaliwa toka ga mai vakamalua e dua na bati ni cagi mai na ceva, ka vaka me kauta mai e dua na draki vinaka ni soko, sa mani yavi vakamalua nai kekekele me soko raviti na baravi kei Kiriti.
- ¹⁴ Ia sega ga ni dede, ni sa tubu cake vakasauri e dua na cagi kaukauwa sara ka yacana o Urokilitoni.
- ¹⁵ Ni sa tara mai na waqa ka kauta ki wasaliwa, keimami saga me gole ki vanua sa dredre sara ga sa mani vakamuri ga na vanua e lako kina.
- ¹⁶ Keimami sa qai ciri volekata e dua na yanuyanu ka yacana o Kuta, sa dredre mada ga neimami saga nai velovelo me lako cake mai i wai.
- ¹⁷ Ni sa vakarewataki mai cake, era sa qai vakasobura nai kekekele me vesuka tiko na waqa ni ra rerevaka na vatu nuku gatagata mai vanua, era sa qai vakarewataka tale na laca ka kauti ira yani.
- ¹⁸ Ni keimami sa rui suaigelegele vakalevu ka sega ni dei rawa ena kaukauwa ni cagi kei na ua, siga ka tarava sa viritaki i wai eso nai usana me bau mamada kina na waqa.
- ¹⁹ Ena katolu ni siga, na ka ga sa taura rawa na ligai keimami ena loma ni waqa sa viritaki i wai.
- ²⁰ Ni sa vica mai oqo na siga na kena sega ni rairai na matanisiga se na kalokalo, ka sega ni bau malumu sobu na kaukauwa ni cagi, keimami sa sega ni vakabauta ni keimami na bula rawa.
- ²¹ Sa bau dede vinaka na nodra sega tiko mai ni kana a, sa tucake o Paula ena kedra maliwa, ka tukuna, kemudou na turaga, e dodonu mo ni a rogoci au e liu me kua mada ni da biuti Kiriti, sa mai yacovi keda tu ki na leqa levu oqo kei na noda sa mai biuta kece i wai nai yaya ni waqa.
- ²² Au tukuna vei kemuni ni yalo vaka tagane, e na sega ni dua ena kautani na nona bula, ia na waqa ga ena kasere.
- ²³ Ena bogi e tu kina e yasaqu e dua na agilosu ni Kalou, Au sa nona o koya talega Au sa qarava,
- ²⁴ Sa tukuna vei au, kakua ni taqaya Paula; o na kau ga mo tu ena mata i Sisa; ka raica sa soli ira kece vei iko na Kalou o ira sa soko vata tiko oqori kei iko,
- ²⁵ O koya oqo mo ni yalo qaqa, ena noqu vakabauta na Kalou o koya e sega ni dau vosa me lasu, na ka kece e tukuna vei au ena yaco.
- ²⁶ "E dua na yanuyanu eda na la'ki kasa kina."
- ²⁷ Ena lomaloma ni bogi ena kena i katinikava ni bogi ena wasawasa levu o Atiki, ni keimami veisavuyaki voli ena kaukauwa ni cagi, era sa vakila na kai waqa ni sa voleka mai e dua na vanua.
- ²⁸ Era sa vakarautaka sobu na wai ka raica ni sa katu ruasagavulu; ni toso vakalailai e liu

na waqa era vakarautaka tale ka raica ni sa katu tinikalima.

²⁹ Era sa taqayalaka na veivatu ni rawa me keimami na voca kina, a sa biu sobu e va nai kelekele me dre na mua e muri ni waqa, sa oti keimami sa qai masulaka me siga mai.

³⁰ E bukia lo na kai waqa mera sa dro ki vanua ena nodra biuta sobu tiko vakamalua na velovelo ki wai, era cakava tiko me nanumi tikoga ni ra biuta sobu tiko nai kelekele ena mua i liu ni waqa,

³¹ Sa tukuna o Paula vua na turaga ni valu kei ira na sotia, kemuni na mate taucoko! Ka vakavo me kua ni dua e biuta na waqa.

³² Sa ra qai musuka na dali ni velovelo o ira na sotia ka laiva me ciri yani.

³³ Ni vakarau me kida mai na mataka, sa kerei ira o Paula mera kana mada, sa tukuna, ni kua nai katini ka va ni siga nomuni wawa ka sega tiko ni kana.

³⁴ "Au kerei kemuni mo ni kana mada, ni oqo sara ga na nomuni bula, ena sega ni lutu tani mai kina e dua na drau ni ulumudou."

³⁵ Ni sa vosa oti vei ira sa taura nai buli madrai ka vakavinavinakataka na Kalou ena matadra kecega; ni sa dovia oti sa tekivu me kania.

³⁶ E veivakauqeti vei ira, era sa kana talega.

³⁷ Keimami lewe rua na drau ka vitusagavulu ka ono na tamata ka tiko e waqa.

³⁸ Ni ra kana ka mamau, era sa qai vakamamadataka na waqa ena nodra biuta i wai na witi (falawa).

³⁹ Ni sa rarama mai, era sega ni taura rawa tiko na vanua o ya; ia e dua na toba ka veinukunuku vinaka era sa raica rawa, era sa lomavata ke rawa me sa vakasari tani e kea na waqa.

⁴⁰ Era musuka laivi na dali ni kelekele me biu laivi yani e waitui, sere na dali ni uli ka vakarewa cake na laca me rawa ni biligi ira ki vanua na cagi.

⁴¹ Sa ra gole na waqa kina gusu ni wai me kasa kina ena kena nuku cere; e sega ni bera na kena mua i liu ni sa vavaca yani na veinuku ka sega ni qai yavala rawa, ia sa tekivu me sa kasere mai na mua i muri ni waqa, ena kena roba vakaukauwa mai na ua.

⁴² Era sa navuca kina na sotia mera sa vakamatei na kaivesu, ni so e rawa ni qalo me dro bula ki vanua.

⁴³ Ia na turaga ni valu sa vinakata me vakabulai Paula, sa vakadaroya kina na nodra i nakinaki, a sa vakarota, o koya e rawa ni qalo me lade i wai ka me liu yani ki vanua,

⁴⁴ O ira na kena vo, mera vakasaqara eso na tiki ni kauvaro, se na tiki ni caca ni waqa mera qalo kina. Ka sa vakaoqo era sa cabe bula kecega ki vanua.

CHAPTER 28

Ni ra sa lako ki vanua, era sa qai kila ni yaca ni yanuyanu o ya, o Molota.

² Era sa rui lomani keimami o ira nai taukei ni yanuyanu, era vakawaqa buka e matasawa me keimami vakatakata kina, ena vuku ni uca bi kei na batabata.

³ Ia ni sa kauta mai o Paula e dua nai vau buka ka la'ki tuva kina buka sa waqa tu, qai dolo mai e dua na gata daukata gaga, ni sa tarai koya na katakata ni buka qai viviga na ligana.

⁴ Ni ra sa raica na ka oqo nai taukei ni sa vivigi tu na ligana, era sa veitukunitaka, "Oqo sara ga e dua na tamata daulaba, sa dro bula rawa mai o koya i wasawasa, ena sega ni rawa ga me dro bula rawa eke."

⁵ Ia sa kureitaki na ligana o Paula kina bukawaqa, sa lutu ka kama kina na gata gaga oqo,

ka sega mada ga ni bau vakayagataka na batina vei Paula.

⁶ Era sa namaka me na vuce na yagona se me davo matemate sobu i ra. Ia ni ra sa waraka vakabalavu ka sega ni dua na ka e bau yaco vua, sa veisau tale nodra nanuma, era tukuna, e rairai na tamata ogo e kalou.

⁷ Volekata na vanua keimami tiko kina na nona i tikotiko nai liuliu levu ni yanuyan, na yacana o Babitu, e kauti keimami ki nona vale ka solevu taki keimami tiko me siga tolu.

⁸ Sa tauvi tamai Babitu e dua na katakata ka salavata na cokadra. Sa curu kina nona rumu o Paula sa masulaka ka tabaka ena ligana, a sa vakabulai kina.

⁹ Ni sa oti ogo, era sa qai tabili mai na lewe ni yanuyan taucoko era tauvimate, sa sega ni dua me sega ni vakabulai.

¹⁰ Sa dua na ka na levu ni veivakarokorokotaki era cakava tiko vei keimami; ni keimami sa vakarau biubiu era sa qai cakava e dua nai vakasosolevu ni waqa.

¹¹ Ni oti e tolu na vula keimami sa qai vodo kina dua na waqa ni Alekisadaria, ka mai vakaruru tiko ena vula i batabata, ka kena i vakatakilakila tiko ni waqa ogo oi rau na drua tagane.

¹² Matai ni vanua keimami la'ki kele kina ki Sairakiuse, keimami tolu na siga e kea.

¹³ Ni keimami biubiu e vakacowiritaki keimami vakalailai na kui sa qai kele yani ki Rekiuni. Ni oti e dua na siga sa tekivu me liwa na ceva; ena siga ka tarava keimami kele yani ki Puteoli,

¹⁴ Keimami laki sotavi ira e kea na veiwekani era sureti keimami ki na nodra vale me keimami tiko kina me vitu na siga oti keimami sa qai lako ki Roma.

¹⁵ Ni ra sa rogoca na veiwekani mai kea ni keitou sa tiko, era sa lako mai me mai tavaki keitou ena rara i Avila kei na bure e tolu. Ni sa raica ira o Paula sa vakavinavinaka vua na Kalou, vaka me soli tale vua e dua na yalo qaqa.

¹⁶ Ogo ni keitou sa curu ki Roma, sa la'ki soli ira sara na kaivesu o koya na turaga ni valu vua na turaga ni vale ni veivesu; ia sa vakatarai ga vei Paula me lewa na vanua cava ga me tiko kina, ka dua ga na sotia me dau yadravi koya tiko.

¹⁷ Ni sa oti e tolu na siga sa qai kacivi ira vata mai na nodra vei turaga na Jiu o Paula. Ni ra sa yaco mai sa tukuna: "Oi kemudou na veiwekani, e sega ni dua na ka cala au cakava vei ira na kai noda se ki na nodra i to na noda qase, ia au tauri vakavesu ga mai Jerusalemi ka soli kina ligadra na kai Roma,

¹⁸ Ni'u sa lewai, sa vinakati me'u sereki, baleta ni sega na noqu cala me'u vakamatei kina.

¹⁹ Era sa qai saqata na Jiu, au sa vinakata kina me la'ki rogoci vei Sisa, sega ni baleta noqu beca na noqu matanitu.

²⁰ "Ogo na vuna au kacivi kemuni mai kina meda mai veisotari ka tukuna na lomaqu vei kemuni, baleta na noda i nuinui na Isireli au sa mai vesu tu kina ogo."

²¹ Era tukuna vua, e sega ni dua na ka me baleti iko keimami sa rogoca mada, e sega ni dua nai vola mai Jutia se dua e lako mai Jerusalemi me mai talanoataka nomu cala o cakava.

²² Ia keimami vinakata me rogoca sara ga na nomu vakasama kei na vanua o tu kina; ni sa dua na ka nai rogorogo ni kena sevaki na lotu va Karisito ogo ena veivanua kecega.

²³ Sa navuca e dua na siga, na siga o ya era sa lako mai kina e nona vale mera mai rogoci koya, sa qai tekivu me vakamacalataka vei ira o koya na matanitu ni Kalou, ka dusimaka Jisu vei ira mai na vunau i Mosese ka yacovi ira mai na parofita, e veiweisei mai o koya ena mataka ka yacova ni sa karobo.

²⁴ Eso sa vakabauta ka so e sega ni via vakabauta.

²⁵ Sa yaco kina vei ira na duidui ka so sa lako sara ga kina, ni cavuta o Paula na vosa

oqo: "Sa vosa na Yalo Tabu vei Aisea na parofita me tukuna vei ira na noda qase,

²⁶ "Ka vaka, mo lako vei ira na tamata oqo ka tukuna: dou na daurogoca tikoga ka sega ni kila na kenai balebale; dou na dau raica tikoga ka sega ni kunea;

²⁷ Na yalodra na tamata oqo sa rui tasogo, sa bibi kina na daligadra mera rogoca rawa, na matadra era sa sogota, de qai rai rawa na matadra ka rogo rawa na daligadra, ka veisau me kilai yalodra ka rawa kina Me'u na vakabulai kemudou."

²⁸ "O koya oqo mo dou kila, na veivakabulai ni Kalou oqo sa soli vei ira na Veimatanitu Tani ni ra na talairawarawa vua!"

²⁹ Ni sa vosataka oti vei ira na vosa oqo, ni ra sa lako na Jiu era sa la'ki veileti sara kina vakalevu vakai ira.

³⁰ Sa tikoga o Paula me rua vinaka na yabaki ena dua ga na nona vale sa sauma tikoga o koya, ka sa vakacegui ira kecega na lako mai vua,

³¹ Sa vunautaka vakadoudou vei ira na matanitu ni Kalou kei na nona vakatavuvulitaka na veika me baleta na Turaga o Jisu Karisito, ka sa sega ni rawa me dua e tarovi koya.

For other languages please go to **www.wordproject.org**